ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.6.2021 г.
COM(2021) 321 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Предложение за Решение за изпълнение на Съвета

за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Португалия

{SWD(2021) 146 final}

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1: РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ В РАМКИТЕ НА ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

1. Описание на реформите и инвестициите

А. КОМПОНЕНТ 1: Национална здравна служба

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към няколко предизвикателства, пред които понастоящем е изправена португалската здравна система по отношение на настоящите и променящите се потребности от здравни грижи и свързаните с тях разходи. Първо, неблагоприятните демографски тенденции в Португалия, характеризиращи се с ускорено застаряване и последващи нужди от дългосрочни грижи, съвпадат с променящите се модели на заболяванията, увеличаващата се тежест на хроничните и дегенеративните заболявания, както и постепенно нарастваща мултиморбидност. Второ, в Португалия все още има значителна смъртност, която може да бъде избегната, и относително малък брой години живот в добро здраве на 65-годишна възраст. Трето, налице е възможност да се постави по-силен акцент върху насърчаването на здравето и профилактиката на заболяванията, в съчетание с преодоляването на разпокъсаността на здравните услуги и пропуските в достъпа до здравни грижи. Четвърто, преките плащания за здравни грижи са сред най-високите в ЕС и отчетената финансова тежест на медицинските грижи е относително голяма. И накрая, от няколко години Националната здравна служба на Португалия е изправена пред трудна финансова ситуация. По-специално в Португалия има повтарящи се спасителни операции на държавните болници от страна на правителството, което не успя да избегне систематичен цикъл на задлъжнялост на болниците с верижен ефект върху отношенията във веригата на доставки.

Основната цел на компонента е да се укрепи капацитетът за реагиране на Националната здравна служба на Португалия, за да се отговори на демографските и епидемиологичните промени в страната, на терапевтичните и технологичните иновации, както и на тенденцията за увеличаване на търсенето на здравни грижи и свързаните с това разходи. За тази цел компонентът има за цел да засили основната роля на първичните здравни услуги в рамките на цялостната структура на националната здравна служба, да разшири обхвата на услугите за дългосрочни грижи и грижи за психичното здраве и да повиши ефективността чрез завършване на реформата на модела на управление на държавните болници и ускоряване на цифровизацията на здравните услуги.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно засилването на цялостния контрол на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране, с акцент върху трайното намаляване на просрочените задължения в болниците (специфична за държавата препоръка 1/2019), както и на специфичната за всяка държава препоръка относно укрепването на устойчивостта на здравната система и осигуряването на равен достъп до качествено здравеопазване и дългосрочни грижи (специфична препоръка 1/2020 г.). Компонентът допринася също така за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към екологичния и цифровия преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

A.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r01: Реформа на първичните здравни грижи

Основната цел на реформата е да се засили основната роля на първичните здравни услуги в отговор на здравните нужди на населението в рамките на цялостната структура на Националната здравна служба. За тази цел реформата е насочена към шест приоритета: i) задълбочаване на капацитета за скрининг и ранна диагностика, а именно на най-често срещаните патологии; ii) укрепване на капацитета за реагиране на първичните здравни грижи чрез създаване на по-проактивни здравни центрове с разширен набор от услуги и области на интервенция, както и по-интегрирани с други равнища на грижи, и чрез адаптиране на процесите към индивидуалните характеристики на всеки потребител и свързания с него начин на живот, намаляване на голямата променливост на клиничните практики (включително по отношение на предписването на амбулаторни лекарства), подобряване на клиничното насочване между различните нива на здравеопазване и търсене на по-голяма ефективност чрез ограничаване на дублирането на услуги или предоставяне на неефективни, неподходящи или нискостойностни грижи; iii) коригиране на регионалните и местните асиметрии по отношение на наличните съоръжения и оборудване в първичните здравни услуги; iv) подкрепа за действия в рамките на общността и създаване на програми за подкрепа на потребителите и техните семейства, с по-голямо участие на гражданите и общностите, включително чрез завършване на предаването на отговорностите в областта на здравеопазването от централните към местните органи на управление; повишаване на уменията на здравните работници, засилване на мултидисциплинарната работа в екип и увеличаване на броя на специалистите, включително на специалистите; и vi) осъществяване на цифровия преход на националната здравна служба и използване на нейния потенциал за модернизиране и опростяване на използването на здравни услуги. По този начин тази реформа ще осигури по-добри рамкови условия за свързаните с това инвестиции в първични здравни услуги.

Реформата се състои в прилагането на няколко законодателни и регулаторни мерки с оглед на: разширяване на отговорностите и обхвата на интервенцията на групите здравни центрове, както и типологията на функционалните единици, които ги съставляват; II) преразглеждане на правния режим за организацията и функционирането на функционалните единици, както и на схемата от стимули, които да бъдат предоставени на елементите, които ги съставляват; III) разработване на инструмент за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във функционалните звена на групите от здравни центрове; и iv) завършване на прехвърлянето на отговорности в областта на здравеопазването от централното към местното управление.

Етапната цел и целите, свързани с изпълнението на реформата, приключват до 31 декември 2023 г.

Реформа RE-r02: Реформа на психичното здраве

Основната цел на тази реформа е да се подобри психичното здраве в Португалия. За тази цел реформата е структурирана около пет оси на интервенция: деинституционализация на пациенти, пребиваващи в психиатрични болници или в институции от социалния сектор; II) завършване на националното покритие на местните услуги в областта на психичното здраве в областта на болничните, амбулаторните и общинските грижи; III) разширяване на националната мрежа от интегрирани непрекъснати грижи с акцент върху психичното здраве; IV) реорганизиране на криминалистичните психиатрични служби; и v) изпълнение на регионалните здравни планове за деменция.

По-конкретно, реформата се състои в преразглеждане на действащия Закон за психичното здраве, който установява общите принципи на политиката в областта на психичното здраве в Португалия и урежда задължителното интерниране на хора с психични разстройства, и на Декрет-закон за психичното здраве, в който се определят ръководните принципи за организацията, управлението и оценката на услугите, свързани с психичното здраве. Наред с другото, в тези правни разпоредби се въвеждат следните промени: I) включване в законодателството на принципите на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания; и ii) увеличаване на автономността и доброто управление на местните услуги в областта на психичното здраве чрез създаването на центрове за интегрирана отговорност. По този начин тази реформа ще осигури по-добри рамкови условия за свързаните с това инвестиции в услуги, свързани с психичното здраве.

Етапните цели, свързани с изпълнението на реформата, приключват до 31 март 2023 г.

Реформа RE-r03: Приключване на реформата на модела на управление на държавните болници

Основната цел на реформата е да се повиши ефективността в болниците на Националната здравна служба. За тази цел тя има за цел: реформиране на организацията и вътрешното управление на държавните болници; II) преконфигуриране на болничната мрежа в съответствие с планирането на капацитета по отношение на търсенето на услуги и предлагането на човешки ресурси и инфраструктура; III) подобряване на връзката с другите елементи на Националната здравна служба, а именно с първичните и психичните здравни услуги, както и с мрежите за палиативни и интегрирани непрекъснати грижи; IV) включване на здравните специалисти и посредническите структури в управлението на държавните болници; и v) съсредоточаване на отговорите върху реалните нужди на гражданите по отношение на здравето и благосъстоянието.

Обективните показатели за оценка на резултатите на ръководителите на болници се включват в договорите за управление, като се оценяват както качеството на услугите, така и финансовото състояние на държавните болници. Това ще допринесе за осигуряване на съгласуваност с приоритетите на здравната политика на правителството и за по-предвидимо управление на болничните ресурси, като автономността се съчетава със засилен мониторинг и отчетност. Изпълнението на преработените договори за управление следва да бъде постепенно и подредено по приоритет в съответствие с равнището на ефективност, измерение и географско разпределение на държавните болници. Освен това се засилва мониторинговата роля на министерствата на здравеопазването и на финансите, за да се гарантира интегриран и последователен

подход за оценка на работата на болниците и за своевременно коригиране на отклоненията от одобрените бюджети.

Освен това централизираното закупуване се засилва с оглед на постигането на допълнителни икономии на ефективност, по-специално чрез изпълнение на препоръките от скорошна независима оценка. По-специално централизираното закупуване трябва да се разшири, така че да включва медицинско оборудване и изделия. Освен това се планира да се подобри вътрешното управление на държавните болници, по-специално чрез създаването на центрове за интегрирана отговорност и прилагането на основани на резултатите режими на възнаграждение, приложими за свързаните с тези центрове звена. Свързан с националната здравна служба за здравни специалисти, влиза в сила цялостен режим.

Освен това мярката включва инициативи за преустройство на болничната мрежа, за да се гарантира по-добро свързване на услугите. По-специално се доразвиват мерките за хоспитализация в домашни условия, за да се предоставят болнични грижи в дома на пациента, в тясна връзка с първичните здравни услуги, националната мрежа от интегрирани услуги за продължителни грижи, социалния сектор и местните общности. Освен това се укрепва лабораторният капацитет на Националната здравна служба за диагностициране на инфекциозни заболявания и се увеличава капацитетът ѝ за интензивни медицински грижи.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i01: Първични здравни услуги с повече отговори

Целта на тази инвестиция е да се разширят първичните здравни услуги и да се засили основната роля на първичните здравни услуги за задоволяване на здравните нужди на населението в рамките на цялостната структура на Националната здравна служба. Инвестицията се основава на реформата на първичните здравни услуги.

Инвестицията включва следните инициативи:

- Първо, няколко подинвестиции подобряват достъпа, качеството и ефективността на първичните здравни услуги, като по този начин допринасят за завършване на националния обхват на програмите за скрининг и укрепват капацитета за ранна диагностика. Те включват: I) разширяване на обхвата на скрининга за ракови заболявания до всички здравни центрове, включително за рак на дебелото черво и рак на маточната шийка; II) разширяване на обхвата на скрининга за диабетна ретинопатия до всички здравни центрове; III) предоставяне на всички здравни центрове на капацитет за измерване на С-реактивен протеин; IV) оборудване на групите здравни центрове със спирометри за ранна диагностика, наблюдение и лечение на астма, хронична обструктивна белодробна болест и пушене; V) предоставяне на здравни заведения на оборудване за Holter и амбулаторно проследяване на кръвното налягане; VI) разширяване на консултациите с диабетните стъпала до всички групи здравни центрове; VII) приемане на индивидуални планове за грижи за сложни и мултиморбидски пациенти; VIII) определяне на протоколи за насочване в най-търсените области на грижи, а именно офталмология, оториноларингология, ортопедия и урология; и ix) доизграждане на интегрираната информационна система, която улеснява насочването на пациенти между различните нива на здравно обслужване.

- Второ, други подинвестиции са насочени към разширяване на областите на интервенция на групите от здравни центрове, като по този начин се увеличава

капацитетът за реагиране на това равнище на здравеопазване и се засилва предлагането на медицински специалности чрез укрепване на специализираната и екипна работа в здравните звена. По-конкретно те включват: I) инсталиране на зъболекарски кабинети в здравни центрове; II) създаване на интегрирани диагностични центрове (включително, поне рентгенови и клинични анализи) в групи от здравни центрове; III) създаване на услуги за рехабилитация в здравни центрове (подходящи физически пространства и рехабилитация, мултидисциплинарни и интердисциплинарни екипи); IV) предоставяне на всички здравни центрове на оборудване (аварийна торбичка, дефибрилатор и монитор за жизнени знаци) за квалифицирана реакция при извънредни ситуации (основна животоподдържаща способност); и v) засилване на инерцията на програмата за намаляване на неадекватното и/или предотвратимо използване на спешни здравни услуги.

- Трето, допълнителните подинвестиции предвиждат модернизиране на съоръженията и оборудването на здравните центрове, повишаване на енергийната ефективност, осигуряване на условия за достъпност, качество, удобство и безопасност за пациентите и специалистите и адаптирането им към новите модели на предоставяне на здравни грижи. В подробности те включват, наред с другото: I) изграждане на 100 нови здравни центъра; II) обновяване или адаптиране на 326 здравни заведения с цел повишаване на енергийната ефективност, спазване на плановете за действие при извънредни ситуации и осигуряване на достъпност, санитарна безопасност и комфорт; и iii) модернизиране на здравното оборудване.

- Четвърто, допълнителните подинвестиции са насочени към засилване на ответните действия в близост, с акцент върху грижите в домашни условия и в общността, намеса в населението, изложено на най-голям риск, и насърчаване на деинституционализацията и извънболничната помощ. По-конкретно те включват: предоставяне на здравни центрове на електрически превозни средства в подкрепа на предоставянето на грижи у дома; II) разширяване на броя на мобилните единици, така че да се обхванат регионите с ниска гъстота на населението; III) осигуряване на здравни центрове с технически условия за провеждане на телеконсултации и теленаблюдение на хронични заболявания, като например при сърдечна недостатъчност; IV) укрепване на центровете за грижи в общността и на екипите за интегрирани непрекъснати грижи; създаване на общностни екипи в подкрепа на палиативните грижи в групите от здравни центрове; и vi) създаване на програми за психосоциална намеса при често срещани психични заболявания (депресия и тревожност) в групи от здравни центрове.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i02: Национална мрежа за интегрирани непрекъснати грижи и национална мрежа за палиативни грижи

Целта на инвестицията е да се разширят националните мрежи за палиативни и интегрирани непрекъснати грижи както по отношение на вътреболничното лечение, така и по отношение на грижите в домашни условия. Инвестицията е подкрепена от реформата на Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания,

представена в компонент 3 относно социалните отговори, и е част от стратегията на Португалия за деинституционализация и цялостния стремеж за справяне с неблагоприятните демографски тенденции, пред които е изправена страната.

Инвестицията се състои от структурирана и поетапна програма за предоставяне на финансова подкрепа на организаторите от публичния, социалния или частния сектор с цел: I) разширяване на националната мрежа от интегрирани непрекъснати грижи с 5 500 легла чрез изграждането на 275 нови 20-легла (в съществуващи или нови единици); II) създаване на 20-дневни единици за насърчаване на автономността с цел наблюдение на 500 амбулаторно лечение; III) създаване на 50 домашни екипа за интегрирани продължителни грижи, за да се отговори на 1000 пациенти у дома (включително оборудване и електрически превозни средства); IV) разширяване на интегрираните мерки в областта на грижите за психичното здраве на 1000 места, в 50 жилища и социално-професионални единици (подкрепа за изграждане на нови отговори или разширяване на съществуващите отговори); създаване на до 100 места в 10 домашни екипа за подкрепа на психичното здраве (подкрепа за придобиването на необходимите материални ресурси и електрически превозни средства за дейността на екипите); VI) разширяване на националната мрежа за палиативни грижи с 20 болнични отделения с ниска степен на сложност, за да се отговори на 400 пациенти; и vii) създаване на до 100 места в 10 екипа за палиативни грижи в общността (подкрепа за придобиването на необходимите материални ресурси и електрически превозни средства за дейността на екипите).

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i03: Приключване на реформата в областта на психичното здраве и изпълнение на стратегията за деменция

Целта на инвестицията е да се подпомогне осъществяването на реформата на услугите в областта на психичното здраве, като по този начин се допринесе за разширяване и укрепване на капацитета за реагиране на Националната здравна служба в областта на психичното здраве.

Инвестицията се състои от допълнителни подинвестиции в съоръжения, структури и човешки ресурси, а именно: I) създаване на услуги за настаняване в общността, които позволяват деинституционализация на пациенти, пребиваващи в психиатрични болници или в социалния сектор, които не се възползват от предлагането на националната мрежа за интегрирани продължителни грижи, включително увеличаване с 500 места за грижи за психичното здраве в националната мрежа за интегрирани продължителни грижи в областта на грижите за психичното здраве; II) изграждане на четири стационарни отделения в общи болници, с което се премахва настаняването в психиатрични болници; III) създаване на 15 центъра за интегрирана отговорност с цел преодоляване на пречките пред предоставянето на извънболнични грижи, с по-голяма степен на автономност и отчетност; IV) обновяване на 20 съществуващи съоръжения за местни услуги в областта на психичното здраве; сформиране на 40 общностни екипа за психично здраве; VI) препроектиране, разширяване и обновяване на криминалистичните психиатрични услуги; и vii) разработване на действия за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеки на пациентите“ в контекста на деменциите.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i04: Оборудване за нови болници в Seixal, Sintra и East Lisbon

Целта на инвестицията е оборудването на планираните нови болници в Seixal, Sintra и East Lisbon, като по този начин се укрепи болничната мрежа и предоставянето на болнични грижи в гъсто населения регион, в който търсенето на здравни услуги е значително. Целта е да се гарантира по-добър достъп до здравни грижи за значителна част от населението и да се допринесе за намаляване на неравенствата и за социално сближаване в региона.

Инвестицията се състои в закупуване на оборудване, което ще бъде инсталирано в новите болници в Seixal, Sintra и East Lisbon, включително: клинично, медицинско и високотехнологично оборудване; общо оборудване, включително специализирано обзавеждане; и iii) компютърно оборудване.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i05-RAM: Укрепване на регионалната здравна служба на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се изпълнят Стратегическият план за регионалната здравна система на автономна област Мадейра и регионалната стратегия за насърчаване на психичното здраве.

Инвестицията се състои от две подинвестиции. Първо, тя включва подинвестиция за разширяване, развитие и подобряване на регионалната мрежа от интегрирани непрекъснати грижи, включително чрез увеличаване на броя на местата във всички техни типологии в съответствие с принципа на деинституционализация, в сътрудничество с частния и социалния сектор и в области, характеризиращи се с по-остро демографско застаряване и/или по-малко инсталиран капацитет. Второ, тя включва и подинвестиции за укрепване на капацитета за реагиране в областта на психичното здраве и деменциите, свързани със застаряването на населението, включително модернизиране на инфраструктурата и оборудването в заведения за болнична и първична медицинска помощ, осигуряване на нови места за хоспитализация в домашни условия и дневни болнични услуги, както и създаване на общностни екипи за психично здраве.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i06: Цифров преход в областта на здравеопазването

Целта на инвестицията е да се преодолеят затрудненията, възпрепятстващи цифровия преход в националната здравна служба, включително липсата на подходящ хардуер и софтуер на разположение на здравните работници, да се засили стандартизацията на информационните системи в националната здравна служба и да се подобри удовлетвореността на потребителите и достъпът до данни.

Инвестицията се състои от четири подинвестиции. Първо, мрежата за здравни данни се подобрява с цел подобряване на качеството на услугите и устойчивостта на компютърните системи, налични в националната здравна служба, улесняване на използването на данни в системи за подпомагане на вземането на решения, гарантиране на оперативната съвместимост между различните информационни системи и спазване на съответните принципи на сигурност. Второ, комуникацията между гражданите и здравните звена се опростява, стандартизирана и цифровизирана чрез електронни инструменти, като ориентирана към гражданите платформа и инструменти за

дистанционно здравеопазване, за да се увеличи достъпът до здравно обслужване. Трето, усъвършенствани и оперативно съвместими инструменти, които са на разположение на здравните специалисти (напр. платформи за теленаблюдение и теле-рехабилитация, и системи, които подобряват преносимостта на данните между първичните здравни грижи, болниците и интегрираните заведения за непрекъснато лечение) и съответното обучение относно цифровите умения. Четвърто, цифровизацията на клиничните досиета се насърчава с оглед извършването на дейности за наблюдение на функционирането на Националната здравна служба.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C01-i07-RAM: Цифровизация на регионалната здравна служба на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се насърчи цифровизацията на регионалната здравна служба на Мадейра чрез внедряване на цифрови технологии в подкрепа на качеството и ефективността на здравните услуги и предоставяне на повече възможности на здравните специалисти и гражданите.

Инвестицията се състои от няколко подинвестиции, включително: I) прилагане на цифрови технологии в подкрепа на наблюдението на пациентите, засилване на дистанционните прегледи на здравословното състояние и наблюдение от разстояние на здравословното състояние на гражданите; II) укрепване на цифровите технологии и изкуствения интелект за епидемиологично наблюдение; III) увеличаване на цифровизацията на здравеопазването и подобряване на оперативната съвместимост на информационните системи; IV) подобряване на достъпа на гражданите до здравна информация и услуги чрез цифрови средства; и v) обучение на гражданите и заинтересованите страни да използват цифрови здравни ресурси в областта на здравеопазването.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C01-i08-RAA: Цифрова болница на Азорските острови

Целта на инвестицията е да се увеличи предлагането на здравни грижи и да се гарантира по-добър достъп до здравни грижи на Азорските острови чрез цифровизацията на регионалните здравни услуги.

Инвестицията се състои в създаване на електронно здравно досие за всеки гражданин, повишаване на оперативната съвместимост на информационните системи, за да се даде възможност за обмен на клинична информация между здравните специалисти, подобряване на достъпа до здравни грижи в най-изолираните острови без болница чрез провеждане на телемедицински консултации и осигуряване на необходимия хардуер, софтуер и информационни системи.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i09: Универсална система за подкрепа на активния живот

Целта на инвестицията е да се насърчи физическото и емоционалното благосъстояние в Португалия, като се увеличат ниските равнища на физическа активност в страната и се допринесе за по-добра профилактика на заболяванията и управление на бремето на незаразните заболявания.

Инвестицията се състои от: национална кампания и технологична платформа за насърчаване на физическата активност, повишаване на знанията на гражданите относно

ползите от редовната физическа активност на всички възрасти, предписване на упражнения според тяхната способност и насърчаване на възприемането на по-здравословен начин на живот; II) разширяване на училищните спортове до общността чрез насърчаване на активна мобилност, от по-ранна възраст и през целия живот, както и спорт в семейна среда, като средство за насърчаване на успеха на учениците и по-здравословен начин на живот; и iii) насърчаване на физическата активност на работното място, насърчаване на прилагането на мерки и програми, както и осигуряване на пространства и оборудване за упражняване на физическа активност.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

А.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
1.1	RE-C01-r01	M	Влизане в сила на правни актове в областта на първичните здравни грижи	Влизане в сила на преразгледани те правни актове				T2	2023	Преразглеждане на правни актове в областта на първичните здравни грижи, а именно: i) законодателството, което е в основата на функционалните звена на центровете за първични здравни грижи (включително Декрет-закон № 73/2017 за отделенията за семейно здравеопазване тип Б, Правителствено постановление № 1368/2007, правилата и модела на заплащане на отделенията за семейно здравеопазване Образец Б и свързания с него правен акт, както и правните актове, които са в основата на функционирането на други видове първични здравни заведения); и ii) законодателството, което стои в основата на групите от здравни центрове (включително правните актове, които са в основата на групите от здравни центрове, а именно Декрет-закон № 28/2008).
1.2	RE-C01-r01	T	Предоставяне на достъп до инструмента за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във функционалните звена на групите здравни центрове		Брой	0	1 000	Q4	2023	Брой функционални единици на здравните центрове, които получават достъп до информацията от инструмента за стратификация на риска, обхващаща регистрираните потребители. Инструментът за стратификация на риска дава възможност за проактивна намеса в населението с по-висок клиничен риск и социална уязвимост, като се осигуряват програми за скрининг и ранна диагностика на населението в цялата страна, както и своевременно лечение и подходящи последващи действия по отношение на потребителите, които страдат от най-честите заболявания (сърдечносъдови заболявания, диабет, рак, дихателни, психически и остеоартикални).

1.3	RE-C01-r01	T	Приключване на процеса на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването в общините		Брой	0	201	Q4	2022	Брой на новите общини, в които процесът на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването е приключил в съответствие с Наредба-закон № 23/2019 от 30 януари, чрез подписване на известие за прехвърляне от Министерството на здравеопазването, регионалните здравни администрации и общините. Прехвърлянето на отговорности обхваща по-специално: участието на общините в планирането, управлението и инвестиционните решения на звената за първични здравни грижи и отделите за намеса при пристрастяване и зависимости, по-специално в тяхното строителство, оборудване и поддръжка; II) управление, поддръжка и съхранение на друго оборудване, свързано с първични здравни грижи; III) управление на здравните работници в категорията на оперативните асистенти на функционалните звена на групите здравни центрове и подразделенията за намеса при пристрастяване и зависимости, които включват Националната здравна служба; IV) управление на логистичните услуги за подкрепа на групи от здравни центрове; стратегическо партньорство в програмите за профилактика на заболяванията със специален акцент върху насърчаването на здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора.
1.4	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве, който определя принципите за организация на услугите, свързани с психичното здраве	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве				Q4	2021	Новият декрет-закон отразява предложенията за изменения, направени от работната група, създадена с Правителствено постановление № 6324/2020 от 15 юни, изменено с Правителствено постановление № 11485/2020 от 20 ноември, с оглед определяне на принципите за организация на услугите, свързани с психичното здраве.

1.5	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия Закон за психичното здраве, който определя принципите, свързани с правата на хората с психични заболявания и урежда задължителната хоспитализация или лечение	Влизане в сила на новия Закон за психичното здраве				Q1	2023	Новият Закон за психичното здраве отразява предложенията за изменения, направени от работната група, създадена с Правителствено постановление № 6324/2020 от 15 юни, изменено с Правителствено постановление № 11485/2020 от 20 ноември, с цел установяване на принципите, свързани с правата на хората с психични заболявания, и регулиране на задължителната хоспитализация или лечение.
1.6	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия образец на договор за управление	Влизане в сила на новия образец на договор за управление				T2	2022 г.	Влизане в сила чрез съвместно одобрение от министерствата на здравеопазването и финансите на новия образец на договор за управление. Новият образец се спазва от всички бъдещи договори за управление, които трябва да бъдат подписани от всички публични управители на държавни предприятия в системата на здравеопазването, за да се засили отчетността и да се насърчат практиките за управление, основани на резултатите.
1.7	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия план за счетоводна отчетност на Националната здравна служба	Влизане в сила на новия план за счетоводна отчетност за управлението				Q1	2024	Изготвяне на план за управленска счетоводна отчетност на Националната здравна служба с цел събиране на информация на национално равнище относно разходите, доходите и резултатите от болничните услуги, като по този начин се подобрява разпределението на ресурсите в Националната здравна служба, сравнителен анализ и определяне на областите за подобряване на оперативната ефективност на здравните звена. Новият план за управленска счетоводна отчетност се разпространява чрез нормативно циркулярно писмо от централното управление на здравната система.
1.8	RE-C01-r03	T	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба		Брой	0	10	Q4	2022	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба с цел: I) подобряване на достъпа, както и на качеството и ефективността при предоставянето на здравни грижи; II) укрепване на клиничното управление, автономността и отчетността на здравните услуги; III) насърчаване на здравните специалисти да продължат да работят в държавните болници; споделяне на рисковете и ползите между здравните услуги и болниците; V) оценява мисията на всяка здравна служба и болница в регионалния и националния контекст на националната здравна служба.

1.9	RE-C01-r03	T	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба		Брой	10	25	Q4	2025	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба с цел: I) подобряване на достъпа, както и на качеството и ефективността при предоставянето на здравни грижи; II) укрепване на клиничното управление, автономността и отчетността на здравните услуги; III) насърчаване на здравните специалисти да продължат да работят в държавните болници; споделяне на рисковете и ползите между здравните услуги и болниците; V) оценява мисията на всяка здравна служба и болница в регионалния и националния контекст на националната здравна служба.
1.10	RE-C01-r03	T	Засилване на мерките за хоспитализация в болниците на Националната здравна служба		Брой	0	5 000	Q4	2024	Увеличаване на капацитета за реагиране при хоспитализацията в домашни условия, като се даде възможност за предоставяне в дома на здравни услуги с диференциране, сложност и интензитет на болничните заведения за ограничен период от време, в тясна връзка с първичните здравни услуги, националната мрежа за интегрирани продължителни грижи, социалния сектор и по-широката общественост, измерени чрез броя на новите случаи на хоспитализация (определени като набор от грижи, предоставени през периода, през който пациентът е под отговорността на звеното за хоспитализация, който се изпълнява непрекъснато от датата на приемане до датата на приемане).
1.11	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства				T2	2024	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства, за изпълнение на препоръките на независимата оценка на централизираното възлагане на обществени поръчки за лекарства в Португалия, извършена от Националния институт по обществено здраве на Австрия в рамките на Програмата за подкрепа на структурните реформи.
1.12	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия режим на изключителност на труда в Националната здравна служба	Влизане в сила на новия режим на изключителност на труда				Q1	2023	Нов режим на изключителност на труда за здравните специалисти в Националната здравна служба, включващ подходящи механизми за организиране на работното време и таблиците за възнагражденията.
1.13	RE-C01-i01	M	Влизане в сила на условията за позоваване на спешни случаи, проверени в бяло,	Влизане в сила на условията за позоваване на спешни случаи				Q1	2022	Влизане в сила на процедурите и административните правила на процеса на насочване за ползватели с аварийни ситуации, проверени в бяло, синьо или зелено в болничните служби за спешна помощ за други видове здравни грижи, по-специално за

			синьо или зелено в болничните служби за спешна помощ за други видове здравни услуги, включително първични здравни услуги							първични здравни услуги, с пряко планиране на срещите.
1.14	RE-C01-i01	T	Изграждане на нови здравни звена		Брой	0	20	Q4	2023	Брой на новите здравни звена, построени, за да заменят неподходящите сгради, като осигуряват достъпност, качество, удобство и безопасност за потребителите и здравните специалисти и ги адаптират към новите модели на здравеопазване. Новите блокове се изграждат, за да заменят неподходящи сгради, а търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да е най-малко 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.15	RE-C01-i01	T	Изграждане на нови здравни звена		Брой	20	100	T2	2026	Брой на новите здравни звена, построени, за да заменят неподходящите сгради, като осигуряват достъпност, качество, удобство и безопасност за потребителите и здравните специалисти и ги адаптират към новите модели на здравеопазване. Новите блокове се изграждат, за да заменят неподходящи сгради, а търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да е най-малко 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.16	RE-C01-i01	M	Завършване на националния обхват на програмите за скрининг и ранна диагностика в първичните здравни грижи	Доклад относно приключването на програмите за скрининг и ранна диагностика в първичните здравни грижи				Q1	2026	Изпълнението на този етап включва: I) въвеждане на скрининг на шийката на шийката на шийката на матката в здравните центрове; II) въвеждане на дебело черво и скрининг на ректума в здравните центрове; III) въвеждане на скрининг за диабетна ретинопатия в 300 здравни центъра; IV) въвеждане на изпити по Holter и амбулаторно проследяване на кръвното налягане във функционалните единици; V) въвеждане на инструменти за диагностика и лечение на астма, хронична обструктивна белодробна болест и тютюнопушене (спирометри) в здравните центрове; и vi) въвеждане на дозиране на С-реактивен протеин в здравните центрове.

1.17	RE-C01-i01	M	Увеличаване на капацитета за реагиране на центровете за първично здравеопазване и разширяване на техните области на намеса	Доклад относно увеличаването на капацитета за реагиране на центровете за първично здравеопазване и разширяването на техните области на интервенция				T2	2026	Изпълнението на този етап включва: разширяване на консултациите с диабетните стъпала до групи от здравни центрове; II) създаване на зъболекарски кабинети в здравни центрове; III) създаване на интегрирани диагностични центрове (с малко сложни допълващи средства за диагностика и терапия, рентгенови и клинични анализи) в групите от здравни центрове; IV) създаване на бюра за придвижване и рехабилитация в групи от здравни центрове; V) осигуряване на оборудване (аварийна торбичка, дефибрилатор и монитор за жизнени знаци) за квалифицирана реакция при извънредни ситуации (основна животоподдръжка) на здравните центрове.
1.18	RE-C01-i01	M	Обновяване на здравни заведения и оборудване за осигуряване на достъпност, качество и безопасност в първичните здравни центрове	Доклад относно обновяването на здравните заведения и оборудване				T2	2026	Изпълнението на този етап включва: I) изграждане на 100 здравни заведения с безвъзмездна помощ в размер на 154841862 EUR за замяна на неподходящи сгради; тези нови сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия; II) ремонтиране или адаптиране на 326 здравни съоръжения с цел повишаване на енергийната ефективност, спазване на плановете за действие при извънредни ситуации и/или осигуряване на достъпност, безопасност и удобство за потребителите и специалистите в областта на здравеопазването, от които 133509208 EUR са свързани с саниране с цел повишаване на енергийната ефективност, а безвъзмездната помощ в размер на 11322726 EUR се отнася до саниране с цел постигане на най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръка на Комисията за саниране на сгради (ЕС) 2019/786 (изискванията за подобряване на енергийните характеристики на сградите се включват в тръжните процедури); и iii) модернизиране на оборудването (включително, наред с другото, основно клинично оборудване, оборудване за информационни и комуникационни технологии, оборудване за енергийна ефективност и оборудване за безопасност).
1.19	RE-C01-i01	MT	Укрепване на грижите в рамките на общността, на интервенциите по домовете и на общностите	Доклад относно засилването на грижите в рамките на общността, интервенциите				T2	2026	Изпълнението на този етап включва: осигуряване на най-малко 770 електрически превозни средства в подкрепа на предоставянето на грижи по домовете от здравни центрове; и ii) увеличаване на броя на новите мобилни единици най-малко с още 34, за да се обхванат регионите с ниска гъстота.

				по домовете и общностите						
1.20	RE-C01-i02	M	Влизане в сила на регламента за отпускане на финансова подкрепа от регионалните здравни органи	Влизане в сила на регламента за разпределяне на финансовата подкрепа				Q1	2022	Влизане в сила на регламента за отпускане на финансова подкрепа от регионалните здравни органи, в който се определят моделът на управление на програмата и съответните изисквания на кандидатите.
1.21	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в болничната и извънболничната помощ		Брой	0	7 400	Q4	2025	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в болничната и извънболничната помощ чрез създаването на следните нови места: и) нови 5 500 болнични легла в националната мрежа от интегрирани услуги за продължителни грижи в рамките на общата мрежа; II) нови 500 места в дневните отделения за насърчаване на автономията в рамките на националната мрежа от интегрирани услуги за продължителни грижи; III) нови 1 000 места в интегрираните услуги за непрекъснати грижи в областта на психичното здраве; и iv) нови 400 с ниска степен на сложност болнични легла в националната мрежа от палиативни грижи. Той включва използването на безвъзмездни средства в размер на 198337500 EUR за изграждане на нова здравна инфраструктура. Тези нови сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.22	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в домашни условия		Брой	0	1 200	Q4	2023	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в домашни условия чрез създаването на следните нови места: 1 000 нови места в интегрирани екипи за продължителни грижи по домовете; II) 100 нови места в екипите за подкрепа в областта на психичното здраве в дома в рамките на националната мрежа от интегрирани услуги за непрекъснати грижи; и iii) 100 нови места в екипите за подкрепа на палиативните грижи в общността.

1.23	RE-C01-i03	T	Обновяване на криминалистични психиатрични единици и оборудване		Брой	0	3	Q4	2025	Изграждане на ново съдебно психиатрично звено (Sobral Cid) и обновяване на два други отдела (Лисабонски психиатричен център и болница „Mamagalhães Lemos“), за да се осигурят условия, съвместими със зачитането на правата на човека, по-специално неприкосновеността на личния живот, удобството и хуманизацията на пространствата, без да се пренебрегват условията за сигурност, присъщи на изпълнението на съдебните разпореждания, като се предотвратят по-нататъшни присъди на португалските организации за предотвратяване на изтезанията от страна на европейските организации за предотвратяване на изтезанията.
1.24	RE-C01-i03	M	Разработване на действия за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеки на пациентите“ в контекста на деменциите	Доклад относно разгръщането на нови дейности за повишаване на осведомеността и обучение и тяхното развитие				Q4	2022	Дейности за повишаване на осведомеността и обучение относно деменциите с цел подкрепа на реформите в областта на социалните и здравните услуги, насочени към персонала на социалните и здравните служби или към други субекти, които работят с широката общественост в областта на социалните и здравните политики, както и към потребителите на социални и здравни услуги.
1.25	RE-C01-i03	M	Завършване на укрепването на мрежата за грижи за психичното здраве	Доклад относно приключването на всички описани инициативи за укрепване на мрежата за грижи за психичното здраве				Q4	2025	Приключване на всички интервенции, определени за укрепване на мрежата за грижи за психичното здраве, включително: създаване на четири нови отделения за хоспитализация в болниците като цяло; II) създаване на 15 центъра за интегрирана отговорност в областта на услугите, свързани с психичното здраве; III) обновяване на 20 от съществуващите местни услуги в областта на психичното здраве; създаване на 500 отговора на нуждите на институционализираните хора с хронични психични заболявания; V) модернизиране на три съдебни психиатрични съоръжения и оборудване; VI) изграждане на три криминалистични жилищни преходни блока; и vii) разработване на действия за обучение за „изграждане на пътеки на пациентите“ в контекста на деменциите. Той включва използването на безвъзмездни средства в размер на 58507675 EUR за саниране с цел подобряване на енергийната ефективност, за да се постигне средносрочно саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786. Изискванията за подобряване на енергийните характеристики на сградите се включват в процедурите за възлагане на обществени

										поръчки и се гарантират в тръжните спецификации.
1.26	RE-C01-i04	M	Закупуване на оборудване за болниците в Източна Лисабон, Seixal и Sintra	Закупуване на оборудване за болниците в Близкия изток, Сексал и Синтра в Лисабон на обща стойност 178740000 EUR под формата на безвъзмездни средства				T2	2026	Закупуване на оборудване, което ще бъде инсталирано в нови болници в Лисабон, Сексал и Синтра, на обща стойност 178740000 EUR под формата на безвъзмездни средства, а именно клинично/медицинско и високотехнологично оборудване; общо оборудване, включващо мебели, приспособени към задачите, които трябва да се изпълняват в различни помещения и които са лесни за почистване и ергономично проектирани; и компютърно оборудване.
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Увеличаване на броя на наличните места в домашната хоспитализация на регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	1 500	T2	2026	Укрепване на капацитета за реагиране на регионалните здравни услуги на Мадейра чрез увеличаване на броя на наличните места в системата за хоспитализация в домашни условия, като по този начин се дава възможност за предоставяне на здравни услуги у дома с диференциране, сложност и интензитет на болничното равнище за ограничен период от време, в тясна връзка с първичните здравни и други услуги.
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Създаване на общностни екипи за психично здраве в регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	11	T2	2026	Укрепване на капацитета за реагиране на регионалната здравна служба на Мадейра в областта на психичното здраве и деменциите, свързани със застаряването, чрез създаването на общностни екипи за психично здраве.
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите за регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснати грижи	Доклад за въвеждането на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите				Q4	2021	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите с оглед укрепване на регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснати грижи, както и на нейната координация и техническо управление.

1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Увеличаване на броя на местата в интегрираните услуги за продължителни грижи в регионалните здравни служби на Мадейра		Брой	0	1 080	Q4	2025	Брой на създадените места в интегрираните услуги за продължителни грижи в регионалната здравна служба на Мадейра, измерени от гледна точка на нови легла, в общия обхват (включително в рехабилитационни, средносрочни и рехабилитационни звена, както и звена за дългосрочни грижи и поддръжка), психични и педиатрични услуги. Той включва използването на безвъзмездни средства: в размер на 44700000 EUR за изграждане на нова здравна инфраструктура; новите сгради имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия; и ii) от 23300000 EUR за саниране с цел повишаване на енергийната ефективност.
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Обновяване на първични здравни услуги в регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	15	T2	2026	Брой на реконструираните първични здравни заведения в регионалната здравна служба на Мадейра.
1.32	RE-C01-i06	T	Модернизиране на местните мрежи в областта на информационните технологии		%	0	90	Q4	2022	Процент на модернизираните местни информационни мрежи в Националната здравна служба, организирани и прилагани от поделението за услуги на Министерството на здравеопазването, което по този начин ще може да функционира в рамките на новия модел на единна комуникация (Voice over Internet Protocol).
1.33	RE-C01-i06	T	Въвеждане на функционалности за дистанционно здравеопазване и телемониторинг		%	0	15	Q4	2022	Процент на потребителите с достъп до нови функции за дистанционно здравеопазване и теленаблюдение, което дава възможност за предоставяне на здравни услуги от разстояние, като по този начин се увеличават равнищата на достъп до здравни грижи и участието на гражданите в процеса на събиране и лечение на информация от разстояние.
1.34	RE-C01-i06	T	Прилагане на административни модули на информационните технологии, основни клинични модули и спешни клинични модули		%	0	15	Q4	2024	Процент на здравните специалисти с достъп до интегрирани информационни технологични модули, основни клинични модули и спешни клинични модули за: I) записване и консултиране на клинична информация в рамките на първичната, болничната и непрекъснатата здравна грижа, за да се гарантира наличността и интегрирането на здравната информация, както и да се осигури по-голяма безопасност за потребителите и здравните специалисти; и ii) услуги за спешна помощ, регистри на медицинските сестри и услуги за телемониторинг

										на здравни грижи.
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Ново компютърно оборудване за регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	3 600	Q4	2024	Брой на новото компютърно оборудване за регионалните здравни услуги на Мадейра за наблюдение и осигуряване на по-голяма близост до потребителите на регионалните здравни услуги на Мадейра, насърчаване на намаляването на риска от грешки, както и насърчаване на ефективността и бързия достъп до данните на потребителите.
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Увеличен достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови		Брой	0	25 000	T3	2025	Брой на допълнителните индивидуални потребители годишно, които имат достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови, благодарение на разширяването на цифровите здравни услуги и наличната в тях медицинска информация.
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Въвеждане на назначения за телемедицина в регионалната здравна служба на Азорските острови		Брой	0	1 000	T3	2024	Брой на ежегодните срещи за телемедицина в първичните здравни служби и със специалисти по медицина в регионалните здравни служби на Азорските острови.
1.38	RE-C01-i09	T	Приключване на изпълнението в училищата на програмите „Училищна спортна общност„ и „Училищни спортове на Wheels“		Брой	0	1 980	T3	2025	Брой училища за втори цикъл, в които са доставени велосипеди с различна големина с цел преподаване на велосипеди за ученици, както и на обществени училища, в които са били доставени велосипеди за възрастни в рамките на програмата „Спортна общност на училищата“.
1.39	RE-C01-i09	M	Стартиране на националната кампания за Универсална система за подкрепа на активния живот и свързаната с нея технологична платформа	Нови комуникационни канали и платформа в действие за националната кампания за универсална система за подкрепа на активния живот				T3	2025	Стартиране на национална кампания за универсалната система за активен живот и свързаната с нея технологична платформа, за да се повиши осведомеността на гражданите относно ползите от редовната физическа активност, на всички възрасти и в зависимост от тяхната способност, с цел насърчаване на възприемането на по-здравословен начин на живот.

Б. КОМПОНЕНТ 2: Жилищното настаняване

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост отговаря на предизвикателствата, свързани със структурния недостиг на постоянни и временни решения за жилищно настаняване за по-уязвимите групи както в континентална Португалия, така и в автономните региони Азорски острови и Мадейра, като същевременно косвено допринася за укрепването на системата за социална закрила. Обществените жилища представляват само 2 % от общия запас в Португалия и се считат за недостатъчни за посрещане на нуждите на най-нуждаещите се лица и са изложени на риск от социално изключване.

Основните цели на компонента са: I) увеличаване на предлагането на жилища на достъпни цени (включително посрещане на други свързани с това нужди, като например липсата на основна инфраструктура и оборудване, нездравословни и несигурни места на пребиваване, несигурност или липса на договорни връзки, пренаселеност или неадекватност на жилищата за специалните нужди на обитателите с увреждания или с намалена подвижност); II) създаване на национален публичен отговор на спешни и временни нужди от настаняване, произтичащи от неочаквани или непредвидими събития като природни бедствия, пожари, пандемии, миграционни движения, молби за убежище или ситуации на непосредствен риск, като домашно насилие, трафик на хора, риск от принудително извеждане и други; и iii) увеличаване на предлагането на студентски жилища на достъпни цени. Инвестициите в компонента включват строителство на нови жилища и рехабилитация на съществуващи такива.

Този компонент допринася за изпълнението на специфичните за държавата препоръки, отправени към Португалия в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., а именно: Подобряване на ефективността и адекватността на мрежата за социална сигурност (Специфична за всяка държава препоръка 2 2019 г.); Гарантиране на достатъчна и ефективна социална закрила и подпомагане на доходите (Специфична за всяка държава препоръка 2 2020 г.); и увеличаване на броя на завършилите висше образование, по-специално в областта на науката и информационните технологии (чрез инвестициите за настаняване на студенти) (специфична препоръка за държава 2 2019 г.). Компонентът допринася и за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки, свързани с климатичния преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.). Компонентът допринася и за прилагането на няколко принципа на Европейския стълб на социалните права (ЕССП), като например: ’На нуждаещите се следва да се предоставя достъп до социално жилищно настаняване или жилищно подпомагане с добро качество (EPSR 19.a); „Уязвимите хора имат право на подходяща помощ и защита срещу принудително изселване“ (ЕССП 19, буква б); ’На бездомните хора следва да се предоставят подходящ подслон и услуги с цел да се насърчи тяхното социално приобщаване (EPSR 19.c); „Социална закрила“ (ЕССП 12); „Включване на хората с увреждания“ (EPSR 17); „Достъп до основни услуги“ (EPSR 20); ’Образование, обучение и учене през целия живот: Всеки има право на достъп до качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот, с цел да поддържа и придобива умения, които му дават възможност да участва пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда (EPSR 1). Включват се и екологични измерения, по-специално чрез насърчаване на ново строителство с високи стандарти за енергийна ефективност.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Б.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r04: Национален план за спешни и временни жилища

Целта на реформата е да се създаде национална публична мрежа, която да отговаря на спешните и временни жилищни нужди като част от подновяването на жилищните политики в Португалия, с цел да се защитят и оправомощят определените целеви групи и да се насърчи социалното приобщаване и борбата с неравенствата.

Реформата се състои в създаването на структуриран и хоризонтален отговор за лицата, нуждаещи се от спешни или временни решения за настаняване, и разработва необходимата правна и регулаторна рамка за установяване на модел за управление на инвестиционното RE-C02-i02 (Национални безвъзмездни средства за извънредни ситуации и временни жилища) и установява методологии за обозначаване и насочване към настаняване и социална подкрепа за подпомогнатите лица.

Изпълнението на реформата трябваше да приключи до 31 юни 2021 г.

Инвестиция RE-C02-i01: Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване

Целта на инвестицията е да се гарантират достойни и подходящи жилища за семействата с най-големи нужди и за най-уязвимите групи.

Инвестицията се състои в предоставяне основно на социални жилища, но също така и предоставяне на финансова подкрепа за саниране или строителство на определените целеви групи, които не разполагат с финансовия капацитет да гарантират адекватността на собствените си жилища за най-малко 26 000 домакинства до 2026 г. Инвестициите се състоят в строителство на нови сгради или обновяване на съществуващи жилища, както и, когато е необходимо, придобиване на нови сгради или отдаване под наем на сгради за преотдаване под наем.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i02: Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване

Целта на тази инвестиция е да се осигури временно или спешно настаняване на уязвимите групи от населението в континентална Португалия. Тази инвестиция служи за изпълнение на реформата на Националния план за спешни и временни жилища, включен в компонента. Планираните интервенции се определят от следните рискове или социални извънредни ситуации: непредвидими или извънредни събития, необходимост от спешно настаняване и оправомощаване на лица, временно лишени от жилище, включително жертви на домашно насилие, жертви на трафик на хора, лица, ползващи се с международна закрила, бездомни лица; извънредни и надлежно обосновани нужди от спешно и временно настаняване на лица, изложени на непосредствен и реален риск да бъдат оставени без настаняване или в процес на деинституционализация; нужди от настаняване, временни и необходими за обществения интерес, на държавни служители и служители.

Инвестицията се състои в създаването на 2 000 места за спешно настаняване, както и 473 жилищни единици, три блока и пет центъра за временно настаняване на силите за сигурност (в случаи, обосновани от обществен интерес).

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i03-RAM: Засилване на предлагането на социални жилища в автономна област Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се отговори на жилищните нужди на семействата, живеещи в трудни условия и които нямат финансов капацитет да покрият разходите за достъп до подходящо жилище в автономна област Мадейра.

Инвестицията се състои в изграждането и/или придобиването на социални жилища за 1 121 домакинства (инвестицията включва също проучвания, проекти, придобиване на земя и строителство), подпомагане на рехабилитацията на 325 частни жилища (включително подобряване на енергийните характеристики). Инвестицията предвижда също така възлагане на обществени поръчки за услуги за разработване на информационни системи и решения за електронно управление в жилищния сектор.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-02-i04-RAA: Подобряване на жилищните условия в жилищния фонд на автономния регион Азорски острови

Целта на инвестицията е да се засили предлагането на жилища на различни равнища след значителното влошаване на състоянието на сградите в Автономния регион Азорски острови и намаляването на предлагането на пазара на недвижими имоти.

Инвестицията се състои на територията на различни острови от:

- изграждането на 277 сгради;
- финализирането на 77 апартамента; както и
- рехабилитация на сгради (дълбоко саниране на 106 сгради, средно реновиране на 252 сгради и малка намеса в 116 сгради) за общо 551 интервенции.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Б.2. Ключови етапи, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
2.1	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване – подписани споразумения за сътрудничество или финансиране		Брой	0	75	T3	2022	Подписване на договорености за сътрудничество или финансиране. Местните стратегии за настаняване се представят от общините. В тези стратегии се определят 1) всички допустими нужди по тази програма (както е посочено в Наредба-закон № 37/2018 от 4 юни 2018 г.) и 2) субектите, насърчаващи жилищното настаняване. След като IHRU (Институт за жилищно настаняване и възстановяване на градската среда) валидира съответствието на местните стратегии за настаняване с програмата, се подписват споразуменията за сътрудничество с общините или споразуменията за финансиране с другите бенефициери, в които се определят конкретните инвестиции, които трябва да бъдат насърчавани, и се уточнява крайният срок за тяхното изпълнение.
2.2	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища – Закупени, построени (висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата		Брой	0	3 000	T3	2023	Доставка на договорения брой жилища на домакинствата, които преди това са били идентифицирани в стратегиите за местно настаняване, представени от общините. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на проекти, които са в процес на изпълнение и са включени в бюджета за 2021 г. и 2022 г., което представлява 70000000 EUR от общия размер на отпуснатите средства за тази мярка). За рехабилитацията референтната единица на жилище е 73 квадратни метра, а за новите сгради – 95 квадратни метра.

2.3	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища – Закупени, построени (висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата		Брой	3 000	26 000	T2	2026	Доставка на договорения брой жилища на домакинствата, които преди това са били идентифицирани в стратегиите за местно настаняване, представени от общините. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на проекти, които са в процес на изпълнение и са включени в бюджета за 2021 г. и 2022 г., което представлява 70000000 EUR от общия размер на отпуснатите средства за тази мярка). За рехабилитацията референтната единица на жилище е 73 квадратни метра, а за новите сгради – 95 квадратни метра.
2.4	RE-C02-i02		Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – подписване на споразумения за финансиране за спешно настаняване и временно настаняване в преход		Брой	0	500	T3	2022	Броят на жилищата, за които са подписани споразумения за финансиране. Субектите подават заявленията си за финансиране в рамките на тръжната процедура, открита от IHRU (Институт за жилищно настаняване и градско възстановяване), който, след като е оценил и поискал становище от Института за социална сигурност (ISSS) относно валидността и осъществимостта на подадените заявления, възлага финансирането и определя срока за неговото изпълнение. Настаняване означава част или цялата сграда със самостоятелен достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство.
2.5	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – подписване на споразумения за финансиране за спешни и преходни жилища		Брой	500	1 000	T3	2024	Броят на жилищата, за които са подписани споразумения за финансиране. Субектите подават заявленията си за финансиране в рамките на тръжната процедура, открита от IHRU (Институт за жилищно настаняване и градско възстановяване), който, след като е оценил и поискал становище от Института за социална сигурност (ISSS) относно валидността и осъществимостта на подадените заявления, възлага финансирането и определя срока за неговото изпълнение. Настаняване означава част или цялата сграда със самостоятелен достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство.

2.6	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – Жилища с започнали строителни работи за аварийни и преходни жилища (които трябва да бъдат изградени със стандарт за енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики) в процес на изграждане		Брой	0	700	T3	2023	Жилища, за които са започнали строителните работи. След като финансирането бъде договорено, сумата се предоставя на субектите в зависимост от изпълнението на договора. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на проекти, които са в процес на изпълнение и са включени в бюджета за 2021 г. и 2022 г., което представлява 14800000 EUR от общия размер на отпуснатите средства за тази мярка). Референтната единица на жилище е 73 квадратни метра.
2.7	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – създадени жилища за спешна помощ и преход (построени със стандарт за енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики) и доставени на разработчиците		Брой	0	2 000	T2	2026	Доставка на настаняване на спонсориращите организации. Настаняване означава част или цялата сграда със самостоятелен достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство. Новите сгради трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на проекти, които са в процес на изпълнение и са включени в бюджета за 2021 г. и 2022 г., което представлява 14800000 EUR от общото разпределение за тази мярка) Референтната единица на жилище е 73 квадратни метра.
2.8	RE-C02-i02	T	Настаняване, предоставено на разработчиците на силите за сигурност		Брой	0	473	T2	2026	Брой жилища, доставени на силите за сигурност (SSGNR – социални услуги за националната републиканска Гвардия; SSPSP – Социални служби за полицията за обществената сигурност) за нуждите от временно настаняване, включително три блока и пет центъра за временно настаняване на силите за сигурност (в случаи, обосновани от обществен интерес). Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.9	RE-C02-i03-	T	Подпомагани		Брой	0	190	Q4	2022	Брой жилища, разпределени на отговарящи на

	RAM		жилища в автономна област Мадейра							условията домакинства във връзка със строителството на социални жилища или закупуването на жилищно настаняване за подпомагани социални жилища. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Референтната единица на жилище е 90 квадратни метра.
2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра		Брой	190	590	Q4	2024	Брой жилища, разпределени на отговарящи на условията домакинства във връзка със строителството на социални жилища или закупуването на жилищно настаняване за подпомагани социални жилища. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Референтната единица на жилище е 90 квадратни метра.
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра		Брой	590	1 121	T2	2026	Брой жилища, разпределени на отговарящи на условията домакинства във връзка със строителството на социални жилища или закупуването на жилищно настаняване за подпомагани социални жилища. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Референтната единица на жилище е 90 квадратни метра.
2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Брой на реновираните жилища, обитавани от частни собственици, включително с подобрена енергийна ефективност		Брой	0	325	T2	2026	Брой на жилищата, обитавани от частни собственици, обновени за целевите групи, които не разполагат с финансови средства за извършване на рехабилитационни дейности.
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в публичния жилищен фонд в автономния		Брой	0	24	Q4	2021	Брой интервенции, включително урбанизация на земята, когато е необходимо, с приключени работи с цел увеличаване на социалния жилищен фонд.

			регион Азорски острови							Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Жилищата имат среден размер от около 120 квадратни метра.
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране		Брой	0	40	Q4	2021 г.	Инвестицията включва обновяването или завършването на сгради и апартаменти, измерено чрез броя на интервенциите. Изказванията включват: преобразуването на нежилищни обществени сгради в жилища, Финансова подкрепа за преобразуването на влошени социални сгради (Bairros Sociais) — реновиране на обществени жилища в съответствие с действащото законодателство в областта на жилищното настаняване, най-вече с изискванията за енергийна ефективност. Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно саниране на сгради (ЕС) 2019/786. Съответният жилище има среден размер от около 100 квадратни метра.
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономен регион Азорски острови – строителство на сгради		Брой	24	70	Q4	2023	Брой интервенции, включително урбанизация на земята, когато е необходимо, с приключени работи с цел увеличаване на социалния жилищен фонд. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Жилищата имат среден размер от около 120 квадратни метра.
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране		Брой	40	318	Q4	2023	Инвестицията включва обновяването или финализирането на сгради и апартаменти, измерено чрез броя на интервенциите, с приключени работи. Изказванията включват: преобразуването на нежилищни обществени сгради в жилища, Финансова подкрепа за преобразуването на влошени социални сгради (Bairros Sociais)

										— Реновиране на обществени жилища в съответствие с действащото законодателство в областта на жилищното настаняване, най-вече с изискванията за енергийна ефективност. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786. Съответният жилище има среден размер от около 100 квадратни метра.
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономен регион Азорски острови – строителство на сгради		Брой	70	277	Q4	2025	Брой интервенции, включително урбанизация на земята, когато е необходимо, с приключени работи с цел увеличаване на социалния жилищен фонд. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Жилищата имат среден размер от около 120 квадратни метра.
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране		Брой	318	551	Q4	2025	Инвестицията включва обновяването или завършването на сгради и апартаменти, измерено чрез броя на интервенциите. Изказванията включват: преобразуването на нежилищни обществени сгради в жилища, привеждане в действие на план за насърчаване на наемането на млади хора (напр. преобразуване на местни жилища – Alojamento Local, в дългосрочен наем, рехабилитация на градски центрове); Финансова подкрепа за преобразуването на влошени социални сгради (Bairros Sociais) — реновиране на обществени жилища в съответствие с действащото законодателство в областта на жилищното настаняване, най-вече с изискванията за енергийна ефективност. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786. Засегнатите жилища имат среден размер от около 100 квадратни метра.

2.19	RE-C02-r04	M	Влизане в сила на Декрет-закон за одобряване на правната рамка за националния план за спешни и временни жилища	Влизане в сила на закона за постановлението				T2	2021	Декретът-закон определя структурата на плана и жилищния фонд, по-специално по отношение на отговарящите на условията бенефициери, жилищните решения и модела на финансиране. Наред с правната рамка, националният план за жилищно настаняване се представя и одобрява от правителството, който включва стратегическото планиране на жилищните решения, които трябва да бъдат насърчавани, и необходимата подкрепа за тази цел, в зависимост от местните нужди и особености и социално-териториалното сближаване.

Б.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция RE-C02-i05: Достъпен обществен жилищен фонд

Целта на инвестицията е да се отговори на настоящата динамика на цените на жилищата спрямо равнищата на доходите на португалските домакинства, особено в големи градски райони, като се осигури обществен фонд от жилища, които могат да бъдат отдавани под наем на достъпни цени за конкретни целеви групи.

Инвестицията се състои от строителство, включително придобиване, на нови сгради и рехабилитация на обществени жилища с цел осигуряване на 6 800 жилища и последващо отдаване под наем на достъпни цени за определените целеви групи.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i06: Студентски жилища на достъпни цени

Целта на тази инвестиция е да се увеличи националното предлагане на достъпни студентски жилища, тъй като това продължава да бъде една от най-големите пречки пред достъпа до висше образование. Тези улеснения спомагат за намаляване на преките разходи на студентите и техните семейства, като се обръща специално внимание на най-уязвимите в социално и икономическо отношение студенти. Съществуващото предлагане подкрепя само малък дял (около 10 %) от студентите, нуждаещи се от настаняване, на фона на значителното увеличение на жилищните разходи, особено в най-големите градски центрове, където са съсредоточени висшите учебни заведения.

Инвестицията се състои в осигуряване на допълнителни 15 000 легла за студенти чрез строителство на нови сгради, рехабилитация на съществуващи сгради и модернизиране и разширяване на съществуващи студентски жилища.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

Б.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
2.20	RE-C02-i05	T	Достъпен обществен жилищен фонд – Жилища с начало на работа (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)		Брой	0	520	T3	2022	Брой на жилищата, за които започва работа след тръжната процедура и подписването на договор. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.21	RE-C02-i05	T	Достъпен обществен жилищен фонд – Жилища с начало на работа (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)		Брой	520	4 100	T3	2024	Брой на жилищата, за които започва работа след тръжната процедура и подписването на договор. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

2.22	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)		Брой	0	1 700	T3	2024	Брой на жилищата, доставени на отговарящите на условията домакинства чрез жилищната борса на достъпна цена (DL 82/2020 от 2 октомври) или чрез общинска програма. Жилищата на достъпни цени са жилищата, предоставени в съответствие с програмата за отдаване под наем, въведена с Декрет-закон № 68/2019 от 22 май 1999 г., на схемата за наем, въведена със Закон № 81/2014 от 19 декември 2006 г., изменен, на схемата за условни наеми, въведена със Закон № 80/2014 от 19 декември 2006 г., на системата за контролирани разходи, уредена с Министерско постановление за изпълнение № 65/2019 от 19 февруари 2006 г., или на специалните общински програми. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.23	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)		Брой	1 700	3 970	T3	2025	Брой на жилищата, доставени на отговарящите на условията домакинства чрез жилищната борса на достъпна цена (DL 82/2020 от 2 октомври) или чрез общинска програма. Жилищата на достъпни цени са жилищата, предоставени в съответствие с програмата за отдаване под наем, въведена с Декрет-закон № 68/2019 от 22 май 1999 г., на схемата за наем, въведена със Закон № 81/2014 от 19 декември 2006 г., изменен, на схемата за условни наеми, въведена със Закон № 80/2014 от 19 декември 2006 г., на системата за контролирани разходи, уредена с Министерско постановление за изпълнение № 65/2019 от 19 февруари 2006 г., или на специалните общински програми. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.24	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища		Брой	3 970	6 800	T2	2026	Брой на жилищата, доставени на отговарящите на условията домакинства чрез жилищната борса на достъпна цена (DL 82/2020 от 2 октомври) или чрез общинска програма. Жилищата на достъпни цени са жилищата, предоставени в съответствие с програмата

			(строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)							за отдаване под наем, въведена с Декрет-закон № 68/2019 от 22 май 1999 г., на схемата за наем, въведена със Закон № 81/2014 от 19 декември 2006 г., изменен, на схемата за условни наеми, въведена със Закон № 80/2014 от 19 декември 2006 г., на системата за контролирани разходи, уредена с Министерско постановление за изпълнение № 65/2019 от 19 февруари 2006 г., или на специалните общински програми. Когато става въпрос за ново строителство, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.25	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени – брой на местата за настаняване на студенти с обявени търгове		Брой	0	7000	T3	2022	Брой на местата за настаняване на студенти във висши учебни заведения, за които са обявени обществени поръчки. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно саниране на сгради (ЕС) 2019/786.
2.26	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени		Брой	0	7 000	T3	2023	Брой допълнителни места, предоставени на студенти във висши учебни заведения в градски или смесени сгради, предназначени изцяло или частично за временно настаняване от студенти, които учат на място, различно от местоживеенето им, и се нуждаят от настаняване с цел следване на висше образование, включително студентски жилища за висше образование, които задължително включват спални, бани, кухни и места за хранене и могат да включват места за обучение и настаняване, места за паркиране и оборудване; Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно саниране на сгради (ЕС) 2019/786.
2.27	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени		Брой	7 000	12 500	T3	2024	Брой допълнителни места, предоставени на студенти във висши учебни заведения в градски или смесени сгради, предназначени изцяло или частично за

										временно настаняване от студенти, които учат на място, различно от местоживеенето им, и се нуждаят от настаняване с цел следване на висше образование, включително студентски жилища за висше образование, които задължително включват спални, бани, кухни и места за хранене и могат да включват места за обучение и настаняване, места за паркиране и оборудване; Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
2.28	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени		Брой	12 500	15 000	Q1	2026 г.	Брой допълнителни места, предоставени на студенти във висши учебни заведения в градски или смесени сгради, предназначени изцяло или частично за временно настаняване от студенти, които учат на място, различно от местоживеенето им, и се нуждаят от настаняване с цел следване на висше образование, включително студентски жилища за висше образование, които задължително включват спални, бани, кухни и места за хранене и могат да включват места за обучение и настаняване, места за паркиране и оборудване; Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.

В. КОМПОНЕНТ 3: Социални мерки

От много години Португалия е изправена пред значителни демографски и социално-икономически предизвикателства, които бяха засилени от пандемията от COVID-19. Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към следните предизвикателства: застаряването на населението, правата на хората с увреждания и на други лица, които са зависими, и положението на бедност и социално изключване сред общностите и групите в неравностойно положение.

В този контекст този компонент е насочен към предизвикателствата, свързани със структурната социална политика, и недостига на социални услуги за населението/регионите в нужда както в континентална Португалия, така и в автономните региони на Азорските острови и Мадейра.

Основните цели на компонента са: I) подобряване на заведенията за социални грижи и осигуряване на по-добро териториално покритие; II) укрепване и разширяване на мрежата от социални отговори с новаторски решения и пилотни проекти и интервенции; III) разработване на новаторски мерки за подкрепа, основани на общността, които допринасят за насърчаването на независимия живот, предотвратяването на зависимостта и разработването на ответни мерки за неинституционализиране в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; IV) осигуряване на достъп до приобщаващ живот и участие в обществото и икономиката за хората с увреждания; и v) насърчаване на изкореняването на бедността чрез разработване на всеобхватна национална стратегия, насочена към най-уязвимите общности и общностите в неравностойно положение.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно укрепването на устойчивостта на здравната система и гарантирането на равен достъп до качествено здравеопазване и дългосрочни грижи (Специфична за всяка държава препоръка 1 2020 г.). Освен това тя допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на ефективността и адекватността на мрежата за социална сигурност и за подобряване на равнището на уменията на населението (специфична препоръка 2 от 2019 г.) и за гарантиране на достатъчна социална закрила и подпомагане на доходите, както и за осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава препоръка 2 от 2020 г.). Компонентът също така косвено подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към екологичния и цифровия преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се този компонент да допринесе както за екологичния, така и за цифровия преход. Проектите, свързани с изграждането, разширяването и обновяването на съоръженията за социално реагиране, са насочени към енергийната ефективност, използването на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и намаляването на разходите за енергия и гориво. Екологичните измерения се включват чрез насърчаване на ново строителство с високи стандарти за енергийна ефективност. Освен това участващите субекти трябва да бъдат оборудвани с леки превозни средства с нулеви емисии. И накрая, този компонент включва мерки, които засилват използването на цифрови инструменти, по-специално от социалните служби, които предоставят подкрепа на възрастните хора, и от правителството чрез създаването на ИКТ инструменти и електронни услуги, насочени към хората с увреждания.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид

описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

B.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r05: Реформа на предлагането на съоръжения и социални отговори

Целта на тази мярка е да се разширят, подобрят и възстановят мрежата и съоръженията за социални услуги, предоставяни от публични и частни социални институции. Мярката е насочена към особено уязвими групи от икономическа, социална и здравна гледна точка, като например хора и семейства в бедност или с ниски доходи, възрастни хора и хора в положение на зависимост, хора с увреждания, деца и млади хора. Освен това интегрираните интервенции за здравна и социална подкрепа, предвидени в тази мярка, насърчават автономността на зависимите лица чрез тяхната рехабилитация и социална реинтеграция в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания[1] и Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.[2] и Зелената книга относно застаряването – насърчаване на солидарността и отговорността между поколенията[3].

Тази реформа се състои в стартирането на програмата за ново поколение оборудване и социални отговори чрез влизането в сила на Опростяването на режима за инсталиране на социално оборудване. Програмата се съсредоточава върху мерки като:

- Подобряване на социалните грижи и персонализираните услуги, предоставяни в домовете за възрастни хора (ERPI), след оценка на нуждите;
- Насърчаване на лицензирането и/узаконяването на ERPIs извън официалната система;
- Преразглеждане на законодателната рамка за лицензиране на социални заведения,
- Насърчаване на иновативни социални решения, като например дребномащабно съвместно жилищно настаняване;
- Разработване на иновативен модел за подпомагане на дома;
- Засилване на социалната подкрепа за хората в положение на социална изолация чрез създаването на мултидисциплинарни екипи и механизъм за картографиране и наблюдение на социално уязвимите ситуации (социални проекти „Radar“);
- Увеличаване на броя на работната сила и на качеството на предоставянето на социални услуги, най-вече в територии с ниско равнище на покритие;
- Укрепване на социалните услуги и подкрепа, насочени към хората с увреждания или зависими лица, и насърчаване на тяхната автономност и независим живот.

Инвестиции RE-C03-i01 – Ново поколение оборудване и социални отговори допринасят за осъществяването на реформата.

Етапната цел, свързана с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

[1] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.
[2] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes
[3] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

Реформа RE-r06: Национална стратегия за приобщаване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.

Целта на тази мярка е да се улесни и задълбочи приобщаването на хората с увреждания във всички сфери на живота, да се насърчи тяхната автономност, независимост и самоопределение, както и да се гарантират равни възможности за всички граждани, независимо от техните способности.

Тази реформа се състои в приемането на Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г. Стратегията отразява ангажиментите по Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания[4] и дава възможност за стартирането на набор от мерки, като например:

- Преформулиране на настоящата регулаторна рамка, когато това е необходимо;
- Преформулиране на системата за оценка и сертифициране на увреждания;
- Цялостна диагностика на хората с увреждания чрез разработване на системи за събиране на данни и показатели за наблюдение в подкрепа на вземането на решения;
- Интервенции на обществени места за улесняване на достъпа на хора с увреждания;
- Адаптиране на системите за обучение, заетост и квалификация за хора с увреждания;
- Развитието на иновативни социални услуги и подходи, основани на общността;
- Участието на хора с увреждания в спортни, културни и развлекателни дейности.
- Разширяване на Модела за подпомагане на независимия живот, който предоставя индивидуална помощ на хората с увреждания;

Инвестиции RE-C03-i02: Достъпност 360° и RE-C03-i05: Платформа и достъп, както и инвестиция RE-C01-i02: Национална мрежа за интегрирани непрекъснати грижи и национална мрежа за палиативни грижи, допринасят за извършването на реформата.

Етапната цел, свързана с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r07: Сключване на договори за интегрирани програми за подпомагане на необлагодетелстваните общности в метрополните райони

Целта на тази мярка е борбата с бедността и социалното изключване в общините в най-неравностойно положение в метрополните области Лисабон и Порто.

Тази реформа се състои от набор от интегрирани пилотни действия, които ще бъдат разработени след оценка и определяне на специфичните нужди на общността. След тази фаза на диагностициране интегрираните интервенции се разработват и съсредоточават върху две области:

- Интервенции в обществени пространства и социални инфраструктури, като детски ясли и начални училища, здравни заведения и заведения за социални и културни прояви, семинари и/или курсове за обучение; както и
- Интервенции от нематериален характер за насърчаване на социалното сближаване, като активно участие на общностите в тяхното проектиране и прилагане, насърчаване на предприемачеството на малки предприятия на местно равнище, разработване на проекти за борба с неуспеха и отпадането от училище, предлагане на професионално обучение и насърчаване на спорта.

[4] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

Тази реформа ще бъде подкрепена и структурирана в съответствие с първата национална стратегия на Португалия за борба с бедността (ENCP) и тематичните интервенции за конкретни групи, определени в нея.

Реформата ще бъде осъществена чрез инвестиции RE-C03-i06 – Интегрирани дейности в общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто.

Етапната цел, свързана с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r08: Национална стратегия за борба с бедността

Целта на тази мярка е борбата с бедността чрез разработване на многоизмерен, интегриран, средносрочен и дългосрочен подход.

Реформата се състои в приемането на Националната стратегия за борба с бедността. Стратегията осигурява рамката за тематични интервенции, насочени към конкретни групи – от децата до възрастните хора, включително най-уязвимите групи. В него се определят условията за разработването и прилагането на интегрирани политики, насочени към особеностите на социалното изключване и бедността на местно равнище. Освен това с него се възлага и създаването на единна рамка за мониторинг на показателите, свързани с бедността.

InvestmentRE-C03-i06 – Интегрирани операции в общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто допринасят за осъществяването на реформата.

Етапната цел, свързана с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Инвестиция RE-C03-i01: Ново поколение оборудване и социални отговори

Целта на тази мярка е да се подобри и разшири мрежата от услуги за социални грижи, за да се разработят по-ефективни методи за предоставяне на услуги, да се постигне по-широко национално териториално покритие и да се подобрят условията на труд на специалистите в тези структури и качеството на грижите, предоставяни на потребителите.

Тази инвестиция се състои от:

- обновяването и разширяването на съществуващите съоръжения за социални услуги и изграждането на нови такива, като детски ясли, домове за възрастни хора с настаняване (ERPI) и центрове за дейности и овластяване за приобщаване (CACIS);
- разширяване на мрежите за социални отговори на автономните резиденции (ReTVAI) и услугите за подпомагане на дома чрез увеличаване на броя на потребителите, които биха могли да бъдат обхванати;
- разширяване на мрежата за социални отговори с нови типологии като съвместно настаняване;
- закупуване на техническо и цифрово оборудване, включително закупуване на електрически превозни средства; както и
- стартирането на пилотен проект, наречен „Radar Social“, чиято цел е тестване на национално равнище на почти проактивен и иновативен модел на интегрирана социална подкрепа. Този модел вече е тестван в община Лисабон, като обхваща само една целева група (възрастни хора) и сега е предназначен да обхване целия континент с по-широк обхват по отношение на целевата група (всяко лице,

изложено на риск от социално изключване, с недостатъчна социална и/или семейна подкрепа). Проектът включва определянето и картографирането на потребностите, насърчаването на гражданското участие, насърчаването на използването на цифрови и ИТ инструменти за достъп до основни обществени услуги и насърчаването на спорта. За тази цел в общините на континентална Португалия ще бъдат създадени 278 екипа за социална намеса. Екипите отговарят за идентифицирането на възрастни хора и други уязвими лица, изложени на риск от социално изключване, и предоставят подкрепа въз основа на техните индивидуални нужди.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C03-i02: Достъпност 360°

Целта на тази мярка е да се подобрят условията за достъпност за хората с увреждания на обществени места, обществени сгради и жилища на цялата територия.

Тази инвестиция е в пълно съответствие с Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.[5] и се състои от три направления:

- програмата за намеса на обществеността за периода 2021—2025 г. (PIVP), която включва операции и строителни работи в най-малко 200 000 m² обществено пространство, като тротоари и паркове;
- програмата за интервенция в обществените сгради за периода 2021—2025 г. (PiEP), която включва операции и строителни работи в най-малко 1 500 сгради за обществени услуги; както и
- програмата за интервенции в областта на жилищното настаняване за периода 2021—2025 г. (PIH), която включва ремонтни и строителни работи в най-малко 1 000 съществуващи жилища на хора с увреждания.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i03-RAM: Засилване на социалните отговори в автономна област Мадейра (ARM)

Целта на тази мярка е да се укрепи мрежата от социални услуги в автономна област Мадейра.

Тези инвестиции се състоят от интервенции в домовете за възрастни хора с настаняване (ERPI) и разширяване на структурите за социално подпомагане на бездомните хора. Тези интервенции включват изграждането на нови и обновяването и модернизирането на съществуващи съоръжения и закупуването на необходимото техническо, цифрово и ИТ оборудване, включително закупуването на електрически превозни средства за улесняване и подобряване на достъпа на специалистите в сферата на социалните услуги в отдалечените райони.

Интервенциите включват обновяването и разширяването на жилищните структури за възрастни хора, които са предназначени за настаняване на лица на възраст 65 и повече години, които не могат да останат в своето жилище. Те могат също така да настаняват възрастни лица на възраст под 65 години в надлежно обосновани извънредни ситуации.

Интервенциите, насочени към бездомните хора, включват създаването на нощни приеми за справяне с извънредни ситуации и осигуряване на настаняване, създаването на бани и перални за насърчаване на личната хигиена, обновяването на помещения за

[5] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes

осигуряване на храна и дейности от типа на семинарите за развиване на социални умения и компетентности сред бенефициерите.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i04-RAA: Изпълнение на регионалната стратегия за борба с бедността и социалното изключване – Мрежи за социална подкрепа (ARA)

Целта на тази мярка е да се изпълнят приоритетите на Регионалната стратегия за борба с бедността и социалното изключване за периода 2018—2028 г. (ERCPES) на автономния регион Азорски острови. В стратегията са определени четири стратегически приоритета, които се допълват взаимно:

- P1 – Осигуряване на цялостен и приобщаващ процес на развитие за всички деца и млади хора от началото на живота;
- P2 – Засилване на социалното сближаване в региона;
- P3 – насърчаване на териториална намеса; както и
- P4 – Осигуряване на достатъчно познаване на явлението бедност в региона.

Тези инвестиции се състоят от набор от интервенции, които увеличават достъпа на децата и младите хора до социални и образователни услуги и укрепват социалното сближаване, като подпомагат семействата в нужда и хората с увреждания да ги интегрират в обществото и на пазара на труда. Те включват най-малко създаването на центрове за подкрепа на обучението с цел борба с преждевременното напускане на училище, субсидиите за домакинства с ниски доходи като стимул за насърчаване на участието в предучилищно и ясли, изграждането на две детски ясли и създаването на допълнителни (физически) места в детските градини и дневните центрове, създаването на нови места за хора с увреждания в центровете за професионална дейност, закупуването на автомобили за обновяване на яслите на Instituições Particulares de Solidaried Social Car, които да им предоставят възможности за допълнително обучение за социален автомобилен парк.

И накрая, тази инвестиция включва и стартирането на пилотна програма, наречена „Застаряване“, която има за цел насърчаване на неинституционалните грижи за възрастни хора и/или хора с увреждания.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i05: Платформа + достъп

Целта на тази мярка е да се насърчи приобщаването на хората с увреждания чрез предоставяне на набор от цифрови информационни инструменти и услуги, за да се улесни ориентацията към техните нужди и да се улесни участието им в обществото.

Инвестицията се състои от пет програми:

- Георегистрация на местоположението и условията за достъпност на обществените сгради;
- Глобални информационни системи и системи за позициониране (GPS) за големи обществени сгради, позволяващи включването на частни сгради;
- Георефернтиране на местата за паркиране за лица с намалена подвижност;
- Цифрова информационна платформа;
- Създаване на център за повикване за устен превод на португалски жестомимичен език.

Тези програми са предназначени да предоставят решения за георефернтиране на условията за достъпност по обществените пътища, обществените и частните сгради и

местата за паркиране за хората с намалена подвижност, да създадат цифрова информационна платформа, която обобщава и опростява информацията относно съответното законодателство и подкрепя ресурсите за хората с увреждания, както и да предоставя на глухите граждани център за повикване, който да гарантира устен превод в реално време на португалския жестомимичен език (LGP) в цялата публична администрация.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i06: Интегрирани дейности в общности в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто

Целта на тази широкообхватна и иновативна пилотна мярка е борбата с бедността и социалното изключване в общините в най-неравностойно положение в метрополните области Лисабон и Порто. При условие че интервенциите са успешни, те могат да бъдат разширени.

Тази инвестиция се състои от набор от действия, свързани със специфичните нужди на тези общини. Тези действия включват овластяване на общностите, разработване на нови и иновативни подходи за социално сближаване и интервенции в публичното пространство, социалната и спортната инфраструктура и жилищата. Основните цели на тези действия са следните:

- Насърчаване на здравето и качеството на живот на общностите чрез подпомагане на проекти, представени от сдружения на местни органи, НПО, граждански движения и организации на жителите, здравни органи или други публични органи;
- Физическо модернизиране на общественото пространство и на социалната, здравната, жилищната или спортната инфраструктура;
- Възстановяване на социално необлагодетелстваните райони, насърчаване на социалното сближаване в метрополните области;
- Насърчаване на предприемачеството на малки предприятия на местно равнище;
- Подобряване на достъпа до здравеопазване и борба с зависимостите;
- Разработване на програми за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве;
- Разработване на проекти за борба с неуспеха и преждевременното напускане на училище;
- Подобряване на квалификацията на възрастните и сертифициране на техните умения;
- Диагностициране на потребностите на населението и развитие на грамотността на възрастните, изучаване на португалски език и програми за цифрово приобщаване;
- Професионално обучение и политики за насърчаване на пригодността за заетост, адаптирани към местните реалности и динамика;
- Достъп до култура и творчество и валоризация на междукултурността;
- Насърчаване на участието на общността в управлението на самата програма;
- Овластяване на местните участници в мрежи за партньорство;
- Решения за борба с бедността и социалното изключване;
- Насърчаването на спорта като един от социалните инструменти, които обединяват членовете на общността, насърчават ценностите и се борят срещу социалните неравенства;
- Гражданство и достъп до права и гражданско участие.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[6]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[7]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[8] и заводите за механично-биологично третиране[9]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

6 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

7 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

8 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

9 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

B.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
3.1	RE-C03-i01	T	Доставка на електрически превозни средства		Брой	0	2 500	Q1	2026	Предоставяне на социални и домашни помощници на Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) или подобни отговарящи на условията субекти за социални услуги, на нови електрически превозни средства, пригодени за домашна помощ и/или за превоз на лица с намалена подвижност.
3.2	RE-C03-i01	T	Създаване на екипи за социална намеса (Radar Social)		Брой	0	278	Q4	2024	Създаване на 278 екипа за социална намеса в общините на континентална Португалия.
3.3	RE-C03-i01	M	Възлагане на договори за подпомагане на органите за насърчаване на създаването и разширяването на мрежата от социални заведения/социални отговори.	Възлагане на договори за подкрепа на органите за насърчаване на мрежата от социални заведения/отговори				T2	2022 г.	Възлагане на договор за подпомагане на насърчителни организации, които са кандидатствали за участие в конкурса за създаване и разширяване на мрежата от социални заведения/социални отговори (обхващащи деца, възрастни хора, хора с увреждания и други) и за които е установено, че са в съответствие с определения регламент, в рамките на наличния пакет. В случай на ново строителство на сгради тръжната процедура гарантира, че търсенето на първична енергия за новите сгради е най-малко 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.4	RE-C03-i01	T	Създаване на нови места и обновяване на съществуващи места в социалните заведения		Брой	0	28 000	Q1	2026	Създаване на най-малко 15 000 нови места и обновяване на оставащите места за деца, възрастни хора, хора с увреждания и други уязвими лица в детски градини, домове за настаняване на възрастни хора (ERPI), Домове за болнична помощ (DAS), центрове за дейности и овластяване за приобщаване (CACIS) и автономни резиденции (ReTVAIs). В случай на строителство на нови сгради, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 %

										под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.5	RE-C03-i01	T	Потребители на услуги за домашна помощ и персонал, който получава таблети, оборудване за техническа помощ или достъп до обучение.		Брой	0	35 400	Q1	2026	Брой на потребителите или служителите на службите за подкрепа в домашни условия, които получават поне таблет, оборудване за техническа помощ или обучение.
3.6	RE-C03-i02		Жилища с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност		Брой	0	190	T2	2023	Брой на жилищата (със средна площ 40 m²), които се ползват от интервенции за подобряване на условията за достъпност за хората с намалена подвижност.
3.7	RE-C03-i02	T	Жилища с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност		Брой	190	1 000	Q4	2025	Брой на жилищата (със средна площ 40 m²), които се ползват от интервенции за подобряване на условията за достъпност за хората с намалена подвижност.
3.8	RE-C03-i02	T	Обществено пространство с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност		Брой	0	200 000	Q4	2025	Площ на публичното пространство (квадрати, тротоари и т.н.) в квадратни метри, ползваща се от интервенции (главно изравняване на пътеки, преминаване през железопътни линии, регулиране на движението, промяна на местоположението на инфраструктурата и уличните съоръжения, подобряване на достъпа до сгради) за подобряване на условията за достъпност за хората с намалена подвижност.
3.9	RE-C03-i02	T	Обществени услуги с подобрена достъпност за лица с ограничена подвижност		Брой	0	1 500	Q4	2025	Брой на съоръженията за обществени услуги, които се ползват от интервенции (основно рампи и врати за достъп до сгради, гишета и санитарни съоръжения, приети за хора с увреждания) с цел подобряване на условията за достъпност за хората с намалена подвижност.

3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Нови места в домове за настаняване		Брой	0	910	T3	2025	Брой на новите налични места в домовете за настаняване в автономна област Мадейра. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия и да са рехабилитирани сгради с подобрени енергийни характеристики.
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Завършени проекти за интеграция на бездомни лица.		Брой	0	20	Q4	2022	Брой завършени интеграционни проекти за бездомни лица, обхващащи общо 90 места.
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Обучение на семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване		Брой	0	13 000	Q4	2025	Брой на семействата, обхванати от дохода за социално приобщаване, които преминават обучение, за да могат да навлязат на пазара на труда.
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Нови места за хора с увреждания в центровете за професионална дейност		Брой	0	207	Q4	2024	Брой на новите места за хора с увреждания в центровете за професионална дейност. Това включва изграждането на четири сгради и адаптирането на три други сгради. В случай на нови сгради, новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Превозни средства, закупени за Instituições Particulares de Solidariedade Social		Брой	0	100	Q4	2025	Брой нови електрически превозни средства, доставени на автомобилния парк на Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Проект за застаряване на населението		Брой	0	250	Q4	2025	Брой възрастни хора или хора с увреждания, обхванати от проекта „Агинг“ в Автономния регион Азорски острови.
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Мерки за борба с преждевременното напускане на училище от деца и млади хора.		Брой	0	11 561	Q4	2025	Децата и младежите, обхванати от мерки за борба с преждевременното напускане на училище и насърчаване на участието във висшето образование чрез: I) субсидии за домакинства с ниски доходи като стимул за насърчаване на посещаването на детски ясли; II) създаване на помощни звена за проучвания; III) заплащане на такси за висше образование на

										студенти за семейства с ниски доходи; създаване на нови места за деца в детски ясли и центрове за дневни грижи.
3.17	RE-C03-i05	M	Публикуване на оферта за „Изграждане на цифрова инфраструктура за достъпност 360°“	Публикуване на обявление за обществена поръчка за придобиване на цифрова инфраструктура за достъпност 360° в Официален вестник – Diario da Republica				Q4	2021 г.	Публикуване на покана за участие в търг за изграждане на цифрова инфраструктура, обхващаща i) георeферентна информация за обществени и частни сгради, ii) глобални информационни системи и системи за позициониране (GPS), iii) георeферентиране на местата за паркиране.
3.18	RE-C03-i05	M	Цифрова информационна платформа за хора с увреждания	Пускане в действие на платформата				Q4	2024	Въвеждане в експлоатация на цифрова информационна платформа, която обединява и опростява информацията за съответното законодателство и помощни ресурси за хората с увреждания.
3.19	RE-C03-i05	M	Телефонен център за португалски жестомимичен език	Пускане в действие на услугата „повиквателен център“ за португалски жестомимичен език				Q4	2025	Въвеждане в експлоатация на център за повикване, който да осигурява на глухите граждани гарантиран устен превод в реално време на португалски жестомимичен език (LGP) в цялата публична администрация.
3.20	RE-C03-r08	M	Приемане на национална стратегия за борба с бедността	Приемане на национална стратегия за борба с бедността				T3	2021 г.	Националната стратегия за борба с бедността (НВКБ) осигурява рамката за тематични интервенции за конкретни групи – от детството до старостта, включително за най-уязвимите групи. В него се определят условията за разработването и прилагането на интегрирани политики, насочени към особеностите на социалното изключване и бедността на местно равнище. Освен това в него се предвижда и създаването на единна рамка за мониторинг на показателите, свързани с бедността.
3.21	RE-C03-r06	M	Приемане на националната стратегия за приобщаване на	Приемане на националната стратегия за приобщаване				Q4	2021	Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания създава условия за: • нова система за оценка и сертифициране на уврежданията;

			хората с увреждания за периода 2021—2025 г.	на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.						• нова система за събиране на данни и лечение и организация на информацията, свързана с увреждането, с цел подпомагане на вземането на решения; • квалифициране на интервенциите на обществени места; • интегриране на включването на хората с увреждания в решенията, мерките, програмите и проектите; • разширяване на Модела за подпомагане на независимия живот, който предоставя индивидуална помощ на хората с увреждания; • адаптиране на системата за обучение, заетост и квалификация на хората с увреждания.
3.22	RE-C03-r05	M	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване				Q4	2021	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване със следните характеристики • определяне на изисквания за лицензиране и узаконяване на жилищните структури за възрастни хора, които работят незаконно; • въвеждане на критерии за качество в предоставяните услуги и социални заведения за полагане на грижи; • Създаване на рамка за въвеждането на нови видове социални отговори, като например съвместно жилищно настаняване и нови модели на подкрепа за дома, за да се отговори на различните нужди на възрастните хора.
3.23	RE-C03-r07	M	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто за съответните територии.				Q4	2021	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто. Плановете за действие са насочени към две основни области: I) интервенции в обществените пространства и социалните инфраструктури, като детски ясли и начални училища, здравни заведения и заведения за културни прояви, семинари и/или курсове за обучение; II) интервенции с нематериален характер за насърчаване на социалното сближаване, като активно участие на общностите в тяхното разработване и прилагане, насърчаване на предприемачеството на малки предприятия на местно равнище, разработване на проекти за борба с неуспеха и отпадането от училище, предлагане на професионално обучение и насърчаване на спорта.

										Въвежда се модел на управление, основан на принципите на многостепенното управление и включващ различни участници от централното правителство до местните райони/съседни райони. В същото време местните технически звена следва да бъдат оперативни водещи в този модел, за да се насърчи ангажираността и близостта при управлението и изпълнението на договорите.
3.24	RE-C03-i06	M	Подписване на споразумения между общините Лисабон/Порто и местните технически звена, определящи обхвата на мерките, които трябва да бъдат подкрепени.	Подписване на споразумения относно плановете за 12-те области на интервенция				Q1	2022	Подписване на споразумения между метрополните области на Порто и Лисабон и местните технически звена, отговарящи за всяка от 12-те области на интервенция (т.е. квартали), определящи обхвата на мерките, които да бъдат подкрепени, графика за тяхното изпълнение, бюджетната подкрепа в размер на 225 млн. евро и избраните показатели за изпълнение. Мерките, които трябва да бъдат подкрепени, принадлежат към следните категории: • Насърчаване на здравето и качеството на живот на общностите • Физическо модернизиране на обществото пространство или укрепване на социалната, здравната, жилищната или спортната инфраструктура. • Икономическо възстановяване на социално необлагодетелстваните райони • Предприемачество на малки местни предприятия • Достъп до здравеопазване, развитие на общественото здраве и борба с зависимостите • Програми за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве • Проекти за борба с неуспеха и преждевременното напускане на училище • Квалификация на възрастните и сертифициране на уменията • Диагностициране на потребностите на населението и развитие на грамотността на възрастните, изучаване на португалски език и програми за цифрово приобщаване; • Професионално обучение и политики • Достъп до култура и творчество • Участие на Общността в управлението на програмата • Овластяване на местните участници в мрежи за партньорство

										• Решения за борба с бедността и социалното изключване • Насърчаване на спорта • Гражданство и достъп до права и гражданско участие Техническото задание за предстоящите покани за представяне на проекти включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
3.25	RE-C03-i06	M	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон относно мерките, предприети във всяка от 12-те области на интервенция.	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните райони на Порто и Лисабон				T2	2024	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон, в който се описва постигнатият напредък в изпълнението на мерките, финансирани от програмата, във всяка област на интервенция, включително изпълнението на бюджета и изпълнението спрямо избраните показатели за всяка мярка.
3.26	RE-C03-i06	T	Пълно прилагане на най-малко 90 % от мерките		%	0	90	Q4	2025	Пълно прилагане на най-малко 90 % от мерките, договорени в споразуменията, подписани за 12-те области на интервенция, за изпълнен бюджет в размер на най-малко 225000000 EUR.

Г. КОМПОНЕНТ 4: Култура

Компонентът е насочен както към предизвикателствата, свързани с последиците от пандемията от COVID-19, така и към наследените проблеми, произтичащи от хроничната липса на ресурси за поддръжка, обновяване и модернизация на културните инсталации и оборудване.

Основните цели на компонента „Култура“ са санирането на сгради и национални паметници; защитата на занаятчийските техники и професии; модернизацията на технологичната инфраструктура и културните инсталации; цифровизацията на произведенията на изкуството и културното наследство; и интернационализацията, модернизацията и цифровия преход на книжарниците и книгоиздаването.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за предприемане на всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на нейното възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 1 2020 г.); и подкрепа за използването на цифрови технологии за повишаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична за всяка държава препоръка 2 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Г.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C04-i01: Културни мрежи и цифров преход

Целта на мярката е модернизиране на технологичната инфраструктура на обществените културни инсталации, насърчаващи цифровия им преход. По-конкретно това включва бъдещото опазване на произведенията на изкуството и на културното наследство; подобряване на културния опит; повишаване на търсенето на културни дейности и достигане до нова публика, особено новите поколения. Очаква се устойчивостта на сектора да бъде повишена чрез насърчаване на нови бизнес модели като абонамент и стрийминг; както и подкрепата за културни райони със силен технологичен компонент, като например производството на триизмерни филми.

Тази инвестиция се състои от следните интервенции:

- модернизиране на технологичната инфраструктура на културните съоръжения
    - закупуване на ИТ оборудване, създаване на онлайн мобилни библиотеки, информационни системи и интегрирани каталози за 239 обществени библиотеки;
    - Инсталиране на WiFi покритие в 50 музея, дворци и монументи;
    - закупуване на цифрово и видеопрожекционно оборудване за 155 киносалони и обществени центрове за съвременно изкуство;
    - технологична модернизация и поддържане на обществени лаборатории;
    - технологична модернизация на Националния архив на движещите се изображения (ANIM);
    - инсталиране на Националния архив на протока.

- цифровизация и виртуализация на колекциите на Генералната дирекция за книги, архиви и библиотеки (DGLAB), португалската национална библиотека, публичната библиотека Évora, кинотемата, колекциите под ръководството на Генерална дирекция „Културно наследство„(DGPC) и регионалните дирекции „Култура“:
    - цифровизация и виртуализация на колекциите на обществените библиотеки (20 000 000 изображения);
    - цифровизация и виртуализация на колекциите от национални архиви (19 5 00 000 документа);
    - цифровизация на 59 500 записа на обществени музеи;
    - виртуални посещения на музеи; както и
    - цифровизация на 1 000 филма (кинематематика).
    - Интернационализация, модернизиране и цифров преход на книгите и авторите:
    - подкрепа за превода на книги на чужди езици.
    - подкрепа за превода и изданието на литературни произведения, включително аудиокниги и електронни книги;
    - подкрепа за модернизацията и цифровия преход на книжарниците за закупуване на оборудване и технологии.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C04-i02: Културно наследство

Целта на тази мярка е обновяването на културни съоръжения, класифицирани като културно наследство. Една от основните цели е да се адаптират тези инсталации към новите екологични стандарти. Това включва мерки като намаляване на потреблението на първична енергия в сградите, както и намеса в исторически зелени паркове с уникална флора и фауна за насърчаване на адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него чрез ефективно повторно използване на водата за напояване.

Тази инвестиция се състои от следните интервенции:

- създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство, идентифициране и картографиране на суровините;
- Инсталиране на лаборатории и трасета на инициативата за технологичен център Saber Fazer (защита на занаятчийските техники и професии), включително предлагането на пазара на продукти;
- Създаване на каталог от дейности (педагогически и информационни за традиционните техники), извършвани в Технологичния център Saber Fazer;
- завършване на работи в музеи, паметници, държавни палати и национални театри, включващи ремонт и/или преквалификация.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Г.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
4.1	RE-C04-i01	M	Технологични спецификации за мрежата от културни съоръжения	Доклад относно технологичните спецификации за мрежата от културни съоръжения				T2	2022 г.	Подробно определяне на технологичните спецификации за мрежата от културни съоръжения
4.2	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците		Брой	0	200	Q4	2025	Брой книжарници са получили финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците, като са субсидирали 60 % от разходите за кошница от технологично оборудване и услуги на книжарница (напр. скенер за книги, Wi-Fi и VPN мрежи, уебсайт за книжарница, интегрирана счетоводна система и др.)
4.3	RE-C04-i01	M	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции				Q4	2025	Цифровизация и виртуализация на колекциите на: • Генерална дирекция „Книги, архиви и библиотеки“; • Португалската национална библиотека, • Публичната библиотека Évora, • Cinemateca и музеите (под ръководството на DGPC и регионалните дирекции „Култура“) • Обществени библиотеки (20 000 000 изображения) • Национални архиви (19 500 000 документа) • Обществени музеи (59 500 записа) • Виртуални посещения на музеи (65 музея) • Киноцентър (1000 филма)

4.4	RE-C04-i01	M	Предоставяне на модернизирана технологична инфраструктура за мрежата от съоръжения в областта на културата	Предоставяне на модернизирана технологична инфраструктура за културни съоръжения				Q4	2024	Доставка на компютърно оборудване и интегрирани информационни и каталожни системи за 239 обществени библиотеки; Wi-Fi покритие на 50 музея, палести и паметници; закупуване на оборудване за видеопрожекции и кинопрожекции за 155 киносалони и обществени центрове за съвременно изкуство.
4.5	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за превода и изданието на литературни произведения		Брой		5 200	Q4	2025	Брой литературни произведения, получили финансова подкрепа за превода на литературни произведения и издаване на аудиокниги и електронни книги чрез финансиране на 60—70 % от разходите за превод и публикуване.
4.6	RE-C04-i02	M	Създаване на мрежа „Saber Fazer“	Създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство, идентифициране и картографиране на суровините				Q4	2022	Създаване на мрежа „Saber Fazer“: създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство; И идентифициране и картографиране на суровините, използвани в занаятчийското производство.
4.7	RE-C04-i02	T	Подписани договори за рехабилитация и опазване на сгради, свързани с културното наследство, и национални театри	Подписани договори	Брой	0	49	T3	2023	Брой на културните обекти, за които са подписани договори за рехабилитация и съхранение на музеи, паметници, държавни палати и национални театри.

4.8	RE-C04-i02	T	Завършени строителни работи за рехабилитация и опазване на сгради, свързани с културното наследство, и национални театри	Довършване на строителните работи	Брой	0	49	Q4	2025	Брой културни обекти, за които са завършени произведения за рехабилитация и съхранение на музеи, паметници, държавни палати и национални театри.

Д. КОМПОНЕНТ 5: Инвестиции и иновации

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към справяне с предизвикателствата, свързани със сравнително скромното равнище на научните изследвания и иновациите, по-специално чрез насърчаване на връзките между бизнеса и науката и със специален акцент върху иновациите в екологичния преход, и предизвикателствата, свързани с хроничната недостатъчна капитализация на португалския бизнес сектор, която се влоши допълнително в резултат на пандемията от COVID-19.

Целта на компонента е повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта на португалската икономика чрез мерки, предназначени за укрепване на научните изследвания, чрез насърчаване на трансфера на резултатите от тях към стопанския сектор, като по този начин се насърчават иновациите и инвестициите. Частта от компонента за научни изследвания и иновации има за цел да подобри сътрудничеството между академичните среди и бизнеса, да укрепи научния и технологичния потенциал на Португалия и да подкрепи изпълнението на амбициозни и всеобхватни програми за научни изследвания и иновации, насочени към основните социално-икономически и екологични предизвикателства. Очаква се това да бъде постигнато чрез по-големи и по-ефективни инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и иновации, целенасочена подкрепа за по-добро превръщане на резултатите от научните изследвания в инвестиции, диверсификация и специализация на производствената структура, използване на действителния потенциал за утвърждаване на конкурентоспособността на утвърдени промишлени сектори и нововъзникващи области и допринасяне за двойния преход. По-специално този компонент има за цел увеличаване на износа на стоки и услуги с висока добавена стойност, увеличаване на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност (както чрез нови висококвалифицирани работни места, така и чрез увеличаване на разходите на предприятията за научноизследователска и развойна дейност) и принос за намаляване на емисиите на CO2.

В съответствие с необходимостта да се подкрепи платежоспособността на производствената система и да се преодолеят пазарните неефективности при достъпа до финансиране, този компонент включва реформа и инвестиции, които допринасят за подобряването на португалския пазар на корпоративно финансиране чрез създаването и увеличаването на капитала на Националната насърчителна банка, Banco Português de Fomento, и разработването на нови финансови инструменти. С този компонент се въвеждат и реформи на капиталовите пазари с цел укрепване на капиталовите пазари в Португалия в дългосрочен план чрез преразглеждане на съществуващата правна рамка и приемане на нови закони, като се поставя особен акцент върху дружествата за инвестиране в ценни книжа за развитие на икономиката (SIMFE), предприятията за колективно инвестиране и преразглеждането на кодекса за ценни книжа.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно инвестициите във връзка с климатичния преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.), на специфичната за всяка държава препоръка за съсредоточаване върху икономическата политика, свързана с инвестициите в иновации (специфична за всяка държава препоръка 3 2019 г.), и на специфичната за всяка държава препоръка 3 2020 (Инвестиции във връзка със зеления и цифровия преход). Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за прилагане на временните мерки, насочени към осигуряване на достъп до ликвидност за

предприятията, по-специално малките и средните предприятия, и насърчаване на частните инвестиции за насърчаване на икономическото възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Д.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r09: Насърчаване на научноизследователската и развойна дейност и иновациите в предприятията

Целта на реформата е да се насърчат инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, по-специално чрез осигуряване на благоприятни рамкови условия за повишаване на ефикасността и ефективността на публичните и частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност. Реформата е част от актуализацията на стратегията за иновации в областта на технологиите и предприятията за периода 2018—2030 г. Тази актуализация има за цел да улесни финансирането и привеждането в действие на публично-частните партньорства в подкрепа на амбициозни програми за научни изследвания и иновации. Реформата има за цел да опрости достъпа до инструменти за финансиране на научноизследователски и развойни дейности и да спомогне за повишаване на предвидимостта и стабилността на финансирането чрез създаване на многогодишна програмна рамка за публични инвестиции в научноизследователска и развойна дейност с подкрепата на независима система за мониторинг на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност. Инвестициите, които трябва да бъдат осъществени във връзка с тази реформа, са RE-C05-i01.01 и RE-C05-i01.02.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r11: Разширяване и консолидиране на мрежата от интерфейсни институции.

Целта на реформата е да се подобрят връзките между академичните среди и бизнеса, за да се подобрят потоците от знания и трансфера на технологии.

Реформата се състои в преразглеждане и стандартизиране на законодателната и регулаторната рамка на системата за технологичен интерфейс, по-специално на технологичните центрове и центровете INTERFACE, създадени в рамките на програмата INTERFACE. Технологичните центрове и центровете INTERFACE свързват научноизследователските организации (включително висшите учебни заведения) и предприятията, за да подкрепят трансфера на знания и технологии. Реформата определя процеса на създаване на тези структури и техния модел на управление и финансиране.

Работната група за осигуряване на възможности за технологични инфраструктури, създадена от правителството, отговаря за изготвянето на законодателното предложение.

Инвестициите, които трябва да бъдат осъществени във връзка с тази реформа, са RE-C05-i01.01 и RE-C05-i01.02.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r12: Програма за научни изследвания и иновации за устойчиво селско стопанство, храни и селскостопанска промишленост.

Целта на реформата е да се укрепи селскостопанският сектор в Португалия и да се гарантира продоволствената и хранителната сигурност, да се допринесе за здравето и благосъстоянието, да се подобри управлението на селските райони, да се подпомогне опазването на биологичното разнообразие, да се преодолеят последиците от изменението на климата, с необходимите адаптации и принос за смекчаване на последиците от него и да се стимулират други икономически дейности, като например, наред с другото, селскостопанските услуги и дори кетъринга и туризма.

Реформата подкрепя изпълнението на Програмата за иновации в селското стопанство 20|30. Той се състои в осигуряване на необходимите средства за актуализиране и подготовка на съществуващата инфраструктура, както и в насърчаване на функционални съюзи по агрохранителната верига, предприятията и научните изследвания, за да се насърчи развитието и интегрирането на научните изследвания и иновациите, насочени към нуждите на селскостопанския сектор с оглед на екологичния и цифровия преход.

Изпълнението на реформата трябваше да приключи до 31 декември 2020 г.

Инвестиция RE-C05-i01.01: Мобилизиране на програми/Алианси за бизнес иновации.

Целта на тази инвестиция е да се мобилизират и укрепят научният и технологичният капацитет на Португалия чрез внедряването на амбициозни програми за научни изследвания и иновации, основани на консорциуми между бизнеса и академичните среди.

Инвестицията се състои предимно от безвъзмездни средства за изпълнението на програмите/Алианса за бизнес иновации чрез два допълващи се инструмента: I) пактове за иновации, които насърчават сътрудничеството и водят до разработването на иновационни проекти, и ii) мобилизиране на проекти, насочени към НИРД и превръщането им в нови стоки и услуги чрез инвестиции. Програмите за мобилизиране се подбират чрез открити конкурентни покани за представяне на стратегически планове от бизнес-академичните консорциуми. Тази инвестиция се основава на стратегическата рамка, която трябва да бъде изпълнена в рамките на RE-r09, и засилва ролята на интерфейсните институции и консолидирането на тази мрежа.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[10]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[11]; iii) дейности, свързани с депата за

10 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

11 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно

отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[12] и заводите за механично-биологично третиране[13]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i01.02: Зелени програми/Алианси за бизнес иновации

Целта на тази инвестиция е да се приложат същите инструменти като тези в RE-C05-i01.01, но специализирани по ограничен набор от зелени програми чрез консорциуми между бизнеса и академичните среди в подкрепа на иновациите (с акцент върху екологичния преход, област 022 от приложението към Регламента относно Механизма за възстановяване и устойчивост).

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[14]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[15]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[16] и заводите за механично-биологично

предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

12 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

13 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

14 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

15 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

16 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или

третиране[17]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i02: Мисия за взаимодействие – обновяване на мрежата за научна и технологична поддръжка и насоки за производствената тъкан

Целта на инвестицията е да се укрепи и укрепи националната научна и технологична система и да се подобрят връзките между бизнес академичните среди, за да се гарантира ефективен трансфер на технологии и превръщане на резултатите от научните изследвания в иновации. Инвестицията се състои в консолидиране на новия модел на финансиране на центровете за технологични интерфейси и съвместните лаборатории COLAB, частни сдружения с нестопанска цел или дружества, които имат за цел да създадат квалифицирана заетост, пряко или непряко, чрез изпълнението на програми за научни изследвания и иновации) въз основа на структурата на 1/3 от основното финансиране, 1/3 от конкурентното финансиране и 1/3 от пазарното финансиране, чрез осигуряване на 1/3 от основното финансиране за *Interface Mission*. Инвестицията се състои в достигане до 500 дружества, които ще се възползват от тази схема и от услугите, предоставяни от структурите по INTERFACE. Комбинираното действие на реформата RE-r11 и Investment RE-C05-i02 се очаква да постигне горепосочените цели.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[18]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[19]; iii) дейности, свързани с депата за

оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

17 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

18 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

19 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[20] и заводите за механично-биологично третиране[21]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i03: Програма за научни изследвания и иновации за устойчиво селско стопанство, храни и селскостопанска промишленост [Програма за иновации в селското стопанство 20 30].

Целта на тези инвестиции е да се стимулират научните изследвания и иновациите с цел постигане на по-устойчиво селско стопанство.

Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за публични и частни субекти в подкрепа на Програмата за иновации в селското стопанство 20 ⁇ 30. Програмата е структурирана в 15 водещи инициативи в подкрепа на проекти в областта на научните изследвания и развойната дейност и иновациите. Тези проекти за научни изследвания и иновации отговарят на нуждите, определени в португалския стратегически план за общата селскостопанска политика. Различните инициативи включват действия в областта на кръговата биоикономика и прецизното земеделие. При подбора на проекти се вземат предвид различните производствени системи и сектори. Очаква се да бъдат подкрепени 100 научноизследователски и иновационни проекта. Освен това инвестицията включва възстановяването и модернизирането на научните съоръжения и оборудване на 24 експериментални стопанства и лаборатории (иновационни центрове).

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[22]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-

[20] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[21] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[22] С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

ниски от съответните референтни стойности[23]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[24] и заводите за механично-биологично третиране[25]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i04-RAA: Рекапитализация на бизнес системата на Азорските острови

Целта на мярката е да се реши структурният проблем с недостатъчната капитализация на предприятията в автономния регион Азорски острови.

Тази инвестиция се състои в създаването на дружество със специална инвестиционна цел, което впоследствие ще инвестира 125000000 EUR в жизнеспособни дружества на Азорските острови главно под формата на собствен капитал. Инвестицията допълва националните инвестиции, насочени към капитализацията на дружествата, с регионален пакет и със специални инструменти, които отговарят на особеностите на бизнес структурата на автономния регион. Освен това тази инвестиция се основава на предоставянето на капитал с конвертируем компонент в безвъзмездни средства. Преобразуването в безвъзмездна помощ зависи от разработването на инструментите за рекапитализация от *Banco Português de Fomento*, от резултатите на дружествата бенефициери и от свързаните с тях схеми за държавна помощ.

Всички проекти се изпълняват в пълно съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). Освен това Португалия е поела ангажимент в документа за инвестиционната политика във връзка с инструмента в размер на 125000000 EUR, който ще бъде приет от *Banco Português de Fomento* като управляващ орган на схемата със специална инвестиционна цел, да се описват подробно критериите за подбор/допустимост на подпомаганите дружества, като се гарантира спазването на изискванията в областта на климата и околната среда на Механизма за възстановяване

[23] Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

[24] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[25] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

и устойчивост, включително спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества и се определят инвестиционни цели и целева възвръщаемост. За спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква:

- използването на проверка на устойчивостта,
- списък на изключенията, съдържащ следните елементи:
    - Дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[26];
    - Дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[27];
    - Дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[28] и заводите за механично-биологично третиране[29];
    - Дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда, като например ядрени отпадъци; както и
    - R&D&I, посветено на горепосочените активи и дейности.
- Задължителни проверки за спазване на правните изисквания чрез *Banco Português de Fomento* и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от изискването за проверка на устойчивостта, и
- бенефициерите на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от своите приходи от дейности, изброени в списъка на изключванията, да приемат и публикуват планове за екологичен преход.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

---

[26] С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

[27] Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

[28] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[29] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

Инвестиция RE-C05-i05-RAA: Икономическо възстановяване на селското стопанство на Азорските острови

Целта на инвестицията е да се даде тласък на селското стопанство на Азорските острови, като се постави силен акцент върху устойчивостта, както и насърчаването на местното производство. Селското стопанство на Азорските острови има голямо икономическо, социално и териториално значение за регионалното сближаване, като се има предвид разпокъсаността на регионалната територия, която се характеризира с острови със специфични характеристики. Тази инвестиция има за цел i) да допринесе за устойчивостта и устойчивия растеж на регионалния производствен потенциал, ii) да смекчи икономическото и социалното въздействие на кризата върху селскостопанския и хранително-вкусовия сектор на Азорските острови и iii) да допринесе за двойния климатичен и цифров преход в селскостопанския и хранително-вкусовия сектор на Азорските острови.

Инвестицията се състои от i) подкрепа на инвестиционни проекти за иновации на продукти и производствени процеси за регионалните земеделски предприятия, ii) публични инвестиции в иновации и двоен преход (включително програма за подобряване на уменията на земеделските стопани за двоен преход и устойчиво потребление, включително сертифициране) и iii) публични инвестиции в преструктурирането, включително инвестиции в иновации в производствените процеси и в екологичния преход на регионалната мрежа за клане и сертифициране на качеството на млякото.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Д.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
5.1	RE-C05-r09	M	Актуализиране на насоките за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия до 2030 г.	Публикуване на актуализирани насоки за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия до 2030 г.				Q4	2021	Актуализиране на решението на Министерския съвет за одобряване на насоките за стратегия за технологични и бизнес иновации за Португалия за периода 2018—2030 г., като се вземат предвид наскоро приетата стратегия за Португалия до 2030 г. и новите предизвикателства на икономическото възстановяване.
5.2	RE-C05-r11	T	Разширяване на мрежата от признати кооперативни лаборатории		Брой	26	35	Q1	2021	Признаване и присъждане на квалификации за нови съвместни лаборатории – разширяване на мрежата от съвместни лаборатории чрез признаването и присъждането на званието на нови образувания в резултат на процеса на кандидатстване и оценка, проведен от независима комисия за оценка на експерти с признати международни заслуги, назначени от управителния съвет на FCT, I.P (Фондация за наука и технология)
5.3	RE-C05-r11	M	Влизане в сила на новия правен режим за центровете за технологии и иновации	Влизане в сила на новия правен режим за центровете за технологии и иновации				Q4	2021	Законодателството преразглежда и стандартизира законодателната и регулаторната рамка на субектите, които са част от научната и технологична система, като определя нейния модел на финансиране и оценка.
5.4	RE-C05-r12	M	Одобряване на програмата за иновации в селското стопанство	Одобряване на програмата за иновации в селското стопанство				Q4	2020 г.	Публикуване на решението на Съвета на министрите за одобряване на програмата за иновации в областта на селското стопанство. Решение на Съвета на министрите, публикувано на 15.10.2020 г.

5.5	RE-C05-i01.01	T	Сключване на договори за разработване на нови стоки и услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).		Брой	0	6	Q4	2022	Сключване на шест договора (пактове за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Идентифициране на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • размера на финансирането; • Целите, с които е обвързан бенефициерът; • Формата на наблюдение. С договорите се подкрепят общо най-малко 60 проекта. Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
5.6	RE-C05-i01.01	T	Приключване на изпълнението на 6-те договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране на средства)		Брой	0	6	Q4	2025	Завършване на продуктите, процесите или услугите в съответните стратегически области в резултат на изпълнението на шестте договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми.
5.7	RE-C05-i01.02	T	Сключване на договори за разработване на нови стоки и услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на		Брой	0	4	Q4	2022	Сключване на четири договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Идентифициране на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • размера на финансирането; • Целите, с които е обвързан бенефициерът; • Формата на наблюдение.

			климата.							Договорите подкрепят общо най-малко 40 проекта и отразяват привеждането в съответствие с област на интервенция 022 (процеси на научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружествата с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
5.8	RE-C05-i01.02	T	Завършени продукти, процеси или услуги (СПС), свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата		Брой	0	4	Q4	2025	Завършване на продуктите, процесите или услугите, произтичащи от изпълнението на четирите договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране на средства), сключени с консорциуми, което отразява съгласуването с област на интервенция 022 (процеси на научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружествата с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата).
5.9	RE-C05-i02	T	Сключени договори с посредници, включително съвместни лаборатории – СЛУЖБИ		Брой	0	20	Q4	2022	След покана за представяне на оферти – подбор на субектите, които да бъдат подкрепени. Тази покана е ограничена до поддръжници, признати като „интерфейс“ или като съвместни лаборатории. Договорите отразяват съгласуването с областите на интервенция 021 (трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, научноизследователските центрове и образователния сектор) и 022 (процеси на търсене и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

5.10	RE-C05-i02	T	Дружества, които се ползват от услугите, предоставяни от звената за връзка, включително съвместни лаборатории – Colabs		Брой	0	500	Q4	2025	Докладите за изпълнението, които се представят ежегодно от звената за връзка, дават възможност за измерване на количествения напредък спрямо конкретните цели, постигнати при разпределянето на основното финансиране, по-специално броя на предприятията, които се възползват от предоставяните услуги.
5.11	RE-C05-i03	M	Тръжна процедура за проекти за научни изследвания и иновации	Публикуване на обявление за откриване на тръжна процедура за научноизследователски и иновационни проекти				T3	2021 г.	Стартиране на тръжна процедура за програми/проекти за научни изследвания и иновации, които да бъдат финансирани по инициативи на Програмата за иновации в селското стопанство до 2030 г. Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Критериите за подбор гарантират, че проектите са насочени към: - относно нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата чрез намаляване на емисиите, увеличаване на улавянето на въглерод или укрепване на устойчивостта и адаптирането към изменението на климата, отразяващи изискванията на област на интервенция 022, както е посочено в приложение VI към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост. - или проекти за научни изследвания и развойна дейност в областта на цифровизацията, като например единен селскостопански портал, преминаване към цифрово радиоразпръскване и проекти за научноизследователска и развойна дейност, свързани с веригите за създаване на стойност, които отразяват изискванията на областта на интервенция 009.

5.12	RE-C05-i03	T	Приключване на иновационни и научноизследователски проекти, насочени към екологичните аспекти на Програмата за иновации в селското стопанство до 2030 г.		Брой	0	100	T3	2025 г.	Финансирани и приключени са общо 100 проекта за научни изследвания и иновации. Подкрепа за проекти и програми за научни изследвания и иновации, които допринасят за поне една от 15-те инициативи от програмата за иновации и са съсредоточени върху нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.
5.13	RE-C05-i03	T	Приключване на иновационни и научноизследователски проекти, насочени към цифровите аспекти на Програмата за иновации в селското стопанство до 2030 г.		Брой	0	5	T3	2025	Финансирани и приключени общо 5 проекта за структуриране на иновациите. Подкрепа за иновационни проекти, които допринасят за поне една от 15-те инициативи на Програмата за иновации и се съсредоточават върху цифровизацията.
5.14	RE-C05-i03	T	Обновяване/модернизиране на центровете за иновации в селското стопанство		Брой	0	24	Q4	2025	Създаване на национална мрежа за иновации в областта на селското стопанство, храните и развитието на селските райони чрез модернизиране на 24 иновационни центъра. Тези инвестиции включват основно обновяването на инфраструктурата и закупуването на лабораторно научно оборудване.
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Приемане на регламент за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови	Приемане от регионалното правителство на Азорските острови на регламент за установяване на мярката за капитализация и за възлагане на приемането от Banco Portugues de Fomento на инвестиционна политика				T3	2021 г.	Приемане от страна на регионалното правителство на Азорските острови на наредба, с която се установява мярката за капитализация и се възлага на Banco Portugues de Fomento да приеме инвестиционна политика, определяща, inter alia, критериите за допустимост и подбор на дружествата бенефициери за всеки вид финансови инструменти. Регламентът изисква инвестиционната политика да съдържа критерии за подбор/допустимост за съответствие с техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите дружества, които изискват: - използването на проверка на устойчивостта, - списък на изключенията, съдържащ следните елементи:

										- Инвестиции, свързани с изкопаеми горива (включително използване надолу по веригата), с изключение на топлинна енергия/енергия на база природен газ в съответствие с условията, определени в приложение III към Ръководството за DNSH - Дейности в рамките на СТЕ с прогнозни емисии на CO2 еквивалент, които не са по-ниски от съответните референтни стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти. - Инвестиции в съоръжения за обезвреждане на отпадъци в депа, в инсталации за механично-биологично третиране (МБО) и в инсталации за изгаряне на отпадъци. Списъкът на изключванията не се прилага за инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране; за съществуващи инсталации, когато инвестицията е с цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези инвестиции не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталацията. - Дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда (напр. ядрени отпадъци). - НИРДИ, посветени на горепосочените активи и дейности. — задължителни проверки за спазване на правните изисквания чрез BPF и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от изискването за проверка на устойчивостта — бенефициерите на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключванията, за приемане и публикуване на планове за екологичен преход.

5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Приемане на инвестиционната политика за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови	Приемане от BPF на инвестиционната политика, обхващаща всички финансови инструменти, предвидени в мярката.				T3	2021 г.	Приемане от BPF на инвестиционната политика, обхващаща всички финансови инструменти, предвидени в мярката. Инвестиционната политика се разработва и приема от BPF като управителен орган на дружеството, притежаващо дяловите участия, произтичащи от финансовите инструменти, прилагани в подкрепа на дружествата, избрани за бенефициери. Инвестиционната политика отразява критериите за подбор/допустимост и приложимите ангажименти/цели, определени в Регламента за инструмента за рекапитализация на предприятия на Азорските острови.
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Предоставяне на общо 125000000 EUR на НФП от региона под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната политика на инструмента. Ориентировъчно е, че най-малко 300 предприятия ще бъдат подпомогнати от завършването на плана.		EUR	0	125 000 000	Q4	2025	Предоставяне на общо 125000000 EUR на нефинансовите предприятия от региона под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната политика, приета за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови. Banco Portugues de Fomento отговаря за отчитането на извършените операции. В този доклад, в допълнение към финансовите движения, се публикува списък на дружествата бенефициери, техните TIN и CAE, датата на договора, предоставеното финансиране и вида на съответното финансово образувание.
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови				T2	2022 г.	Публикуване на програма за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови, включително план за развитието на мрежа за мониторинг и обявления за селскостопански продукти на островно равнище, както и план за преход към цифрова реалност и прецизно земеделие.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни и сертифицирането на качеството на		Брой	0	3	T2	2024	Приключване на работата по нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни, сертифициране на качеството на млякото и безопасността на храните, за да се отговори на развитието и нарастващото търсене на пазарите, като се включат инвестиции в иновациите в производствените и организационните процеси, в екологичния преход, цифровия преход и хуманното отношение към животните.

			млякото и безопасността на храните							
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на предприятия в преработвателния и търговския сектор		Брой	0	9	Q4	2025	Проекти, одобрени и договорени по схеми за подпомагане на иновациите в продукти и процеси на производство и организация, екологичен преход и цифров преход, насочени към преструктуриране на предприятия в сектора на преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти.
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на стопанства		Брой	0	200	Q4	2025	Проекти, одобрени и договорени по схеми за подпомагане на иновациите в продукти и процеси на производство и организация, екологичен преход и цифров преход, насочени към преструктуриране на земеделските стопанства.
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Стопанства, ползващи се от специализирана техническа помощ по Програмата за овластяване на земеделските стопани		Брой	0	2 000	Q4	2025	Земеделски стопанства, които се ползват от специализирана техническа помощ като част от действията, които трябва да бъдат извършени по програмата за овластяване на земеделските стопани.

Д.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Реформа RE-r10: Създаване и развитие на Banco Português de Fomento.

Целта на мярката е да се улесни достъпът до финансиране за португалските дружества чрез намаляване на сложността на публично подкрепяните корпоративни финансови продукти и чрез създаване на възможности за проекти от национален стратегически интерес. За тази цел *Banco Português de Fomento* беше създадена на 7 септември 2020 г. и започна да функционира през ноември 2020 г. като държавна национална насърчителна банка. В допълнение към основната и трайна мисия банката е ключов субект в процеса на възобновяване на икономическата дейност след пандемията от COVID-19, по-специално като дава възможност на португалските дружества да се възползват от националните и европейските стратегически действия за възстановяване.

Реформата се състои в законното създаване на *Banco Português de Fomento*.

Изпълнението на реформата приключи до 31 декември 2020 г.

Реформа RE-r13: Развитие на капиталовия пазар и насърчаване на капитализацията на нефинансовите дружества

Целта на мярката е да се даде тласък на португалския капиталов пазар и да се насърчи капитализацията на дружествата, като се постави особен акцент върху дружествата за инвестиране в ценни книжа за развитие на икономиката (SIMFE), предприятията за колективно инвестиране и преразглеждането на кодекса за ценни книжа.

Тази реформа се състои в преразглеждане на съществуващата правна рамка и приемане на нови закони, които са част от подхода на правителството за създаване на по-благоприятна бизнес среда и за предоставяне на реални стимули за инвестиции, капитализиране на бизнеса и секторна консолидация. Изпълнението на тази реформа се състои от следните мерки:

- развитие на капиталовите пазари;
- насърчаване на дружествата за инвестиране в ценни книжа за развитие на икономиката (SIMFE);
- регулаторно и административно опростяване;
- преглед на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране; както и
- стимули за капитализация (приспадане на неразпределената и реинвестираната печалба).

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция RE-C05-i06: Капитализация на дружествата и финансова устойчивост/Banco Português de Fomento

Целта на мярката е да се реши структурният проблем с недостатъчната капитализация на предприятията. Инвестицията осигурява на *Banco Português de Fomento*, която има за цел да стане партньор по изпълнението на InvestEU, капиталов буфер от 250 000 000 EUR. Освен това се създава дружество със специална инвестиционна цел, което впоследствие ще инвестира 1 300 000 000 EUR в жизнеспособни португалски дружества под формата на собствен капитал и квазисобствен капитал.

Португалия е поела ангажимент в документа за инвестиционната политика, свързан с инструмента в размер на 1300000000 EUR, който ще бъде приет от *Banco Português de Fomento* като управляващ орган на схемата със специална инвестиционна цел, да се описват подробно критериите за подбор/допустимост на подпомаганите дружества,

като се гарантира спазването на климатичните и екологичните изисквания на Механизма за възстановяване и устойчивост, включително спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества, и се определят инвестиционни цели и целева възвръщаемост. За спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква:

- използването на проверка на устойчивостта,
- списък на изключенията, съдържащ следните елементи:
  - Дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[30];
  - Дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[31];
  - Дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[32] и заводите за механично-биологично третиране[33];
  - Дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда, като например ядрени отпадъци; както и
  - R&D&I, посветено на горепосочените активи и дейности.
- Задължителни проверки за спазване на правните изисквания чрез *Banco Português de Fomento* и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от изискването за проверка на устойчивостта; както и
- бенефициерите на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от своите приходи от дейности, изброени в списъка на изключванията, да приемат и публикуват планове за екологичен преход.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

---

30 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

31 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

32 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

33 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

Д.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
5.23	RE-C05-r10	M	Влизане в сила на регламента за определяне на дейността и устава на Banco Português de Fomento (BPF)	Влизане в сила на Наредба-закон № 63/2020 за определяне на дейността и устава на BPF				Q4	2020 г.	Публикуване от правителството на Португалската република и влизане в сила на Декрет-закон № 63/2020, който урежда дейността и функционирането на BPF и одобрява нейния устав.
5.24	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране				T3	2022	Влизане в сила на закона след приемането на закона от Събранието на Републиката. Тя преразглежда правната рамка за предприятията за колективно инвестиране с оглед на регулаторното и административно опростяване.
5.25	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа				T3	2022	Влизане в сила на закона след приемането му от Събранието на Републиката. Преразглеждането на Кодекса за ценните книжа има за цел регулаторно и административно опростяване, за да се приведе националната рамка в съответствие с правото на Съюза по отношение на целта за повишаване на конкурентоспособността на португалския капиталов пазар.
5.26	RE-C05-r13	M	Развитие на капиталовия пазар – влизане в сила на законодателството	Влизане в сила на законодателството за развитието на капиталовия пазар				Q4	2023	След вноските на участниците на пазара – влизане в сила на законодателството за развитието на капиталовия пазар. Като се запазва свободата на работа на работната група за укрепване на капиталовия пазар (създадена от Министерството на икономиката и цифровия преход и държавния секретар по финансите), се предвижда, че законодателството ще се съсредоточи върху създаването на стимули за, inter alia, i) достъп до капитал чрез капиталовия пазар, ii) създаване на

										среда, благоприятстваща растежа на предприятията, iii) дългово финансиране на пазара, iv) участие на инвеститорите.
5.27	RE-C05-i06	M	Влизане в сила на декрет закон, уреждащ мярката за капитализация на BPF	Влизане в сила на декрет закон, уреждащ мярката за капитализация на BPF				T3	2021 г.	Влизане в сила на декрет закон за регулиране на мярката за капитализация, с който се установява необходимостта от установяване на инвестиционна политика, определяща, наред с другото, критериите за допустимост и подбор на предприятията получатели
5.28	RE-C05-i06	M	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на механизма	Инвестиционна политика (капитализация), разработена от BPF и приета от механизма, създаден за управление на дяловите участия, произтичащи от приложените финансови инструменти				T3	2021 г.	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на превозното средство. Инвестиционната политика се разработва и приема от BPF като управителен орган на механизма, създаден за управление на дяловите участия, произтичащи от финансовите инструменти, прилагани в подкрепа на дружествата, избрани за бенефициери, и в нея подробно се описват критериите за подбор/допустимост на подпомаганите дружества, като се гарантира спазването на изискванията на Механизма за възстановяване и устойчивост по отношение на климата и околната среда, включително спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества и се посочват инвестиционни цели и целева възвръщаемост. За спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква: използването на проверка на устойчивостта, списък на изключенията, съдържащ следните елементи: Инвестиции, свързани с изкопаеми горива (включително използване надолу по веригата), с изключение на топлинна енергия/енергия на база природен газ в съответствие с условията, определени в приложение III към Ръководството за DNSH Дейности в рамките на СТЕ с прогнозни емисии на CO2 еквивалент, които не са по-ниски от съответните

										референтни стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти. Инвестиции в съоръжения за обезвреждане на отпадъци в депа, в инсталации за механично-биологично третиране (МБО) и в инсталации за изгаряне на отпадъци. Списъкът на изключванията не се прилага за инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране; за съществуващи инсталации, когато инвестицията е с цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези инвестиции не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталацията. Дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда (напр. ядрени отпадъци). R&D&I, посветено на горепосочените активи и дейности. — задължителни проверки за спазване на правните изисквания чрез BPF и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от изискването за проверка на устойчивостта —бенефициери на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключванията, за приемане и публикуване на планове за екологичен преход
5.29	RE-C05-i06	T	Предоставяне чрез инструмента за капитализация на обща 1 300 000 000 EUR на португалски нефинансови предприятия под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната му		EUR	0	1 300 000 000	Q4	2023	Предоставяне на обща сума в размер на 1300000000 EUR на португалски нефинансови предприятия под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с по-рано определената инвестиционна политика, разработена от BPF и приета от механизма, създаден за управление на дяловите участия, произтичащи от приложените финансови инструменти. Индикативно е изчислено, че 1300 предприятия ще бъдат подпомогнати от завършването на плана.

			политика							
5.30	RE-C05-i06	M	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF				Q1	2022	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Капиталов трансфер в размер на 250000000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционната политика за BPF	Увеличаване на капитала и разработване на инвестиционна политика за ГП за изпълнение на InvestEU, като се установи набор от критерии за допустимост, за да се гарантира, че целите на Механизма за възстановяване и устойчивост са изпълнени				Q1	2022	Капиталов трансфер в размер на 250000000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционна политика за BPF за изпълнение на InvestEU, установяване на набор от критерии за допустимост в съответствие с целите на Механизма за възстановяване и устойчивост, включително принципа на DNSH, в контекста на подписването на „гаранционно споразумение InvestEU“.
5.32	RE-C05-i06	T	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са подписани.		%	0	100	Q4	2025	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са подписани.

Е. КОМПОНЕНТ 6: Квалификации и умения

В Португалия 44,5 % от населението на възраст 25—64 години са имали ниски нива на образование през 2020 г., което е доста над средното за ЕС равнище от 25,0 %. Освен това делът на населението с основни цифрови умения или никога не е използвал интернет е много висок. Също така, сегментирането на пазара на труда и неравновесието между половете по отношение на заплащането и възможностите за професионално развитие остават високи според стандартите на ЕС.

Този компонент е насочен към множество предизвикателства, свързани със сравнително ниските нива на образование и квалификации, участието в ученето през целия живот, сегментирането на пазара на труда, премахването на административните пречки в областта на силно регулираните професии, подготовката за предизвикателствата, свързани с бъдещето на труда и равенството между половете и равните възможности.

Целите на компонента са широки, като обхващат уменията и повишаването на квалификацията, някои пречки в бизнес средата, сегментирането на пазара на труда, баланса между половете и равните възможности. Що се отнася до производствения потенциал, този компонент е насочен към мерки за повишаване на ниските нива на квалификация и подобряване на участието в ученето през целия живот чрез реформа на системите за образование и професионално образование и обучение (ПОО), насърчаване на трансфера на знания между университетите/публичните научноизследователски организации и фирми и намаляване на ограниченията в силно регулираните професии, като същевременно се повишава конкурентоспособността при предоставянето на бизнес услуги. В компонента са представени и мерки за справяне с различни принципи на Европейския стълб на социалните права (ЕССП), като трудовите отношения и правата на достъп на работниците с нетипични трудови договори, финансовата подкрепа за насърчаване на приобщаването на безработни с постоянни качествени работни места и разработването на португалската норма за система за управление на равното заплащане.

Този компонент е съгласуван с основните инициативи на политиката на ЕС, като например Европейската програма за умения, препоръката на Съвета относно "Пътища за повишаване на уменията: Нови възможности за възрастните„(Препоръка 2016/C 484/01 на Съвета), препоръката на Съвета „ПОО за устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (Препоръка на Съвета 2020/C 417/01) и подсилената гаранция за младежта, както и инициативите за европейското пространство за образование и европейското научноизследователско пространство.

Компонентът е насочен към специфичните за всяка държава препоръки за предприемане на всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 1 2020 г.); да приеме мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда (специфична препоръка за държава 2 2019 г.); да се подобри равнището на уменията на населението, по-специално цифровата му грамотност, включително чрез по-голямо съответствие на ученето за възрастни с потребностите на пазара на труда (специфична препоръка за отделните държави 2 2019 г.); увеличаване на броя на завършилите висше образование, особено в областта на науката и информационните технологии (специфична за всяка държава препоръка 2/2019); да се подкрепи използването на цифровите технологии, за да се гарантира равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава

препоръка 2 2020 г.); насърчаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична препоръка за отделните държави 2 2020 г.); да се съсредоточи върху свързаната с инвестициите икономическа политика в областта на научните изследвания и иновациите (специфична за всяка държава препоръка 3 2019 г.); както и да разработи пътна карта за намаляване на ограниченията при силно регулираните професии (специфична за държавата препоръка 4/2019).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Е.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r14: Реформа на професионалното образование и обучение

Целта на тази реформа е да се модернизират системите за образование и ПОО, за да се подобри ниската степен на образование и квалификация и високият брой работници, които нямат основни и цифрови умения, да се адаптира предлагането на умения към настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда и да се разширят възможностите за образование, обучение и учене през целия живот.

Реформата се състои от действия за:

- засилване на цялостната координация на политиките в областта на образованието и ПОО;
- да модернизира предложението за ПОО, регулирано от Националния каталог на квалификациите (CNQ), въз основа на системата за прогнозиране на потребностите от квалификации, прогнозната диагноза в подкрепа на актуализирането на CNQ и рационализирането на секторните съвети за квалификация;
- отчитане на нуждите на пазара на труда и появата на нови умения/професии;
- подобряване на перспективите за нискоквалифицираното население чрез разработване на предложение за обучение, съсредоточено върху грамотността на възрастните;
- насърчаване на местното развитие и териториалното сближаване и намаляване на социално-икономическите неравенства чрез преразпределяне на мрежата за ПОО.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Реформа RE-r15: Реформа на сътрудничеството между висшето образование и публичната администрация и предприятията

Целта на тази реформа е да се стимулират публично-частните договорености за сътрудничество в програмите за образование и обучение, за да се отговори на нуждите на пазара на труда и на двойния преход, включително разработването на следдипломни курсове с професионален обхват (професионални магистърски степени), които са изключително за студенти с предишен професионален опит, и предлагане на кратки курсове за висше образование по политехника (известни като висши професионални технически курсове).

Реформата се състои от:

- законодателен акт за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование за лица с двойно средно образование и специализирани художествени курсове;
- преглед на правната и институционалната рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията, включително стъпки за:
    - насърчаване на междуинституционалното сътрудничество между висшите учебни заведения (ВУЗ) и предприятията, както и привличане на възрастни студенти и разширяване на обхвата във вътрешните райони;
    - партньорства за сътрудничество, насърчаващи широко предлагане на курсове за висше образование, включително кратки курсове за обучение, бакалавърски, магистърски и докторски степени;
    - да увеличи предлагането на краткосрочни професионални курсове на високо равнище, управлявани от политехнически висши учебни заведения, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
    - по-нататъшно разширяване на базата за подкрепа на висшето образование чрез улесняване на достъпа до висшите учебни заведения на средни студенти от професионални и художествени области;
    - да засили записването в курсове за висше образование в цифрови области, по-специално чрез програмата Portugal Digital InCoDe2030, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
    - стимулиране на модулно обучение, което насърчава непрекъснатото учене и придобиването на нови умения с „микроквалификации/микродипломи“, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
    - разширяване на сътрудничеството между висшите учебни заведения и лабораториите и технологичните центрове за взаимодействие;
    - изменение на правния статут с цел изясняване на условията, при които външен специалист може да изпълнява преподавателски или управленски функции във висши учебни заведения, за да се насърчи мобилността между академичните среди и бизнеса; както и
    - укрепване на правната рамка на консорциумите със споделено управление между висшите учебни заведения и предприятията.

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2021 г.

Реформа RE-r16: Намаляване на ограниченията в силно регулираните професии

Целта на тази реформа е да се намалят ограниченията в силно регулираните професии, главно за да се насърчи конкуренцията при предоставянето на бизнес услуги.

През 2018 г. ОИСР, в сътрудничество с португалския орган за защита на конкуренцията (AdC), извърши оценка на ограничен брой саморегулирани професии, като например адвокати, адвокати, адвокати, инженери, архитекти, одитори, счетоводители, икономисти, фармацевти и специалисти по хранене. Въз основа на извършената оценка е изготвен списък с препоръки. С тази реформа Португалия следва да се съобрази с препоръките на ОИСР и на AdC.

Реформата най-малко: разделяне на функциите по регулиране и представителство в професионални сдружения; II) намаляване на списъка на запазените професии (достъпът до професии може да бъде ограничен само до защита на конституционни интереси в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност); III)

премахване на ограниченията за собственост и управление на дружества за бизнес услуги, при условие че управителите спазват правния режим за предотвратяване на „конфликт на интереси“; и iv) позволяват мултидисциплинарни предприятия за бизнес услуги.

На AdC се възлага също така да представи доклад относно ефективността на новия закон за регулираните професии.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2022 г.

Реформа RE-r17: Програма за насърчаване на достойния труд

Целта на тази реформа е да се надграждат върху мерките, приети през последните години (като например мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда и насърчаване на колективното договаряне) за защита на трудовите права.

Правителството възложи публикуването на Зелена книга за бъдещето на труда с цел определяне на основните предизвикателства, породени от технологичните, екологичните, социалните и икономическите трансформации, водещи до нови форми на заетост и договорни споразумения. Целта е да се очертаят възможните насоки за действие и насоки за публичните политики, по-специално по отношение на организацията на работата и колективните трудови правоотношения, като например дистанционната работа и правото на откъсване от работната среда, да се разшири социалната закрила до нови форми на труд, включително работа в платформи, да се засили представителството на работниците и социалният диалог, здравето и безопасността на работното място и новите психосоциални рискове, както и съвместяването на професионалния и семейния живот.

След представянето на Зелената книга тази реформа включва законодателен акт за регулиране на работата през платформи с цел справяне с новите предизвикателства, породени от нетипичните трудови правоотношения, в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права. Той укрепва качеството на трудовите отношения и подобрява достъпа до права и социална закрила.

Изпълнението на реформата приключва до 31 март 2023 г.

Реформа RE-r18: Борба с неравенството между жените и мъжете

Целта на тази реформа е да се насърчи равенството в заплащането на жените и мъжете, равните възможности за професионално развитие и да се противодейства на свързаните с пола стереотипи и сегрегацията при избора на професионална кариера. Той се основава в голяма степен на съществуващото законодателство, по-специално относно равното заплащане (Закон № 60/2018) и на балансираното представителство в управителните съвети (закони № 62/2017 и № 26/2019).

Законодателството относно равното заплащане създаде механизми за прилагане на принципа на равно заплащане за равен труд или за труд с равна стойност, принуждавайки дружествата да прилагат прозрачни политики за възнагражденията. От 2021 г. насам отдел на Министерството на заетостта и социалната сигурност изготвя доклад относно разликите в заплащането на жените и мъжете за всяко дружество с повече от 50 работници, което обхваща разликите в заплащането на жените и мъжете. От 2025 г. нататък дружествата с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в равнищата на заплащане на жените и мъжете за едни и същи работни места, са задължени да представят на дирекция „Инспекция по труда“ план за действие за преодоляване на тези различия чрез изпълнението на плана за действие.

Реформата включва и доброволна схема, основана на Исландия Norm ÍST 85: 2012 г. – предоставяне на обществено признание на предприятията, които ефективно прилагат политики за равно заплащане. Удостоверението има за цел да потвърди, че когато се вземат решения относно трудовите възнаграждения, те се основават изцяло на съответни съображения.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C06-i01: Модернизиране на институциите за професионално образование и обучение

Целите на тази инвестиция включват изграждане и модернизиране на специализирани технологични центрове в обществени средни училища с професионални курсове и професионални училища. Освен това целите включват разширяване и модернизиране на мрежата от центрове за професионално обучение на публичната служба по заетостта (IEFP), за да може обучението да бъде съобразено в по-голяма степен с пазара и да съответства на нуждите на четвъртата индустриална революция.

Тази инвестиция се състои от:

- изграждане и модернизиране на 365 специализирани технологични центъра в средните училища, предлагащи професионални курсове и професионални училища, от които 115 (промишлени центрове), 30 (центрове за възобновяема енергия), 195 (центрове за компютърни науки) и 25 (Цифрови и мултимедийни центрове). Специализираните технологични центрове се управляват от директорите на училищата от обществената мрежа или от частни субекти. Тези инвестиции включват модернизиране и рехабилитация на съществуващите съоръжения и инфраструктура и придобиване на технологични образователни ресурси (оборудване). Очаква се всеки технологичен център да побере по два класа от до 25 ученици всеки, което ще даде възможност за годишен резултат от 20 000 стажанти;
- разширяване и модернизиране на мрежата от центрове за професионално обучение на публичната служба по заетостта (IEFP), управлявани пряко или чрез концесии. Две трети от общия размер на подинвестициите са за изграждане или модернизиране на съоръжения и една трета за закупуване на оборудване за семинарите, лабораториите и други области на обучение. Разходите за съоръженията са разпределени съответно със 17 % и 83 % за нови сгради и реновиране. Планът за модернизация на оборудването на мрежата на центровете за професионално обучение на IEFP включва закупуването на следните видове оборудване, а именно: енергия от възобновяеми източници; II) цифровизация на промишлеността; III) аеронавтика; IV) цифровизацията на търговията; и v) „сухоземни“ тренажори. Очаква се тази подинвестиция да даде възможност за модернизиране на 22 000 места за обучение.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i02: Ангажимент за устойчива заетост

Целите на тази инвестиция са създаването на постоянни и качествени трудови договори в рамките на програмата за ангажимент за устойчива заетост и намаляването на сегментацията на пазара на труда между всички групи, включително младите хора.

За да се ускори връщането на работа, на работодателите се предоставят временни субсидии в замяна на предлагането на безсрочни договори, които плащат адекватни заплати. Работодателят получава минимум 5266 EUR (12 пъти индекса за социално подпомагане, който служи за отправна точка при изчисляването на различните социалноосигурителни обезщетения) за всяко създадено работно място, който може да бъде допълнен с 25 % при два случая: наемане на работници на възраст под 35 години и работни места, които плащат поне два пъти минималната работна заплата (665 EUR през 2021 г.). Освен това финансовата подкрепа би могла да бъде увеличена за наемане на лице от по-слабо представения пол в тази професия. Допълнителните средства са кумулативни. Освен това работодателите получават помощ в размер на 50 % от техните социалноосигурителни вноски за период от една година (14 месеца). Очаква се тази мярка да подпомогне създаването на 30 000 постоянни работни места. Очаква се мярката да продължи една година, но може да бъде удължена с още една. Като се има предвид необходимостта от осигуряване на участието на частния сектор в схемата, нейното прилагане започва в момента на икономическото възстановяване.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция RE-C06-i03: Стимул за възрастни

Целта на тази инвестиция е да се приложи подход с множество направления за повишаване на квалификацията на възрастното население на възраст 23 години или повече, което включва: I) да насърчава ученето за възрастни чрез разширяване на обхвата на Националния план за грамотност на възрастните с цел подобряване на основната езикова и математическа грамотност и на цифровите умения; II) да повиши участието и степента на завършеност на възрастните в процесите на признаване, валидиране и сертифициране на компетентностите; и iii) разработване на предложения за висше образование за възрастни, като например краткосрочни курсове.

Тази инвестиция се състои от:

- В рамките на програмата *Qualifica* — разширяване на Националния план за грамотност на възрастните, като се изпълняват 225 местни проекта, водещи до нива B1/B2/B3. Тази мярка се управлява от Националната агенция за квалификациите и професионалното образование и обучение (ANQEP). Всеки проект разполага с капацитет за откриване на 100 свободни работни места, като общият брой на участниците е около 22 500 души. Освен закупуването на педагогическо оборудване и консумативи и заплащането на обучителен персонал, тази подинвестиция осигурява, когато е необходимо, някои субсидии за участниците, техните работодатели и общностни медиатори;
- В рамките на програмата *Qualifica* Acelerador *Qualifica* е нова мярка за предоставяне на финансова подкрепа на възрастни в напреднали етапи на техните процеси на РВМС. Тази мярка се управлява от Националната агенция за квалификация и професионално образование и обучение (ANQEP). Всяко възрастно лице, което участва, получава финансова подкрепа до 1,25 от ИЧВ (548,5 EUR през 2021 г.). Общият брой на участниците в процесите на РВМС се оценява на 100 000 души;
- насърчаване на мрежи за сътрудничество между висши учебни заведения, фирми и други заинтересовани страни чрез подкрепата на нови следдипломни училища/програми/алианси по отношение на съвместни програми, включващи дейности в областта на образованието, научните изследвания и иновациите, и инициативи за разработване на кратки курсове за висше образование, насочени

към подобряване на ученето през целия живот (преквалификация и повишаване на квалификацията). Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за изпълнението на интегрирани програми с участието на общо 23 000 студенти през периода 2021—2025 г., включващи разходи за инсталиране и оборудване, подкрепа за студентите и разходи от страна на висшите учебни заведения, свързани с предоставянето на курсовете. Консорциумите се подбират чрез открит конкурс.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i04: Младежки импулс – НТИИМ

Целта на тази инвестиция е:

- повишаване на броя на записаните в курсове по точни науки, технологии, инженерство, изкуства и математика (НТИИМ), включително в курсове по информационни технологии; както и
- осигуряване на подходящи съоръжения в невисше училище за научно образование, за да се увеличи интересът към предмети, свързани с науката.

Тази мярка е насочена към висшите учебни заведения (както университети, така и политехнически институти). Разпределението на средствата се извършва в резултат на открит конкурс. Тази инвестиция се състои от:

- изпълнение на програми от висши учебни заведения (ВУЗ) в партньорство с публични и/или частни работодатели и други заинтересовани страни, включително средни училища. Те могат да бъдат под формата на училища/програми/алианси под формата на съвместни програми за сътрудничество, включващи дейности и инициативи в областта на образованието, научните изследвания и иновациите, насочени към подобряване на първоначалното висше образование и увеличаване на броя на завършилите НТИИМ, чрез предлагане на бакалавърски и други курсове за първоначално висше образование (напр. курсове за висше техническо професионално обучение в областта на политехниката). Програмите обхващат модернизацията и разширяването на инфраструктурата, за да се отговори на нарастването на броя на студентите, студентските стимули и други разходи на ВУЗ, свързани с предоставянето на курсовете:
  - осигуряване на годишна вноска от 697 EUR на студент за 10 000 студенти през 3-годишния период на техния курс за НТИИМ. Финансовата подкрепа за студенти в НТИИМ може да бъде увеличена за студенти от вътрешните региони, приоритетни области на социална намеса и жени;
  - Висшите учебни заведения да получават 7900 EUR за всеки нов студент, записан в НТИИМ, за да се покрият частично разходите за модернизация и разширяване на инфраструктурата, за да се отговори на нарастването на броя на студентите; както и
  - подобряване на уменията в областите на НТИИМ чрез разширяване на мрежата от клубове Ciência Viva, клубове в училищата (от началните до средните училища), с акцент главно върху областите на НТИИМ, цифровото съдържание и материалите; да насърчават партньорствата между училищата и гражданското общество, университетите и научноизследователските центрове и да организират семинари и работни срещи. Очаква се да бъдат подкрепени най-малко 650 проекта.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i05-RAA: Квалификация за възрастни и учене през целия живот (ARA)

Целта на тази инвестиция е да се реши сериозният проблем с ниските нива на квалификация в автономния регион Азорски острови в сравнение както с Португалия като цяло, така и с Европейския съюз. Ниските нива на квалификация представляват основна пречка за появата и диверсификацията на нови предприятия и за устойчивото развитие, свързани с ниската производителност и заплати, както и с липсата на устойчивост по време на икономическата криза. Инвестициите за удовлетворяване на специфичните потребности от образование и обучение в автономния регион Азорски острови допълват действията в рамките на ЕСФ+, които ще бъдат отразени в съответната оперативна програма, по която се водят преговори за многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.

Инвестицията се състои от:

- увеличаване на броя на пълнолетните лица, записани в следгимназиално и висше образование, което включва приблизително 200 нови участници годишно; както и
- модернизиране на 17 професионални училища със структури и оборудване в съответствие с технологичното развитие с цел обновяване на семинари, лаборатории и компютърни зали, като по този начин се даде възможност за привеждане в съответствие с търсенето на пазара на труда и по-нататъшно увеличаване на броя на обучаващите се.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Е.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
6.1	RE-C06-i01	T	Ремонтирани или изградени специализирани технологични центрове		Брой	0	310	Q1	2025	Брой на специализираните технологични центрове, обновени или изградени за професионални курсове в средното образование, включително оборудване за финансиране, технологична инфраструктура и възможна преквалификация на пространства и семинари за адаптиране към нови курсове.
6.2	RE-C06-i01	T	Ремонтирани или изградени специализирани технологични центрове		Брой	310	365	Q4	2025	Брой на специализираните технологични центрове, обновени или изградени за професионални курсове в средното образование, включително оборудване за финансиране, технологична инфраструктура и възможна преквалификация на пространства и семинари за адаптиране към нови курсове
6.3	RE-C06-i01	T	Модернизирани тренировъчни станции		Брой	0	14 100	Q4	2023	Брой на станциите за професионално обучение от мрежата на публичната служба по заетостта (IEFP) (пряко управлявани или чрез концесия), обновени или изградени. Тя включва обновяването и изграждането на нови сгради, както и закупуването на различни видове оборудване за целите на обучението. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.

6.4	RE-C06-i01	T	Модернизирани тренировъчни станции		Брой	14 100	22 000	Q4	2025	Брой на станциите за професионално обучение от мрежата на публичната служба по заетостта (IEFP) (пряко управлявани или чрез концесия), обновени или изградени. Тя включва обновяването и изграждането на нови сгради, както и закупуването на различни видове оборудване за целите на обучението. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
6.5	RE-C06-i02	T	Финансова подкрепа за постоянни договори		Брой		30 000	Q4	2023	Брой договори, подкрепени с финансова подкрепа, предоставена на работодателите в замяна на предлагане на безсрочни договори, заплащащи адекватни заплати на пазара на труда в рамките на мярката за ангажимент за устойчива заетост.
6.6	RE-C06-i03	T	Допълнителни участници в мерките в подкрепа на повишаването на квалификацията на възрастните		Брой	0	145 500	Q4	2025	Допълнителен брой възрастни (23+) участници, участвали в един от следните курсове: основни образователни и обучителни курсове за възрастни от ниво B1/B2/B3, ръководени от местни проекти, ползващи се от по-високия мащаб на Националния план за грамотност на възрастните; II) пътеки за обучение по признаване, валидиране и сертифициране на компетентности за нискоквалифицирани възрастни (PBMC); и iii) кратки курсове за висше образование, организирани от консорциуми от висши учебни заведения и фирми.
6.7	RE-C06-i04	T	Допълнителни клубове Ciência Viva		Брой	0	650	T3	2025	Брой нови клубове, добавени към мрежата от клубове Ciência Viva, с акцент върху областите на НТИИМ, които имат за цел да разпространят научните ценности в мрежата на средните училища, наред с другото, чрез партньорства с университети и научноизследователски центрове и организиране на семинари и работни срещи.
6.8	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в области на НТИИМ		Брой	0	7500	Q1	2025	Допълнителен брой на завършилите висше образование в областта на НТИИМ (т.е. наука, технологии, инженерство, изкуства и математика): бакалавърски и краткосрочни курсове (1 и 2 години) в

										сравнение с 2020 г.
6.9	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в НТИИМ		Брой	7 500	10 000	Q4	2025	Допълнителен брой на завършилите висше образование в областта на НТИИМ (т.е. наука, технологии, инженерство, изкуства и математика): бакалавърски и краткосрочни курсове (1 и 2 години) в сравнение с 2020 г.
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Допълнителен брой пълнолетни лица, записани в следгимназиално и висше образование в автономния регион Азорски острови		Брой	0	1 145	Q4	2025	Допълнителен брой пълнолетни лица, записани в следгимназиално и висше образование в Автономния регион Азорски острови.
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Модернизирани професионални училища в автономния регион Азорски острови		Брой	0	17	Q4	2025	Брой на професионалните училища, които са се възползвали от обновяването на семинари, лаборатории и компютърни зали и от закупуването на ново оборудване в съответствие с технологичното развитие. Когато модернизирането на инфраструктурата включва саниране на сгради, при санирането с цел повишаване на енергийната ефективност се постига средно най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията за саниране на сгради (ЕС) 2019/786.
6.12	RE-C06-r14	M	Откриване на свободни места за обучение		Брой	0	20 000	Q4	2025	Брой нови свободни работни места, разкрити в професионални курсове след актуализирането на националния каталог на квалификациите (CNQ) в нововъзникващи области въз основа на диагноза за прогнозиране на уменията (SANQ).
6.13	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование				T2	2020	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование за студенти, завършили средно образование чрез професионални канали и специализирани художествени курсове.

6.14	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията				T2	2021	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията, включително: I) създаване на мрежи за сътрудничество между висши учебни заведения в партньорство с работодателите, наред с другото, насърчаване на началното висше образование, иновационни проекти и услуги за предприятията, ii) изменение на правния статут с цел изясняване на условията, при които външен специалист може да изпълнява преподавателски или управленски функции във висши учебни заведения, с цел да се насърчи мобилността между академичната и стопанската сфера; III) укрепване на консорциумите със споделено управление между висшите учебни заведения и предприятията.
6.15	RE-C06-r16	M	Влизане в сила на закона за регулираните професии	Влизане в сила на закона за регулираните професии				Q4	2022	Влизане в сила на закона, целящ, inter alia: разделяне на функциите по регулиране и представителство в професионални сдружения; II) намаляване на списъка на запазените професии. Достъпът до професии може да бъде ограничен само до защита на конституционните интереси в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност; III) премахване на ограниченията за собственост и управление на дружества за бизнес услуги, при условие че управителите спазват правния режим за предотвратяване на „конфликт на интереси“; и iv) позволяват мултидисциплинарни бизнес услуги.
6.16	RE-C06-r17	M	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформи	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформи				Q1	2023	Влизане в сила на закона за регулиране на работата през платформи с цел справяне с новите предизвикателства, породени от нетипичните трудови правоотношения, в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права. Тя има за цел да укрепи трудовите отношения и достъпа до права.
6.17	RE-C06-r18	M	Създаване на португалска норма за система за управление на равното заплащане.	Публикуване на нормата				Q4	2024	Нормата е доброволна схема, основана на Исландия Norm ÍST 85: 2012 г. – предоставяне на обществено признание на предприятията, които ефективно прилагат политики за равно заплащане. Удостоверенията се издават, за да се потвърди, че когато се вземат решения относно трудовите

										възнаграждения, те се основават изцяло на съответни съображения.
6.18	RE-C06-r18	M	Уведомяване за дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете	Уведомяване за дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете				Q4	2024	Уведомяване на дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в равнищата на заплащане на жените и мъжете за едни и същи работни места, за задължението да представят на дирекция „Инспекция по труда“ план за действие за преодоляване на различията в заплащането на жените и мъжете чрез изпълнение на плана за действие

Ж. КОМПОНЕНТ 7: Инфраструктура

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството на слабото териториално сближаване и ниската конкурентоспособност на предприятията във вътрешните региони, причинени от неадекватните връзки с пътната мрежа. Това води до свързани с контекста разходи за предприятията, като например транспортни разходи поради ниска пътна свързаност или трудности при привличането на квалифициран персонал. Друго предизвикателство е необходимостта от намаляване на емисиите в транспортния сектор и в бизнес парковете.

Целта на компонента е да се засили териториалното сближаване и да се подобри конкурентоспособността, за да се насърчи икономическото развитие на регионите във вътрешността. Чрез въвеждането на станции за зареждане тя има за цел да насърчи декарбонизацията на автомобилния транспорт.

За тази цел компонентът има за цел да направи бизнес парковете по-устойчиви и по-цифровизирани и да им осигури по-добър достъп до пътната мрежа. Тя също така има за цел да подобри свързаността на автомобилния транспорт чрез разширяване на пътната мрежа, например чрез преодоляване на липсващите връзки, включително на Азорските острови, и чрез осигуряване на четири трансгранични връзки. Очаква се ускоряването на разширяването на мрежата от публично достъпни станции за зареждане на електрически превозни средства да спомогне за намаляване на въглеродния отпечатък на сектора на автомобилния транспорт в Португалия и да го направи по-устойчив. Тази инвестиция е съпътстваща мярка за разширяване на пътната инфраструктура в съответствие с Техническите насоки на Комисията относно DNSH (2021/C58/01).

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към екологичния преход, като се вземат предвид регионалните различия (специфична за държавата препоръка 3 2019 г. и специфична за държавата препоръка 3 2020 г.), и подкрепа за използването на цифрови технологии за повишаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична за всяка държава препоръка 2 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Ж.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C07-i00: Разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства

Целта на мярката е да се постигне напредък в декарбонизацията на автомобилния транспорт чрез насърчаване на електрическата мобилност.

Инвестицията се състои в това да се гарантира, че в Португалия функционират 15 000 публично достъпни зарядни точки. Това е съпътстваща мярка за инвестициите в пътна инфраструктура в C07-I02, I03, I04 и I05, за да се гарантира съответствие с принципа на DNSH по отношение на целите за смекчаване на последиците от изменението на климата и за предотвратяване и контрол на замърсяването. Частните субекти се

превърнаха в основните участници в разширяването на мрежата. Португалската държава съсредоточава инвестициите си върху платформата за управление на мрежата Mobi.E и върху преодоляването на неефективността на пазара чрез подпомагане на инвестициите в региони, в които частният сектор не осигурява необходимото покритие.

Изпълнението на инвестицията приключва на 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i01: Зони за приемане на предприятия

Целта на мярката е да се модернизират зоните за приемане на предприятия, които представляват терен, създаден като място за офиси, фабрики и други предприятия. Модернизацията на бизнес парковете също е определена като нужда от инвестиции в националния инфраструктурен план на Португалия за 2030 г. (PNI 2030).

Инвестицията се състои от интервенции в избрани бизнес паркове, които включват насърчаване на системи за производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници, пилотни интервенции за подобряване на енергийната стабилност, инсталиране на станции за зареждане с електроенергия и водород, засилено покритие с 5G и активни мерки за предотвратяване на пожари. Тези интервенции за постигане на екологична устойчивост и цифровизация се извършват в 10 зони за приемане на предприятия, избрани чрез публичен търг.

Очаква се изпълнението на инвестицията да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i02: Липсващи връзки и увеличаване на капацитета на мрежата

Целта на мярката е да се подобри териториалното сближаване и конкурентоспособността чрез справяне с „липсващите връзки“ в пътната мрежа. Тези липсващи връзки намаляват ефективността на пътната мрежа и водят до загуба на конкурентоспособност за предприятията. Инвестицията има за цел също така да се справи със задръстванията, да подобри пътната безопасност и качеството на въздуха и да намали шума на места в близост до пътищата.

Инвестицията се състои в изграждането и модернизирането на пътища. Интервенциите включват премахване на градските преминавания и осигуряване на адекватност на капацитета на железопътните линии, увеличаване на достъпността до основните транспортни коридори и мултимодалните интерфейси. Интервенциите включват модернизиране на пътища, които са част от мрежата TEN-T, като например източния обходен път IP2 Évora или инвестиции в IP8.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално съответствието с DNSH се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа на DNSH е включено в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Общо 111 километра пътища се изграждат или модернизират. Планирани са следните пътни интервенции:

- EN14: шосеен/железопътен интерфейс в Trofa/Santana, включващ нов мост над река Ave;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/пътен/железопътен интерфейс в Trofa;
- EN4: Околовръстен път Аталая;
- IC35 : Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Източен околовръстен път на Евора;
- Връзка от мост Baião до мост Ermida;
- Пътна ос Aveiro – Águeda;
- EN344: km 67 до km 75 – Pampilhosa da Serra;
- EN125: Източен околовръстен път Олхао;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, включително околовръстен път Beringel;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, включително околовръстен път Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): Увеличаване на капацитета на връзката между Sines и A2;
- EN211 – Обходен път Quintã/Mesquinhata.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i03: Трансгранични връзки

Целта на мярката е да се стимулира развитието на трансграничната мобилност и да се подобри конкурентоспособността на предприятията, например чрез насърчаване на мобилността на работната сила. Укрепването на коридорите с голям капацитет също така има за цел да позволи общото използване на инфраструктура, като например високоскоростната железопътна линия в Санабрия или летище Bragança, и да подобри пътната безопасност.

Инвестицията се състои в създаване и модернизиране на пътна инфраструктура с цел укрепване на трансграничните връзки с Испания.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално съответствието с DNSH се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа на DNSH е включено в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата. Общо 30 километра пътища се изграждат или модернизират. Планирани са следните пътни интервенции:

- EN103: Vinhais/Bragança (байпас);
- Връзка от Bragança до Puebla de Sanabria (Испания);
- Международен мост над река Sever;
- Bridge Alcoutim – Saluncar de Guadiana (Испания).

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i04: Зони за приемане на предприятия – достъпност по пътищата

Целта на мерките е да се подобри конкурентоспособността на бизнес парковете чрез подобряване на свързаността им с пътната мрежа, като се допринесе за повторната индустриализация на селските райони.

Инвестицията се състои от инвестиции в разширяване и модернизиране на пътната инфраструктура. Тя допълва инвестицията RE-CCT-C7-I1, която има за цел модернизиране на бизнес парковете.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално съответствието с DNSH се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа на DNSH е включено в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата. Общо 42 километра пътища се изграждат или модернизират. Планирани са следните пътни интервенции:

- Връзка с индустриалния парк Mundão: премахване на ограниченията в EN229 Viseu/Sátão;
- Връзка с индустриалния парк Mundão: EN229 – ex-IP5/индустриален парк Mundão;
- Достъпност до промишлената зона на Риахос;
- Достъп на IC8 (Ансиау) до бизнес парка на Camporês;
- EN10-4 : Setúbal/Mitrena;
- Връзка с индустриалния парк Fontiscos и рехабилитация на възела Ermida (Санто Тирсо);
- Връзка на A8 с индустриалния парк Palhagueiras в Torres Vedras;
- Връзка на A11 с промишлената зона Cabeça de Porca (Felgueiras);
- Връзка на EN114 с промишлената зона Rio Maior;
- Подобрен достъп до района на Lavagueiras Business Location (Castelo de Paiva);
- Подобряване на достъпа до промишлената зона Campo Maior;
- EN248 (Arruda dos Vinhos) обходен път;
- Околовръстен път Aljustrel – Подобряване на достъпа до минното дело и района на стопанска дейност;
- VIa do Tâmega от обходния път EN210 (Celorico de Basto);
- Връзка на IC2 с промишления парк Casarão;
- Ново пресичане на Рио Лима между EN203 – Deocriste и EN202 – Nogueira;
- Кръгово кръстовище на EN246 за достъп до промишлената зона Portalegre;
- Достъп до Avepark – Научен и технологичен парк Тайпас (Гимараеш);
- Достъп до промишлената зона на Vale do Neiva при възел A28.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i05-RAA: Логистични схеми – регионална мрежа на Азорските острови

Целта на мярката е да се създадат условия за по-балансирано икономическо развитие чрез насърчаване на икономическите оператори извън големите градски центрове.

Интервенциите са насочени и към намаляване на разстоянията, времето за пътуване и задръстванията.

Инвестицията се състои в разширяване и модернизиране на пътната инфраструктура на Азорските острови. Тя има за цел да подобри достъпа до населените места и центровете за икономическа дейност, както и до основните входни инфраструктури на всеки остров. Тя има за цел също така да се намеси в изграждането на кръгови пътища към основните градски центрове, с намаляване на градските пресечки.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално съответствието с DNSH се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа на DNSH е включено в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата. Общо 34 километра пътища се изграждат или модернизират. Планирани са следните пътни интервенции:

- Иля де Санта Мария
    - Обходен път Vila do Porto
- Илха де Сао Мигел
    - Подобряване на достъпността Furnas/Povoação – 1-ви етап: Околовръстен път Furnas
    - Обходен път Capelas
    - Околовръстен път Сао Роке
    - Портал за околовръстен път Венто
- Ilha Terceira
    - Насърчаване на достъпността, мобилността и условията за пътна безопасност – връзка между Via Vitorino Nemésio и циркулярно писмо Angra
- Ilha Graciosa
    - Връзка между E.R. 3-2ª и E.R. 4-2ª
- Ilha de São Jorge
    - Насърчаване на достъпността, мобилността и пътната безопасност – връзки север-юг
- Ilha do Pico
    - Изграждане на кръгов път до Vila da Madalena
- Ilha do Faial
    - Изграждане на втория етап от околовръстния път Cidade da Horta

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Ж.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап- Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
7.1	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства		Брой	3 520	5 250	Q4	2022 г.	Брой публично достъпни станции за зареждане на електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 2021 г.)
7.2	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства		Брой	5 250	10 450	Q4	2024 г.	Брой публично достъпни станции за зареждане на електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 2022 г.)
7.3	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства		Брой	10 450	15 000	Q4	2025 г.	Брой публично достъпни станции за зареждане на електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 2024 г.)
7.4	RE-C07-i01	M	Подбор на области за бизнес приемане за интервенции с цел подобряване на екологичната устойчивост и цифровизацията	Подписване на публичен протокол, потвърждаващ избора на зони за приемане на предприятия				T2	2021	Зоните за приемане на предприятия се избират чрез конкурентна тръжна процедура. На Комисията се представя подписан публичен протокол, в който се потвърждава, че изборът на сфери на приемане на предприятия е приключил, и се определят избраните области на приемане.
7.5	RE-C07-i01	T	Приключване на интервенциите в избрани зони за приемане на предприятия		Брой	0	10	Q4	2025	Брой на зоните за приемане на предприятия, в които са извършени строителни работи за подобряване на тяхната екологична устойчивост и цифровизация. Зони за приемане на предприятия за интервенция, избрани в рамките на конкурентна тръжна процедура.

7.6	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 1 пътен проект	Подписан договор с изпълнител на пътния проект				Q4	2021	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, след провеждане на публична тръжна процедура.
7.7	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 2 проекта за пътища	Подписан договор с изпълнител за пътни проекти				T3	2022	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, след провеждане на публична тръжна процедура.
7.8	RE-C07-i02	T	Построени или рехабилитирани пътища		км	0	111	Q4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и изцяло включващи всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.
7.9	RE-C07-i03	M	Първата оценка на въздействието върху околната среда е завършена	Приключване на оценката на въздействието върху околната среда				T3	2022	Извършена е оценка на въздействието върху околната среда на един пътен проект.
7.10	RE-C07-i03	T	Построени или рехабилитирани пътища		км	0	30	Q4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и изцяло включващи всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.
7.11	RE-C07-i04	M	Подписан договор за 10 проекта за пътища	Подписан договор с изпълнител за пътни проекти				T2	2023	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена, след провеждане на публична тръжна процедура.
7.12	RE-C07-i04	T	Построени или рехабилитирани пътища		км	0	42	Q4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и изцяло включващи всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.

7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Подписан договор за 2 проекта за пътища	Подписан договор с изпълнител за пътни проекти				Q4	2021	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена, след провеждане на публична тръжна процедура.
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Подписан договор за 8 проекта за пътища	Подписан договор с изпълнител на пътните проекти				T2	2023	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена, след провеждане на публична тръжна процедура.
7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Построени или рехабилитирани пътища		км	0	34.38	Q4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и изцяло включващи всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.

3. COMPONENT 8: Гори

Компонентът е насочен към следните предизвикателства: социално-икономическия и демографския спад в селските райони, наличието на обширни райони без активно управление с цел предотвратяване на пожари или опазване на биологичното разнообразие и силно фрагментираната частна собственост върху земята. Масовото напускане на населението към големите градски центрове и постепенното застаряване на населението в селските райони доведоха до изоставянето на селските територии и традиционните първични икономически сектори. Това доведе до постепенно разширяване на горските райони, непланирани и неуправлявани и с висока концентрация на гориво. Тези райони са силно изложени на опасността от пожари в селските райони, което може да доведе до загуба на човешки живот, значителни щети върху земята и имуществото и разрушаване на горите и стоките и услугите, които те създават. Португалия е страната в Южна Европа с най-голям дял на изгорелите площи в селските райони и с най-висок среден брой пожари. Според Европейската информационна система за горски пожари (EFFIS) средно около 169 000 хектара годишно са били изгорени между 2015 г. и 2019 г.

Целите на този компонент са:

- насърчаване на активното планиране и управление на уязвими земеделски и горски земи с висока екологична стойност;
- опазване на биологичното разнообразие чрез подпомагане на възстановяването на земеделските и горските екосистеми, особено в изгорелите райони;
- да допринася за териториалното сближаване и създаването на работни места чрез съживяване на икономическите дейности на селските територии; както и
- повишаване на устойчивостта на тези територии чрез намаляване на риска от пожари чрез ефективно и ефикасно предотвратяване на пожари, а в случай на пожари – чрез намаляване на щетите чрез ефективно и ефикасно гасене на пожари.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на качеството на публичните финанси чрез приоритизиране на стимулиращите растежа разходи (Специфична за всяка държава препоръка 1/2019). Публичните разходи, свързани с актуализирането на регистъра на земеделските имоти, биха насърчили тяхното адекватно управление и евентуално биха направили икономическата дейност в селските райони по-динамична. Освен това компонентът има важен принос за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за насочване на инвестициите към екологичния и цифровия преход, като се вземат предвид регионалните различия (Специфична за всяка държава препоръка 3/2019 и специфична за всяка държава препоръка 3/2020).

Очаква се този компонент да допринесе както за екологичния, така и за цифровия преход. Що се отнася до екологичното измерение, компонентът допринася пряко за адаптирането към изменението на климата, тъй като има за цел да повиши устойчивостта на селските територии на пожари. Освен това активното устойчиво управление на тези територии допринася за предотвратяването на ерозията на почвата, за контрола на инвазивните видове и вредители и за улавянето на въглерод от горите. И накрая, що се отнася до цифровото измерение, се изтъкват планираните мерки за кадастъра на собствеността върху земята, системата за наблюдение на земната покривка (SMOS), включително LiDAR (Светлинно откриване и измерване на

разстояние) и сателитните изображения с висока разделителна способност, тъй като те насърчават електронното управление и цифровите обществени услуги.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

3.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r19: Преобразуване на ландшафта в уязвими горски райони

Целта на тази мярка е да се преобразува ландшафтът на уязвими горски територии с обширни области с неуправлявани монокултури и висок риск от пожари, за да се предотвратят пожари в селските райони и да се повиши климатичната и икономическата устойчивост.

Тази реформа ще бъде осъществена чрез инвестиции RE-C08-i01 (трансформация на ландшафта в уязвими горски райони). Реформата се състои от четири мерки, които се допълват взаимно и са описани по-долу:

- програмите за планиране и управление (ПРУ);
- зона за интегрирано управление на ландшафта (AIGP);
- интегрирана програма за подпомагане на селата в селските райони, разположени в горски територии (селскостопанска общност); както и
- Програмата *Emparcelar* para Ordenar.

Реформата надгражда и подкрепя Програмата за преобразуване на ландшафта *(Programa de Transformação da paisagem* — PTP) с необходимата правна рамка. Тази правна рамка включва най-малко законодателството за преобразуване на ландшафта посредством програми за планиране и управление на ландшафта (ПРУГЗ) и зони за интегрирано управление на ландшафта (ИГСП), законодателството, насочено към одобряване на определянето на границите на уязвимите територии, за които могат да се прилагат програми за планиране и управление на ландшафта и интегрирани зони за управление на ландшафта, както и законодателство относно задължителното ползване на земеделска земя в горските райони.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2021 г.

Реформа RE-r20: Реорганизация на системата за регистриране на поземлените имоти и на системата за наблюдение на земната покривка

Целта на тази мярка е да се преодолее липсата на многофункционален поземлен регистър с въвеждането и разработването на система за установяване и проверка на границите на собствеността върху земята и последващото регистриране на собствеността върху земята. Това ще даде възможност за последователна, актуална и цялостна визия за територията, която ще повиши стойността на земята за собствениците ѝ и ще позволи на държавата да разработи конкретни, устойчиви и многосекторни публични политики.

Реформата се състои от пилотен проект за създаване на опростена национална кадастрална информационна система, която идентифицира поземлената структура и собствеността върху земята на селските територии, пускането в действие на системата за наблюдение на земната покривка (SMOS) и разработването на платформата BUPI

(цифров регистър на земята), физически и виртуален брояч с георeферирана информация за имотите, която обобщава информацията, необходима за тяхната регистрация, и улеснява взаимодействието на гражданите с публичната администрация в обхвата на поземления регистър. С реформата също така се създава необходимата правна рамка за привеждане в действие на инвестиционното RE-C08-i02: Регистър на поземлените имоти в селските райони и система за наблюдение на земната покривка. Реформата включва:

- приемането на закон за създаване на структурата на мисията за разширяване на опростената кадастрална информационна система – публичноправен субект, който наблюдава разширяването на опростената национална кадастрална информационна система и развитието на платформата BUPI;
- приемането на акт за създаване на системата за експлоатация и финансиране на модела за организация и развитие на опростената кадастрална информационна система;
- приемането на закон, с който се одобрява правният режим за поземления регистър, с който се създава Националната система за кадастрална информационна система, свързана с опростената кадастрална информационна система, и кадастралната харта се въвежда като национална карта на земята в поземления регистър;
- Приемането на правен акт за изменение на Наредба № 9-A/2017 от 3 ноември 2017 г.[34], в който се изясняват операциите на опростената кадастрална информационна система и платформата BUPI, като се приемат мерки за незабавно идентифициране на структурата на земята и собствеността върху земеделската и смесената земя; както и
- изготвяне на предложение за закон за създаване на извънредна система за регистрация на земеделска земя и за изменение на Кодекса за поземления регистър (CRP).

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2022 г.

Реформа RE-r21: Предотвратяване и борба с пожарите в селските райони

Целта на тази мярка е да се засили предотвратяването и подобряването на борбата с пожарите в селските райони чрез създаването на основна мрежа за прекъсване на управлението на горивата и укрепването на структурите, отговорни за управлението и защитата от пожари в селските райони.

Реформата се състои от:

- приемане на акт за одобряване на Националния план за интегрирано управление на рибните запаси в селските райони (PNGIFR);
- приемане на закон за създаване на интегрирана система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR); както и
- приемане на акт за утвърждаване на Националната програма за действие на Националния план за интегрирано управление на поземлените имоти в селските райони.

Интегрираната система за управление на пожари в селските райони (SIGIFR) предоставя на национално равнище макрополитики и стратегически насоки, които допринасят за намаляване на риска от пожари в селските райони и за промяна на

[34] Decreto Regulamentar n.º 9-A/2017: https://dre.pt/application/conteudo/114152782

поведението на собствениците, ползвателите и преките и непреките бенефициери на територията на селските райони. Системата определя модели за координация между министерствата, като очертава правомощията и обхвата на действие на всяко образувание в рамките на SIGIFR, с по-голяма отчетност за различните участници в процеса на вземане на решения. В него се определя модел на управление, мониторинг и оценка, който допринася за непрекъснатото подобряване на публичните политики и програми.

Създава се информационна система за пожар в селските райони с цел обобщаване и разпространение на цялата съответна техническа информация от SIGIFR. Освен това в него се определя модел, основан на предотвратяването и свеждането до минимум на риска, или чрез дейности за повишаване на осведомеността, или чрез създаването на регионални мрежи за отбрана, в които управлението на горивата играе водеща роля в режима на санкции.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2021 г.

Инвестиция RE-C08-i01: Преобразуване на ландшафта в уязвими горски райони

Целта на тази мярка е да се повиши устойчивостта на уязвимите територии към рисковете, свързани с изменението на климата, по-специално пожарите в селските райони и загубата на биологично разнообразие, и да се насърчат устойчивият растеж и териториалното сближаване. Тези цели се постигат чрез преобразуване на ландшафта, увеличаване на средния размер на земеделската собственост, промяна в земеползването и планиране на нови икономически дейности.

Тази инвестиция се състои от следните програми:

- програмите за планиране и управление на ландшафта (ПРУ), които проектират желания пейзаж и определят преходна матрица в средносрочен до дългосрочен план, подкрепена от модел на финансиране, който гарантира неговото изпълнение;
- интегрираните зони за управление на ландшафта (AIGPs), които увеличават размера на горската площ, управлявана така, че да се постигне мащаб, който насърчава устойчивостта на пожари и оползотворяването на природния капитал и създава необходимите условия за разработването на интегрирани операции за управление на ландшафта, които определят програмирането на интервенциите, оперативния модел, финансовите ресурси, които ще се разпределят, и системата за управление и мониторинг;
- интегрираната програма за подпомагане на селата в селските райони, разположени в горски територии, която подкрепя набор от действия, за да се гарантира промяната в земеползването и ползването на земята и управлението на горивата около селата в селските райони; както и
- Програмата *Emparcelar para Ordenar*, която увеличава средния размер на земеделската собственост и по този начин допринася за жизнеспособността и икономическата устойчивост на стопанствата, които са монтирани или се монтират там.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i02: Регистър на поземлените имоти в селските райони и система за наблюдение на земната покривка

Целта на тази мярка е да предостави на португалската държава широка база от знания за територията, по-специално по отношение на вида и границите на земеделските имоти, което ще позволи идентифицирането на собствениците на земя. Това е от съществено значение за планирането, управлението и подпомагането на решенията относно окупацията и използването на територията.

Тази инвестиция се състои в разширяване на опростената кадастрална информационна система, разработване на платформата BUPI и изготвяне на референтно картографиране за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS), включително цифрово триизмерно представяне на земята чрез покритие на светлинно откриване и раздалечаване (LiDAR), растително покритие, карти на обема на биомасата и дървения материал, карти на земното покритие и използване и покритие от сателитни изображения. Тези мерки се допълват взаимно и дават възможност за пълно привеждане в действие на платформата BUPI, като същевременно се гарантира оперативната съвместимост на всички различни съществуващи информационни системи, свързани с кадастралната геометрия, поземления регистър и данъчните матрици, които понастоящем се управляват от различни органи, включително Трибуналния и митнически орган, Института по регистрация и нотариуси и Генералната дирекция за територия. Гражданите, предприятията и всички публични органи придобиват уникален идентификационен номер (НИП) за своите имоти, включително информация за техните граници и характеристики. За да се гарантира успешното изпълнение на горепосочените мерки, инвестицията включва и дейности по обучение на упълномощения технически персонал на общините, регистраторите и служителите на данъчните органи.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i03: Прекъсвания в управлението на горивото – основна мрежа

Целта на тази мярка е да се създадат хоризонтални прекъсвания в ландшафта чрез основна мрежа от прекъсвания в управлението на горивата (RPFGC). Тази мрежа изолира огнищата на пожари, защитава комуникационните маршрути, социалните инфраструктури и оборудване, намалява средната площ, унищожена от пожари, чрез компартментализиране на ландшафта, улеснява противопожарните действия и осигурява безопасността на пожарникарите чрез създаване на маршрути за евакуация.

Инвестицията включва следните мерки:

- картографиране и оценка на земеползването на земята, включена в основната мрежа за разделяне на управлението на горивата;
- идентификация на собствениците, оценка и изчисляване на размера на компенсацията и други елементи, водещи до обявяване на обществена полза, уведомяване на собствениците на земя, сключване на споразумения и плащане на съответните компенсации;
- включване в платформата BUPI на георефериранoто графично представяне на земеделската земя, включено в учредяването на административното сервитутиране, с цел да се даде възможност за последващи специални процедури за регистрация; както и
- прилагането на основната мрежа за управление на горивата се прекъсва на национално равнище.

Що се отнася до създаването на прекъсвания в обширни области на морските борови монокултури и преди всичко евкалиптът, Португалия пое ангажимент районът за производство на евкалипт в програмата за планиране и управление на ландшафта на Serras de Monchique e Silves (PRGPSMS) да бъде силно ограничен. За тази цел инвестициите RE-C08-i01 (Преобразуване на ландшафта в уязвими горски райони) предвиждат замяната на зоните на евкалипт с други видове, по-специално местни видове като корков дъб, черешово дърво, ягодоплодни дървета и други неместни видове, установени в Португалия, като например кестени или орехови дървета.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i04: Средства за предотвратяване и борба с пожарите в селските райони

Целта на тази мярка е да се укрепят държавните структури, участващи в предотвратяването и борбата с пожарите в селските райони. По-конкретно, тази мярка ще използва капацитета по отношение на инфраструктурата и оборудването на португалските военновъздушни сили и на Института за опазване на природата и горите (ICNF), за да се повиши тяхната ефективност и ефикасност при предотвратяването и борбата с пожарите в селските райони. Освен това тази мярка подобрява оценката на риска чрез стандартизиране и актуализиране на португалската морска школа и радарната мрежа Atmosphere (IPMA).

Тази инвестиция се състои в закупуване на шест леки и шест вертолета със среден огнеборец, изграждане на нови и обновяване на съществуващи сгради (експлоатационен център и хангари за поддръжка), закупуване на превозни средства, машини и оборудване, необходими за оперативната реакция на противопожарната защита, като лични предпазни средства, противопожарни превозни средства, булдозери и трактори, както и стандартизация и модернизиране на метеорологичната радарна мрежа.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално, за да се гарантира съответствие с техническите насоки на DNSH (2021/C58/01), превозните средства, машините и оборудването, които трябва да бъдат закупени, трябва да бъдат с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, превозните средства, машините и оборудването, които ще бъдат закупени, трябва да отговарят на най-добрите налични нива на екологични показатели в сектора.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i05: Още програма за горите

Целта на мярката е да се модернизира системата за предотвратяване и борба с пожарите, като се премине от модела за борба с пожарите към модела на превенция и се засилят действията на организациите на горските производители (ОПГ) и експертните центрове в сектора на горското стопанство, като се включат специалисти и се повиши техническата квалификация на всички участници в тези структури.

Тази инвестиция се състои от следните мерки:

- разширяване на програмите „Сигурно село„и „Безопасност на хората“, насочени към насърчаване на действия за повишаване на осведомеността с цел

предотвратяване на рисково поведение на населението, мерки за самозащита и симулации на плановете за евакуация, съвместно с местните органи;

- укрепване на оперативния капацитет за реагиране на Националния орган за спешна помощ и гражданска защита (ANEPC) и на Националната жандармерия (GNR) в борбата с пожарите в селските райони, по-специално чрез закупуване на превозни средства и лични предпазни средства, обновяване на съществуващата инфраструктура и създаване на нови регионални и подрегионални структури на ANEPC;
- осигуряване на обучение и квалификация на оперативния персонал, участващ в борбата с пожарите, и на техниците от OPF; както и
- укрепване на организациите и центровете за компетентност на собствениците на гори в области, които са от съществено значение за устойчивостта на горските ресурси.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

3.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап- Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
8.1	RE-C08-i01	T	Разработване на програми за планиране и управление на ландшафта (PRGP) в териториите, определени като уязвими.		Брой	0	20	T3	2025	Одобрение от правителството на програмите за планиране и управление на ландшафта (PRGP) за 20 хомогенни уязвими райони или райони, засегнати от големи пожари, като се вземат предвид Хартата на ландшафтните единици на континентална Португалия и териториалният модел на Националната програма за политика за териториално устройство.
8.2	RE-C08-i01	T	Публикуване на операции по интегрирано управление на ландшафта (OIGPs) в Diário da Republica		Брой	0	60	T3	2025	Одобряване и публикуване в Diário da Republica на 60 операции за интегрирано управление на ландшафта, които определят програмирането на интервенциите, оперативния модел, финансовите ресурси, които следва да се разпределят, и системата за управление и мониторинг.
8.3	RE-C08-i01	T	Села с проекти за управление на горивото		Брой	0	800	T3	2025	Сключване на договори, в които се определят специфичните условия за финансиране на проекти за управление на горивата между Екологичния фонд и бенефициерите (общини, междуобщински общности, сдружения за местно развитие) в най-малко 800 селски села, разположени в горски територии (жилищна общност).

8.4	RE-C08-i02	M	Преминаване към платформа BUPI 2.0	Пускане в експлоатация на платформата BUPI 2.0				Q1	2022 г.	Предоставяне на базираната на облак платформа BUPI 2.0, която ще подобри и разшири функционалностите, които вече съществуват в пилотния проект BUPI. BUPI 2.0 осигурява покритие на национално равнище и оперативна съвместимост на различните системи, които понастоящем се управляват от различни органи, включително данъчните и митническите органи. BUPI 2.0 трябва да позволява постепенното въвеждане на уникални идентификационни номера на имотите (НПИ).
8.5	RE-C08-i02	T	Обучение по BUPI		Брой	0	10	Q4	2023	Брой тримесечни обучения, свързани с BUPI за национално квалифицирани техници, които провеждат процедури за графично представяне (RGG), служители на Института за регистри и нотариуси (IRN), служители на данъчните органи и служителите по вписванията.
8.6	RE-C08-i02	M	Карти на земната покривка и земеползването (COS) 2023 г.	Публикуване на карти на земната покривка и земеползването				Q1	2025 г.	Изготвяне и публикуване на карти на земната покривка и земеползването (COS) 2023 г. въз основа на информация, валидирана от отговорните органи. Картите на земната покривка и земеползването представят географското представителство на страната и предоставят информация относно земеползването и ползването на земята, както и относно видовете култури и залесяването.
8.7	RE-C08-i03	M	Публикуване на договора за Primary Fuel Management Breaks Structuring Network (RPFGC)	Публикуване на договора „Primary Fuel Management Breaks Strructuring Network“ (RPFGC) в BASE.gov				Q1	2022	Възлагане от компетентния орган на договора за изграждане на основната мрежа за разбиване на управлението на горива (RPFGC) за създаване на хоризонтални прекъсвания в ландшафта с цел изолиране на огнищата на пожари.
8.8	RE-C08-i03	T	Установена сервитутна зона		ha	0	21 727	T3	2025	Сервитутна площ, образувана в структурни кутии за прекъсване на гориво в основната мрежа
8.9	RE-C08-i03	T	Изграждане на основната мрежа за структуриране на управлението на горивата (RPFGC)		Брой	0	37 500	Q4	2025	Изпълнена площ (в хектари) на основната мрежа за структуриране на управлението на горивата (RPFGC) – създаване на хоризонтални прекъсвания (интервали за управление на горивото) в ландшафта с цел изолиране на огнищата на пожари.
8.10	RE-C08-i04	T	Доставка на превозни средства, машини и оборудване		Брой	0	179	Q1	2023	Доставка на противопожарни и противопожарни превозни средства, машини и оборудване след потвърждаване, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания, в съответствие с тръжната процедура.

8.11	RE-C08-i04	T	Доставка на леки и средни огнеборски хеликоптери		Брой	0	12	Q4	2025	Доставка на шест леки противопожарни хеликоптера (HEBL) и шест вертолета със среден огнеборец (HEBM) след потвърждение, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания.
8.12	RE-C08-i04	T	Монтиране на радари с двойна поляризация		Брой	0	2	T2	2023	Инсталиране на два двойни поляризационни радари с необходимата компютърна и архивираща система, два детектора за мълния и две метеорологични станции. Инсталация, завършена след потвърждение, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания.
8.13	RE-C08-i05	T	Укрепване на структурите на Министерството на вътрешните работи (MAI) с превозни средства и оперативно оборудване		Брой	0	62	Q4	2024 г.	Укрепване на 62 единици MAI (ANEPC, GNR и пожарни служби) с нови превозни средства на стойност най-малко 20000000 EUR и оперативно оборудване на стойност най-малко 14000000 EUR.
8.14	RE-C08-i05	T	Създаване на регионални и подрегионални структури на Националния орган за спешна помощ и гражданска защита (ANEPC)		Брой	0	6	T2	2022 г.	Пускане в действие на две регионални и четири подрегионални команда за извънредни ситуации и гражданска защита (съгласно определението в Наредба-закон № 45/2019 от 1 април 2019 г.)
8.15	RE-C08-i05	M	Публикуване на първоначалния доклад на Института за опазване на природата и горите, I.P.	Публикуване на доклад относно програмните договори между Института за опазване на природата и горите, I.P. и организациите на собствениците на гори (OPF) и експертните центрове				T2	2022 г.	В доклада се предоставят подробности относно програмните договори между Института за опазване на природата и горите, I.P. и организациите на собствениците на гори (OPF) и експертните центрове, включително информация за целите, които трябва да бъдат постигнати всяка година. След първоначалния доклад изпълнението и напредъкът по програмните договори се публикуват на всеки шест месеца.

8.16	RE-C08-i05	T	Изпълнение на национална програма за обучение		Брой	0	150	Q4	2025	Брой проведени курсове за обучение на техници на 150 организации на собственици на гори (OPF) с продължителност на курсовете за обучение от най-малко 684 часа. Обучението е насочено към следните теми: управление на организацията, предотвратяване на горски пожари в селските райони, контролирано разчистване от пожари, здраве на растенията, сертифициране на устойчивото управление на горите, многофункционалност на горските територии, недървесни горски продукти, възнаграждение за екосистемни услуги, биологично разнообразие, горска инфраструктура, проекти в областта на горското стопанство, инвентаризация на горите или поземлен регистър.
8.17	RE-C08-r19	M	Правна рамка относно задължителното ползване на земеделска земя в горските райони	Влизане в сила на правната рамка относно задължителното ползване на земеделска земя в горските райони.				T3	2021 г.	Влизане в сила на правната рамка за прилагане на задължителното владение на земеделска земя в горските райони. Задължителният наем се прилага само ако собствениците на земя не изразят ангажимента си да изпълнят действията, определени в интегрираната операция по управление на ландшафта (OIGP), определена за интегрираната зона за управление на ландшафта (AIGP), в желанието си да се намира тяхната собственост. Законопроект № 68/2020 от 5 ноември упълномощава правителството да измени Закон № 31/2014 от 30 май (определя общите основания за обществения ред в областта на териториалното устройство, териториалното устройство и териториалното устройство, за да одобри правния режим на задължителна собственост
8.18	RE-C08-r20	M	Система за наблюдение на земната покривка (SMOS)	Влизане в сила на системата за наблюдение на земната покривка (SMOS)				Q4	2022	Влизане в сила на системата за наблюдение на земната покривка (SMOS), включваща LiDAR Coverage, цифровия модел на терена, модела на културите и растителността, картите на културите и растителността, публикуването на карти на земната покривка и покритието на спътникови изображения.

8.19	RE-C08-r21	M	Закон за създаване на интегрирана система за управление на пожари в селските райони (SGIFR)	Влизане в сила на закона за създаване на интегрирана система за управление на пожари в селските райони (SIGIFR) и за определяне на нейните оперативни правила.				T3	2021 г.	Интегрираната система за управление на пожари в селските райони (SGIFR) предоставя на национално равнище макрополитики и стратегически насоки, които допринасят за намаляване на риска от пожари в селските райони и за промяна на поведението на собствениците, ползвателите и преките и непреките бенефициери на територията на селските райони. Системата определя модели за координация между министерствата, като очертава правомощията и обхвата на действие на всяко образувание в рамките на SIGIFR. В него се определя съдържанието на различните инструменти за интегрирано планиране на управлението на пожари в селските райони на национално, регионално, подрегионално и общинско равнище. Създава се информационна система за пожари в селските райони с цел обобщаване и разпространение на цялата съответна техническа информация от SIGIFR и е налице ясен ангажимент за определяне на модел, основан на предотвратяването и свеждането до минимум на риска, чрез дейности за повишаване на осведомеността или чрез създаване на регионални мрежи за отбрана, в които управлението на горивата играе водеща роля в режима на санкции. И накрая, в него се определя модел на управление, мониторинг и оценка, който допринася за непрекъснатото подобряване на публичните политики и програми.

И. КОМПОНЕНТ 9: Управление на водите

Компонентът е насочен към следните предизвикателства: справяне с големия натиск върху системите за съхранение, осигуряващи водоснабдяване и подобряване на водната ефективност, за да се противодейства на ограниченията, наложени от очакваното годишно намаляване на валежите, по-честите засушавания, сезонността и течовете на вода

Целите на компонента са смекчаване на недостига на вода и гарантиране на устойчивостта на регионите с най-голям проблем със сушата и с критична нужда от ефективна намеса за гарантиране на водоснабдяването в Алгарве, Алентехо и Мадейра.

Повишената устойчивост на водата е от първостепенно значение за развитието на тези три региона, което представлява задължително условие за туризма и екосистемите (особено в Алгарве и Мадейра), селското стопанство (Алинтехо и Мадейра), преструктурирането на икономическата дейност (Алинтехо) и за посрещане на комбинирания натиск на пиковете в напоителните нужди и потреблението на човека (Мадейра).

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно инвестициите във връзка с климатичния преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.).

И.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C09-i01: Регионален план за водна ефективност в Алгарве

Целта на тази инвестиция е да се отговори на недостига на вода в Алгарве, който продължава да се влошава в контекста на изменението на климата. Необходим е отговор за продължаването и развитието на икономическата дейност и за диверсификацията на икономиката на Алгарве.

Инвестицията се състои от мерки за намаляване на загубите на вода в градските и селскостопанските сектори в Algarve чрез по-ефективни напоителни технологии, както и насърчаване на повторното използване на пречистени отпадъчни води. На равнище снабдяване мерките разглеждат възможността за възползване от съществуващия капацитет и подобряване на устойчивостта на съществуващите резервоари чрез увеличаване на притока към язовир Odeleite чрез водочерпене на река Гуадиана, укрепване на стратегическите резерви и инсталиране на обезсолинатор. По-специално тези нови водоизточници ще функционират като допълнение, за да задоволят съществуващата употреба, за да се справят с предвидимите последици от изменението на климата. Той се състои и от мерки за засилване на мониторинга, лицензирането и правоприлагането.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) и междинните и крайните цели, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. По-специално, всички проекти, които потенциално биха могли да окажат значително въздействие върху околната среда, подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), която се извършва в съответствие с Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда, както и на

съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (наричана Рамкова директива за водите), включително прилагането на изискваните мерки за смекчаване, гарантиращи спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, които са необходими за гарантиране на спазването на принципа DNSH, се интегрират в проекта и се спазват стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Когато водата се добива, съответният орган издава съответно разрешително, в което се посочват условията за избягване на влошаването и за да се гарантира, че засегнатите водни обекти остават в добро екологично състояние в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C09-i02: Хидравлично многофункционално предприятие на Crato

Целта на тази мярка е да се гарантира снабдяването с питейна вода, да се противодейства на опустиняването на региона, да се диверсифицира селското стопанство и да се допринесе за преконфигурирането на производството на енергия в района. Мярката се състои от следните стъпки: изграждане на язовир в долината на Крато, за да се гарантира снабдяването с вода за консумация от човека и преконфигуриране на селското стопанство, като същевременно се предлага привилегирован обект за инсталиране на плаващи фотоволтаични панели (които да бъдат инсталирани във водното огледало със средства извън Механизма за възстановяване и устойчивост) и да се произвежда електроенергия автономно от проектираната миниводна инсталация. За инсталирана мощност от 75 MW фотоволтаичната централа трябва да покрива повече от 60 % от настоящите енергийни нужди на региона и да намалява с повече от 80 000 тона годишно емисиите на въглероден диоксид (според езерната зона, която ще бъде създадена – 7,24 km² — и максималната площ, която може да се използва за инсталиране на фотоволтаични панели, до 200 MW). Тя също така допринася за разнообразяването на селскостопанската дейност и за привличането на жители в тази демографска област на страната, като същевременно се въвежда система за ефективно управление на водите.

Проектът се намира в речния басейн на река Тахо в зона, разположена в близост до границата на басейна на река Гуадиана. Освен река Седа, тази инвестиция засяга и две приточни реки, от които водата се оттича и изпомпва до язовира зад язовирната стена. Тази инвестиция трябва да включва следните етапи:

- Язовир: Да се изгради пълен резервоар на височина 248 m (48 m височина), с наводнена площ 7,24 km², капацитет за съхранение 116,1 hm3 и среден годишен обем от 57,83 hm3/годишно, което позволява 50,3 hm3 годишно за обществени доставки на питейна вода , което е от съществено значение за осигуряване на излишък в снабдяването, т.е. достатъчно вода за обслужване на населението (приблизително 55 000 души) на Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor и Sousel.
- Минихидро: За потреблението на енергия от потоците, които ще бъдат освободени за напояване в долината надолу по течението, като се възползва от

падането, осигурявано от височината на язовира. Тя трябва да има инсталирана мощност от 1,0 MW.

- Усъвършенствана система за входящи потоци: Той мобилизира водните ресурси на две водни линии, свързващи надолу по течението след участъка от язовира Pisão (коканалния поток на десния бряг и потока Линхарес на левия бряг), като изпомпва вода в резервоара, повишавайки ефективността и устойчивостта на цялата водна система. Системата се състои от обходен тръбопровод надолу по течението, подемна станция и координатна линия.

- Система за засилване на доставките на язовира Póvoa и Meadas от язовира Pisão: Връзка от резервоара, който ще бъде построен, до пречиствателната станция в Póvoa и Meadas, за да се гарантира потреблението в градовете на общините Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor и Sousel.

- Напоителна инфраструктура в подкрепа на съществуващите земеделски площи: това включва подемни станции за напояване, канали, балансиращи резервоари и разпределителни мрежи, напоителни мрежи и подобряване на достъпа до селското стопанство и се очаква да създаде 5 078 ha нови напоителни блокове (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira и Sousel). Напоителният периметър е разделен на части с размер не повече от 100 ha.

- Слънчева фотоволтаична електроцентрала (слънчеви панели, инвертори, плаващи, ниско- и средноволтови проводници): монтиране на фотоволтаични панели във водното огледало на резервоара. Финансирането се извършва извън плана за възстановяване и устойчивост.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) и междинните и крайните цели, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. Трябва да се докаже пълно и съществено съответствие с приложимите правни разпоредби. Когато се публикува проектът на ОВОС за обществена консултация, той включва 1) планираните водни потоци в засегнатия воден обект в базовия сценарий (без инвестиции), както и след инвестицията, като изцяло се вземат предвид неблагоприятните въздействия от изменението на климата въз основа на най-добрите налични научни прогнози, включително реалистичен най-лош сценарий; и 2) обосновка на целта на инвестицията в сравнение с алтернативите с потенциално по-слабо въздействие върху околната среда, както по отношение на техните цели (обхват на напояваната земя спрямо устойчивото възстановяване на селските райони), така и по отношение на техните средства (намаляване на търсенето на вода и природосъобразни решения). По-специално, всички проекти, за които има вероятност да окажат значително въздействие върху околната среда, подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), която се извършва в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и на съответни оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване, гарантиращи спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, които са необходими за гарантиране на спазването на принципа DNSH, се интегрират в проекта и се спазват стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Оценката се извършва въз основа на най-актуалните, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние. В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на новия проект в съчетание със другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн.

Разрешение за проекта се издава от съответния орган, в което се посочват всички технически осъществими и екологично значими мерки, приложени за смекчаване на въздействията и гарантиране на постигането на добро екологично състояние/потенциал в засегнатите водни обекти, както и да се гарантира, че ефективността на тези мерки се наблюдава в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО.

За да бъде в съответствие с Директива 2000/60/ЕО, въз основа на оценка на всички потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в рамките на един и същ речен басейн и върху защитените местообитания и видове, пряко зависими от водата, се доказва, че мярката:

i) не оказва значително или необратимо въздействие върху засегнатите водни обекти, нито пречи на конкретни водни обекти, за които се отнася, или на други водни обекти в същия речен басейн да постигнат добро състояние или потенциал до четвъртото тримесечие на 2025 г.; както и

ii) не оказва значително отрицателно въздействие върху защитени местообитания и видове, пряко зависими от водата.

Съответният орган трябва да издаде разрешително за проекта, в което се посочват всички технически осъществими и екологично значими мерки, въведени за смекчаване на въздействията и за гарантиране на постигането на добро екологично състояние и потенциал в засегнатите водни обекти до четвъртото тримесечие на 2025 г., както и да се гарантира, че ефективността на тези мерки се наблюдава в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C09-i03-RAM: План за водна ефективност и укрепване на водоснабдителните и напоителните системи на Мадейра

Целта на мярката е да се повиши устойчивостта на водните ресурси на остров Мадейра.

Инвестицията се състои в осигуряване на достъп до водни ресурси в по-гъсто населените южни части на острова чрез оптимизиране на използването на съществуващите ресурси, извличане на излишъка от вода без никакво въздействие върху екосистемите, създаване и разширяване на стратегически резерви и свързване на различните водоизточници.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01) и

междинните и крайните цели, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. По-специално, всички проекти, за които има вероятност да окажат значително въздействие върху околната среда, задължително трябва да подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, както и на съответни оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО и Директива 92/43/ЕИО, включително прилагането на необходимите смекчаващи мерки.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

И.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
9.1	RE-C09-i01	T	Допълнителни пунктове за мониторинг на инсталираните подземни водни ресурси (SM3)		Брой	32	82	Q1	2024	Инсталиране на пунктове за наблюдение и контрол на подземните водни ресурси (включително пиезометри и телеметри). В допълнение към съществуващите 32, трябва да бъдат инсталирани още 50 пиезометъра.
9.2	RE-C09-i01	T	Приключване на интервенциите по мрежата за намаляване на загубите на вода (SM1)		Km	0	125	Q1	2026	Приключване на интервенциите на мрежата за оптимизиране на натиска и възстановяване на мрежата със следните действия: 1) оптимизиране на натиска и измерване на потока, 2) рехабилитация на мрежата в градските/историческите райони 3) рехабилитация на мрежата в селските или средните селски райони.
9.3	RE-C09-i01	T	Модернизация на площи за колективно хидроземеделско ползване и индивидуално напояване (SM2)		На	0	10 300	Q1	2026	Област, засегната от въвеждането на по-ефективни разпределителни системи чрез подмяна на каналите с проводи, подобряване на мрежовия натиск, въвеждане на системи за дистанционно наблюдение и контрол на потреблението и въвеждане на системи за откриване на течове за колективни хидроземеделски съоръжения и за инсталиране на по-ефективни и подлежащи на мониторинг напоителни системи за индивидуално напояване
9.4	RE-C09-i01	T	Брой пречиствателни станции за осигуряване производството и рафинирането на пречистени отпадъчни води (SM4)		Брой	0	4	Q1	2026	Брой на пречиствателните станции, които са отворени, за да се осигури производството на пречистени отпадъчни води, готови за повторна употреба

9.5	RE-C09-i01	M	Приемане на актуализиран проект (ако се изисква) на мярката за водочерпене в Гуадиана, който да включва всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда (SM5)	Приемане на актуализирания проект (ако е необходимо)				T2	2024	Приемане на актуализиран проект на мярката (ако се изисква), който да включва в пълна степен необходимите резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда, която се извършва в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване, гарантиращи съответствие с техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, които са необходими за гарантиране на спазването на принципа DNSH, се интегрират в проекта и се спазват стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата. Когато водата се добива, съответният орган трябва да издаде съответно разрешително, в което се посочват условията, за да се избегне влошаване и да се гарантира, че засегнатите водни обекти остават в добро екологично състояние в съответствие с изискванията на 2000/60/ЕО.
9.6	RE-C09-i01	M	Въвеждане в експлоатация на водочерпенето в Гуадиана при пълно спазване на резултатите и условията, определени в оценката на въздействието върху околната среда (SM5)	Пускане в експлоатация на водочерпенето				Q4	2025	Въвеждане в експлоатация на водочерпенето в Гуадиана, при пълно зачитане на резултата от ОВОС, която трябва да бъде завършена в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване, гарантиращи съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01)

9.7	RE-C09-i01	M	Приемане на актуализиран проект (ако се изисква) на мярката за обезсоляване, който да включва всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда (SM6)	Приемане на актуализирания проект (ако е необходимо)				T2	2024	Приемане на актуализиран проект на мярката за обезсоляване на морска вода (ако се изисква), като изцяло се включат необходимите резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда, която се извършва в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците, като се гарантира спазването на техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, които са необходими за гарантиране на спазването на принципа DNSH, се интегрират в проекта и се спазват стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.
9.8	RE-C09-i01	M	Въвеждане в действие на мярката за обезсоляване при пълно спазване на резултатите и условията, определени в оценката на въздействието върху околната среда (SM6)	Пускане в действие на обезсоляващия механизъм				Q1	2026	Въвеждане в експлоатация на обезсолинатор, при пълно зачитане на резултата от ОВОС, която трябва да бъде завършена в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване, гарантиращи съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01)
9.9	RE-C09-i02	m	Публикуване на документацията за планиране на мярката, включваща всички резултати и условия от ОВОС	Публикуване на документацията за планиране на мярката, включваща всички резултати и условия от ОВОС				Q1	2022	При условие че бъде извършена положителна оценка на въздействието върху околната среда, която изцяло и по същество отговаря на правните критерии, публикуване на документацията за планиране на мярката, като изцяло се включат всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда, ако това е необходимо за постигане на съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). ОВОС се публикува и приключва в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците.

										Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, необходими за осигуряване на съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01), се интегрират в проекта и се спазват на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.
9.10	RE-C09-i02	M	При условие че е извършена положителна оценка на въздействието върху околната среда, която изцяло и по същество е отговаряла на правните критерии, приемане на актуализиран проект за производство на язовир, водно- и слънчева енергия и напояване, който да включва изцяло всички резултати и условия от ОВОС.	Приемане на актуализирания проект				T3	2025	При условие че бъде направена ОВОС, в която се заключава, че не е нанесена значителна вреда, приемането на актуализиран проект за производство на язовир, водно- и слънчева енергия и напояване, който да включва изцяло всички резултати и условия от всеобхватната и кумулативна ОВОС, ако това е необходимо за постигане на съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). ОВОС е приключена в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците. Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО, необходими за осигуряване на съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01), се интегрират в проекта и се спазват на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.
9.11	RE-C09-i02	M	Пускане в експлоатация на язовир, производство на водна и слънчева енергия и напояване, при пълно спазване на резултатите и условията, определени в ОВОС, и постигане на добро състояние на съответните водни обекти	Пускане в действие на язовира				Q4	2025	Въвеждане в експлоатация на инсталации за производство на язовир, водноелектрическа и слънчева енергия и напоителна система при пълно спазване на резултатите и условията, определени от всеобхватната и кумулативна ОВОС, която трябва да е извършена в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, както и съответните оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците. Осигурява се съответствие с техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). Мярката гарантира задоволяването на нуждите от градски води за популациите на Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor и Sousel.

										Увеличаване на капацитета за производство на чиста енергия в зависимост от мощността на слънчевия блок, който ще бъде инсталиран, плюс 1,0 MW годишно от миниводородната инсталация; изграждане на инфраструктура за напоителни блокове, позволяваща осигуряването на нова напоявана площ от 5 078 хектара, подходяща за биологични и разнообразни култури. Добро екологично състояние/потенциал на съответните водни обекти в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО е постигнато и сертифицирано.
9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Допълнителни километри обновени или рехабилитирани канали		км	0	53	T2	2024	Дължина в километри на обновените или рехабилитирани водопроводни тръби
9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Допълнителен обем вода, предоставена в южната част на остров Мадейра за обществено водоснабдяване и напояване		hm3	N.A.	4	Q4	2025	Допълнителен обем вода, предоставена за обществено водоснабдяване и напояване; това се постига чрез укрепване, обновяване, обновяване и изграждане на нови тръбопроводи, канали, езера и резервоари.

Й. КОМПОНЕНТ 10: Море

Компонентът е насочен към предизвикателството да се проправи път за по-конкурентоспособна, сплотена, приобщаваща и освен това по-декарбонизирана и устойчива морска икономика – област, в която Португалия има голям потенциал. Компонентът спомага за оползотворяване на възможностите, произтичащи от климатичния и цифровия преход в морската икономика. Целта на този компонент е да подпомогне постигането на националните цели, свързани с производствения потенциал на морската икономика. По-специално компонентът има за цел да гарантира устойчивостта и конкурентоспособността на свързаната с морето стопанска система. Освен това компонентът има амбицията да се справи, поне отчасти, с бедността в крайбрежните общности, като същевременно гарантира конкурентна и сплотена територия в контекста на адаптирането към климатичния и цифровия преход, включително с акцент върху уменията, които са от значение за морските сектори. Компонентът допринася също така за запазване на стойността на услугите на океанската екосистема.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за съсредоточаване на икономическата политика, свързана с инвестициите в пристанищата и иновациите (специфична препоръка за отделните държави 3 2019 г.), както и за насочване на инвестициите към екологичния преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.). Освен това компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на нивото на уменията на населението (Специфична за всяка държава препоръка 2/2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Й.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа ТС-r23: Реформа на Инфраструктурната екосистема на синята икономика.

Целта на тази реформа е да се преразгледа законодателството за мрежата на пристанищните технологични клъстери (одобрено от Съвета на министрите през 2017 г.), чрез което Португалия се стреми към укрепване на икономическите дейности, свързани с морето, чрез създаване на възможности за стопанска дейност, нови работни места, подкрепа на износа, подкрепа на растежа на морския транспорт и насърчаване на устойчивата експлоатация на морския потенциал. Реформата разширява мрежата на пристанищните технологични клъстери, като включва допълнителни области с достъп до морето, и поставя нови цели, като например укрепване на капацитета за финансиране на морската икономика чрез преразгледан син фонд, подкрепа за използването на океаните за подобряване на устойчивостта с цел смекчаване на изменението на климата, насърчаване на развитието на умения, свързани с морската икономика и двойния преход, както и засилване на обществената подкрепа за иновации за устойчивото развитие на морската икономика.

С реформата се установява моделът на управление на нов Синя център, който следва да бъде двигател на трансфера на технологии между различните участници във веригата за

създаване на стойност на нова, по-издръжлива и устойчива морска икономика, чието въздействие е трайно и значително върху промяната на парадигмата към интелигентно, устойчиво и приобщаващо икономическо развитие на съответните сектори.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Инвестиция TC-C10-i01: Blue Hub, Мрежа от инфраструктури за синята икономика

Целта на тази инвестиция е да се създаде общонационална мрежа от инфраструктури за синята икономика в цялата страна и да се укрепи екосистемата за иновации на синята икономика.

Инвестицията се състои в изграждане или обновяване на нова или съществуваща инфраструктура, както и инвестиции в оборудване, свързано с морската икономика. Инвестицията включва създаването на нови „сини„клъстери в цялата страна и модернизирането или възстановяването на съществуващите „сини“ клъстери, както и инвестиции в обучение и умения чрез нова концепция за сини училища. Инвестицията се състои в строителство на нови сгради или рехабилитация и модернизиране на сгради и оборудване, свързани с морската икономика. Инвестицията ще даде възможност за прехвърляне на резултатите от научните изследвания към производствени специализации в икономиката в различните клъстери в Португалия (включително Лисабон, Ойрас, Пениче, Авейро, Порто, Алгарве). Тя включва също инвестиции в един Синя център, който обединява знанията, генерирани от различните клъстери, и подпомага изграждането на мрежи в тях. Този „син център“ отразява съвременната методология за икономическо развитие в съответствие с португалската стратегия за интелигентна специализация, която поставя силен акцент върху океанската икономика. Той включва също така проекта Blue Hub School, включващ основно инвестиции в инфраструктура и оборудване, които включват значително измерение на развитието на умения, по-специално чрез разработване на учебни курсове в сътрудничество с Националната агенция за квалификация и професионално образование и обучение (ANQEP) и с акцент върху цифровите платформи и обучение.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C10-i02: Екологичен и цифров преход и безопасност в рибарството

Целта на тази инвестиция е да се подкрепи финансирането на проекти, насочени към иновации, модернизация на процесите, намаляване на въглеродния отпечатък и кръговата икономика на рибната промишленост и организации. Инвестицията се осъществява чрез тесни връзки между предприятията, асоциациите, представляващи сектора, организациите на производителите, научните органи и органите на централното държавно управление, за да се извлече максимална социална полза от направените инвестиции. Инвестицията се състои от покана за участие в търг за 70 проекта, свързани с иновации, модернизация на процесите, кръгова икономика и намаляване на екологичния отпечатък на предприятията в сектора на рибарството.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C10-i03: Атлантически център за операции в областта на отбраната и военноморска платформа

Целта на тази инвестиция е да допринесе за преодоляването на редица предизвикателства, включително наблюдението на биогеохимичното измерение на океаните и атмосферата; картографиране и оценка на минералните ресурси и всички други невъзобновяеми ресурси на морската почва и подпочвения слой под юрисдикцията на Португалия; постоянно картографиране на живите ресурси (възобновяеми ресурси) и наблюдение на тяхното развитие; борба с нередностите и незаконосъобразността над океана под португалска юрисдикция по веригите за създаване на стойност на океанската промишленост; реагиране при природни и причинени от човека бедствия; допринасяне за смекчаване на вредните човешки действия в океаните (борба с последиците от замърсяването, като например макропластмасите); увеличаване на капацитета за записване на цялата информация, генерирана в морето; създаване на нови знания и натрупване на знания чрез обединяване на информация и разработване на модели за прогнозиране с различни времеви и пространствени скали.

Инвестицията се състои в разработване на система, основана на три основни стълба: Стълб I – Многофункционална военноморска платформа с множество силни страни и обслужваща следните цели: наблюдение на океаните, океанографски изследвания, мониторинг на морската екология, интегриране на нови технологии за наблюдение на океаните и намеса в океаните – включително въздушни и подводни роботизирани системи); Стълб II – Център за операции, основан на информационна система, основана на национална морска база данни и цифрова стойка и мрежа от центрове за научни изследвания, развойна дейност, експериментиране и иновации, с оглед укрепване на средствата за наблюдение на океаните, допринасяне за целта за създаване на цифров океан, насърчаване на знанията и осигуряване на решения за намеса в океаните, като събиране на данни от въздуха, корабоплаването и подводните води, познаване на океанските явления и картографиране на океаните за научни цели; и стълб III – Alfeite Arsenal Academy (Академия 4.0). Стълб I се състои от изграждане на многоцелева платформа, интегриране на гранични технологии и разширяване на функционалните възможности на плавателен съд за океанско наблюдение и океанографски изследователски кораб, така че да включва и други сценарии, като например извънредни ситуации, като нефтени разливи или цъфтеж на пластмаси, водорасли или медузи) или дейности за мониторинг на морската екология, както и интегриране на нови технологични средства за наблюдение, мониторинг и намеса на океаните, като роботизирани въздушни или подводни системи. Платформата предприема няколко действия, като например: спешни операции, наблюдение, научни и технологични изследвания и мониторинг на околната среда и метеорологичните условия. В рамките на стълб II оперативният център има за цел да укрепи средствата за наблюдение на океаните, като допринесе за постигането на целта за създаване на „цифров океан“, който да даде възможност за създаване на знания и освен това да предостави решения, които укрепват националния и международния капацитет за намеса в океаните. Стълб III има за цел да бъде иновативен проект за обучение на човешките ресурси в морския сектор – както чрез квалификацията и обмена на опит на тези, които вече са в предприятия, така и чрез привличане на специалисти в областта на морското инженерство. Арсеналната академия има за цел да се съсредоточи върху обучението в революционни области като роботиката, телекомуникациите, биотехнологиите, нанотехнологиите, свързаността, изкуствения интелект, големите информационни масиви и машинното обучение.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C10-i04-RAA: Разработване на „Cluster do Mar dos Açores“.

Целта на тази инвестиция е да се модернизира фиксираната и мобилна инфраструктура за научни изследвания в областта на морската среда в автономния регион Азорски острови. Една от мерките се състои в замяна на кораба „Archipelago“, който приключва експлоатационния си живот с модерен плавателен съд, с високи технологични стандарти по отношение на способности и оборудване и високи енергийни характеристики, за да се задоволят настоящите нужди от морски изследвания и мониторинг или да се насърчи устойчивото използване на океаните. Другата мярка се състои в създаването на експериментален център за научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето, споделян с институциите на Научно-технологичната система на Азорските острови (SCTA) и дружества, водещи до научноизследователска и развойна дейност в традиционни и нововъзникващи области, като например рибарство и производни продукти, морски биотехнологии, биоматериали и минерални ресурси или морски технологии и съоръжения, включително „син инкубатор“, център за аквакултури на Азорските острови.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Й.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Години	
10.1	TC-C10-r23	M	Влизане в сила на преразглеждането на актовете на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд	Влизане в сила на преразгледаните актове на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд				Q4	2021	Изменят се следните актове: Декрет-закон № 16/2016 г. от 09 март 2009 г. Постановление № 343/2016 от 30.12.2009 г.; Резолюция на министерския съвет 175/2017 Преразглеждането на тези актове се състои в актуализиране на стратегията „Мрежа от клъстери за пристанищни технологии“, която разширява нейния обхват, така че да включва декарбонизацията на морската икономика; преразглеждане и адаптиране на режима на биологичното производство и начина на функциониране на Синия фонд с цел адаптирането му към управлението на инвестициите в компонента; създаване на модел на управление на центъра.
10.2	TC-C10-i01	T	Завършване на модернизацията на Blue Hub School и укрепване на доставките и оборудването		%	0	100	Q4	2025	Приключване на работите по модернизацията, укрепване на предлагането на обучение и обновяване с оборудване на училището „Син център“. Финализирането на горепосоченото се извършва след потвърждаване на съответствието с техническите спецификации и договорните задължения. Това включва: - инвестиции в инфраструктурата и системите на Escola Superior Náutica Infante D. Henrique (ENIDH), включително модернизация на 16 лаборатории и придобиване на тренажори (за разполагане на плавателни съдове, обслужване на трафика на плавателни съдове, както и логистика и пристанищни операции)

										- Модернизиране на For-MAR: модернизиране на 6 центъра за обучение, помощно оборудване за професионално обучение, модернизиране на информационните и комуникационните системи, цифровизация на процесите на обучение и проектиране на електронното обучение. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
10.3	TC-C10-i01	T	Завършване на инсталирането и/или модернизирането на центровете на Синия център		Брой	0	7	Q4	2025	Приключване на строителните работи (строителство, обновяване и оборудване) за 7 сини центъра. Новите или модернизираните „сини“ центрове включват: 1. Център на предприятията и споделена океанска лаборатория в Лисабон: изграждане на сграда за океанската лаборатория с, наред с другото, помещения за лабораторна инфраструктура, блокове за биорафинерии, пространство за националната биобанка на морските ресурси и офис пространство за технически дружества. 2. Платформата на IPMA/Sea Oeiras за подобряване на капацитета за наблюдение на океаните: включително изграждането на хангар за океанско инженерство, включително подвижен мост, зони за семинари, архивна сграда с въртящи се рафтове за проби, които трябва да се съхраняват в течна среда, оборудване за научни изследвания в областта на рибарството. Тя включва и радарно оборудване за наблюдение в реално време. 3. Център Smart Ocean Peniche: включително изграждане на инфраструктура, научен и технологичен парк, разположен в района на пристанище Peniche Fisheries, изграждане и внедряване на система за събиране и пречистване на солена вода, свободно пространство за разпространение на морски знания.

										4. Центърът на Aveiro: включително подновяване на старата система за запечатване, пречистване и разпределение на морските води, национална лаборатория за разработване и изпитване на продукти от риболов и аквакултури, производствена лаборатория 5.0 за водорасли и съхранение. 5. Център Ocean.Plus в Porto, Leixões I: включително набор от споделена инфраструктура за научната общност за подкрепа на изследователите на всички етапи от научното и технологичното развитие – от проектирането до разработването на прототипи, внедряването на полеви изпитвания, валидирането на технологии и трансфера на знания, включително логистиката и океанските платформи с лесен достъп за научната и иновационната общност. 6. Porto Hub/Leixões II: Център за командване и контрол на безпилотни превозни средства в подкрепа на морето: включително многообластни безпилотни летателни апарати (подповърхностни, наземни и дългосрочни), оборудвани със сензори за измерване на основните океански променливи (EOV), център за управление и контрол и компютърни и комуникационни системи. 7. Центърът Algarve: включва създаването на нова инфраструктура и оборудване, лаборатории и офиси, пространство за нови предприятия (капацитет на около 15 дружества и 90 работни места) с акцент върху сините биотехнологии, аквакултурите, храните импите, фуражите и морските биологични ресурси, разработването на продукти за валоризация и създаването на знания. Бизнес моделът и временният екип за професионално бизнес управление на синия център се създават и наемат (като обхващат и училището „Син център“). Тази инициатива ще бъде част от изпълнението на Националната стратегия за океаните за периода 2021—2030 г., а именно в рамките на стратегически цели 1, 2, 3, 6, 7 и 9.

										Финализирането на горепосоченото се извършва след потвърждаване на съответствието с техническите спецификации и договорните задължения. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
10.4	ТС-С10-i02	Т	Одобряване на окончателните доклади за 70 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда за субектите в сектора на рибарството		Брой	0	70	Q4	2025	Одобряване на окончателните доклади за изпълнението на 70 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда на субектите в сектора на рибата от DGRM-IFAP (Генерална дирекция „Природни ресурси, безопасност и морски услуги“). DGRM-IFAP измерва количествения напредък спрямо конкретните цели, договорени при разпределянето на основното финансиране след две покани за участие в търг, организирани от DGRM-IFAP и предвидени да бъдат обявени през 2021 г. и 2022 г.
10.5	ТС-С10-i03	М	Подписване на договора за „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“	Подписване на договор за „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“				Т3	2022	Подписване на договора за строителство след обявяването на публичен(ни) търг(и) – стълбове I и II: Стълб I – многофункционална военноморска платформа, Включва изграждането на многофункционална военноморска платформа с приблизително 100 метра с динамично ниво на автоматично позициониране, интегрирана система за управление на платформата, команден мост и оперативен център, подводна акустична система за позициониране, залив за изстрелване на подводници и/или слизане на автономни системи, кранове, вертолети и др.), Включваше също така кабел за експлоатация на превозни средства с дълбочина до 6 000 метра, паркиране на автономни наземни превозни средства и допълнителни военноморски активи (включително автономни океански наземни превозни средства, автономни подводни превозни средства, автономни въздушни превозни средства, дронове).

										Стълб II – Оперативен център Тя включва обновяването на съществуващи сгради и структури, съоръжения за компютърни и комуникационни системи за оперативния център и лабораторната мрежа, високопроизводителни изчислителни системи и системи за съхранение на информация, комуникационни системи (включително телевизорни системи с много малък апертурен терминал (VSAT) и системи за оперативна съвместимост с други военноморски системи, разработване на софтуер и потапящи системи.
10.6	TC-C10-i03	M	Финализиране на Alfeite Arsenal Academy	Финализиране на Арсеналната академия Alfeite				Q4	2023	Завършване на училището на Alfeite Arsenal Academy (включително модернизиране на инфраструктурата и закупуване на оборудване (компютри; лабораторно оборудване, технологична инфраструктура, оборудване за промишлеността 4.0 и цифров преход), диагностициране на нуждите от обучение, разработване на курсове за обучение, предоставяне на курсове за първоначално обучение още преди завършването на училището)
10.7	TC-C10-i03	M	Приемане и приемане на „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“	Приемане и приемане на „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“				Q4	2025	Приемане и приемане на „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Начало на договора за обществено строителство за техническия център MARTEC	Начало на строителните работи за техническия център MARTEC				Q4	2022	Започване на строителните работи по инфраструктурата на Technopolo MARTEC (включително закупуване на земя и разрушаване на съществуваща инфраструктура) на остров Faial, които ще бъдат завършени през 2025 г. като част от експерименталния и развоен център, свързан с морето на Азорските острови. Тя включва сини инкубатори (с най-малко 6500 m²), център за аквакултури (най-малко 2000 m²) и необходимото оборудване (общо оборудване плюс инсталиране на експериментален център и станция за научни изследвания в областта на аквакултурите, наред с другото).

										Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Доставка на изследователски кораб	Доставка на изследователски кораб				Q1	2025	Доставка на модерен изследователски кораб. Тя трябва да може да работи на големи дълбочини, да включва модерно оборудване за научни изследвания и предаване на данни, динамично позициониране, способност за експлоатация на превозни средства за дистанционно управление, пелагични мрежи, драги, цветни кутии и др., технологични стандарти по отношение на възможностите и оборудването с високи енергийни характеристики, за да се отговори на текущите нужди в областта на морските изследвания и мониторинг или насърчаването на устойчивото използване на океаните.
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Завършване на център за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето на Азорските острови (център MARTEC)	Завършване на център за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето на Азорските острови (център MARTEC)				Q4	2025	Създаване на център за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето, който може да бъде споделян с институциите на научната и технологична система на Азорските острови и предприятията, които отговарят за научноизследователската и развойна дейност в традиционни и нововъзникващи области, като рибарство и продукти от него, аквакултури, морски биотехнологии, биоматериали и минерални ресурси или морски технологии и устройства. Привеждане в действие на центъра (технически център MARTEC), който се намира на остров Faial. Новите сгради трябва да имат нужда от първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

К. КОМПОНЕНТ 11: Декарбонизация на промишлеността

Компонентът на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството, свързано с приноса на промишлеността и промишлените процеси за постигане на целите за въглеродна неутралност, определени в Пътната карта за неутралност по отношение на въглерода до 2050 г. и националния план в областта на енергетиката и климата до 2030 г. Това изисква структурна трансформация, основана на преконфигурирането на промишлената дейност, промените в производствените процеси и начина, по който се използват ресурсите.

Мярката на този компонент е насочена към насърчаване на декарбонизацията, енергийната и ресурсната ефективност и използването на алтернативни енергийни източници в промишлените процеси. Проектите, които ще бъдат подкрепени, са свързани и с нови технологии, иновации и цифровизация на промишлеността, като се търси по-голяма ефективност в различните производствени и организационни процеси.

Компонентът допринася за климатичния преход на португалската промишленост и подкрепя нейната конкурентоспособност. Тя допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно инвестициите в екологичния преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергия (специфична препоръка за отделните държави 3 2020 г.) и относно инвестициите в научни изследвания и иновации (специфични за всяка държава препоръки 3 2019 г. и 2020 г.).

К.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция TC-C11-i01: Декарбонизация на промишлеността

Тези инвестиции се състоят в насърчаване и финансова подкрепа за иновационни проекти в промишлени отрасли в четири области:

- нисковъглеродни процеси и технологии: целта е да се подкрепи въвеждането на нови технологии или подобрени производствени процеси с цел декарбонизирането им, например чрез включването на нови суровини и мерки за кръгова икономика, иновационни мерки, подмяна и/или адаптиране на оборудването, увеличаване на електрификацията на крайното потребление на енергия;
- мерки за енергийна ефективност: подкрепяните проекти са насочени към намаляване на потреблението на енергия и емисиите на парникови газове, например чрез оптимизиране или подмяна на двигателите и оборудването, оптимизация на процесите, приемане на системи за мониторинг и управление на потреблението;
- включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение, например чрез инсталиране на слънчеви системи, производство на топлинна енергия от възобновяеми източници, високоефективно комбинирано производство, производство и използване на водород от възобновяеми източници и на газове от възобновяеми източници, когато технологичните възможности за декарбонизация, включително чрез електрификация, са по-ограничени;
- разработване на пътни карти за декарбонизация и инициативи за изграждане на капацитет, например чрез идентифициране и разпространение на ефективни технологични решения, дейности за обучение, платформи за обмен на информация.

Подпомагането се предоставя чрез годишни тръжни процедури (2021—2024 г.) както на малки и средни предприятия, така и на големи предприятия в областта на промишлеността и производството на енергия, включително органи за управление на промишлената зона, оператори на преносни и разпределителни системи, промишлени и енергийни бизнес сдружения и други субекти. Инвестицията има за цел да подкрепи най-малко 300 проекта с различна големина: малки (средно 1000000 EUR), средни (средно 5000000 EUR) и големи (средно 10000000 EUR). Тръжната процедура е насочена към секторите с най-висок интензитет на емисиите на парникови газове, но е отворена за целия промишлен сектор, като обхваща както инсталациите, попадащи в обхвата на СТЕ, така и инсталациите извън СТЕ. Проектите, избрани в рамките на област на интервенция 024ter, водят до намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 30 % в съответните промишлени инсталации, което допринася за постигането на целите на Португалия в областта на климата в рамките на изпълнението на националния план в областта на енергетиката и климата.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[35]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[36]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[37] и заводите за механично-биологично третиране[38]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

---

35 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

36 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

37 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

38 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

К.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
11.1	TC-C11-i01	M	Първа покана за участие в търг за проекти за промишлена декарбонизация	Първата покана за участие в търг е открита				Q4	2021	Откриване на първата покана за представяне на предложения за проекти за декарбонизация на промишлеността, които се отнасят до поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност; включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение на енергия; и овластяване на бизнеса. Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Тази покана за участие в търг гарантира средно намаление от 30 % на преките и непреките емисии на парникови газове за промишлените инсталации, получаващи подкрепа за проекти, съответстващи на областта на интервенция 024б. Проектите с най-висока ефективност на декарбонизацията се подпомагат приоритетно.
11.2	TC-C11-i01	M	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа				Q4	2023	Най-малко 383000000 EUR, отпуснати за проекти за промишлена декарбонизация, които се отнасят до поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност; включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение на енергия; и овластяване на бизнеса.

										Възлагането на договори за проектите, избрани в рамките на състезателната покана за представяне на предложения, посочена в етапния етап по-горе, гарантира съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
11.3	TC-C11-i01	T	Финансова подкрепа за проекти за промишлена декарбонизация		Брой	0	300	Q4	2025	Брой на проектите, получили финансова подкрепа за декарбонизация на промишлеността, които са свързани с поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност; и включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение на енергия. За промишлените инсталации, за които се предоставя подкрепа, се гарантира намаляване със средно 30 % на преките и непреките емисии на парникови газове за проекти, съответстващи на областта на интервенция 024ter, и съответствие с техническите насоки на DNSH (2021/C58/01), включително за инсталациите, обхванати от схемата на ЕС за търговия с емисии, за да се гарантира, че подпомаганите инсталации постигат прогнозираните емисии на парникови газове под целевия показател, установен за безплатно разпределяне на квоти, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

Л. КОМПОНЕНТ 12: Биоикономика

Този компонент е насочен към предизвикателството на развитието на жизнеспособна, устойчива, кръгова и конкурентоспособна биоикономика. Очаква се този преход да подпомогне модернизацията и консолидирането на промишлеността чрез създаване на нови вериги за създаване на стойност и по-екологични промишлени процеси.

Целта на този компонент е да се насърчи и ускори разработването на продукти с висока добавена стойност от биологични ресурси като алтернатива на материалите на основата на изкопаеми горива.

Мерките по този компонент са насочени към подпомагане на структурните промени, свързани с този преход, и допринасят за справяне с настоящите глобални и местни предизвикателства, включително изменението на климата, намаляването на зависимостта от изкопаеми ресурси и устойчивото развитие. Три сектора (текстил и облекло, обувки и естествена смола) се подпомагат специално за разработването на продукти на биологична основа и за по-ефективно използване на ресурсите. Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно инвестициите в екологичния преход, по-специално в чисто и ефективно производство и използване на енергия (специфична препоръка за отделните държави 3 2020 г.), и в инвестиции в научни изследвания и иновации (специфични за всяка държава препоръки 3 2019 и 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Л.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TC-r25: Устойчива биоикономика

Целта на реформата е да се насърчи и стимулира опазването и ефективното използване на биологичните ресурси. Реформата се вписва в Плана за действие на Португалия за устойчива биоикономика, който подлежи на обществена консултация и действа като стратегическа рамка за национално устойчиво развитие. Като част от усилията за насърчаване на биоикономиката Португалия оценява и фискалните стимули, които биха могли да засилят замяната на невъзобновяемите природни ресурси с други биологични ресурси.

Реформата се състои от нова обща система за управление на отпадъците (RGGR) и включване на критерии за закупуване на устойчиви продукти на биологична основа в прегледа на националната стратегия за екологосъобразни обществени поръчки. Целта на тази реформа е да се преодолеят основните пречки и ограничения, установени при остойностяването на биологичните ресурси за развитието на устойчива и кръгова биопромишленост, като се спазва принципът на каскадното използване.

Прилагането на новата обща схема за управление на отпадъците премахва най-малко ограниченията за използването на странични продукти или отпадъци за нови продукти чрез опростяване на процедурите за класифициране на вещества или предмети като странични продукти, включително от други държави от ЕС. Новата обща схема за управление на отпадъците беше приета през декември 2020 г.

Националната стратегия за екологосъобразни обществени поръчки се преразглежда, за да включва поне задължителни екологични критерии, свързани с възлагането на обществени поръчки за услуги и продукти (по-специално в областта на строителството), включващи устойчиви продукти на биологична основа.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2022 г.

Инвестиция ТС-С12-i01: Биоикономика

Целта на инвестицията е да се подкрепи включването на материали на биологична основа в производствените процеси в три сектора: текстил и облекло, обувки и естествена смола.

Основният инструмент се състои от финансова подкрепа, предоставяна чрез програмни договори с консорциуми, която включва научноизследователски и развойни институции, предприятия и крайни потребители и която се подбира чрез състезателна процедура. Подпомаганите дейности включват проекти за научни изследвания, развойна дейност и продуктивни иновации, проекти за цифровизация и авангардни производствени технологии, специални програми за обучение и оправомощаване, производство на местна естествена смола и мерки за повишаване на осведомеността за устойчиво производство и потребление. Избраните проекти следва да допринасят най-малко за развитието на кръговата икономика и за целите за намаляване на емисиите в Португалия. Проектът има следните цели:

- разработване на нови производствени процеси за създаване на продукти с по-висока добавена стойност, включващи и експлоатиращи биологични ресурси (горска биомаса, селскостопански и агропромишлени остатъци и странични продукти);
- разработване на технологични процеси за подобряване на кръговостта на секторите на текстила и облеклото, обувките и смолите; както и
- допринасяне за управлението на отпадъците в тези сектори.

Проектите за научни изследвания, развойна дейност и иновации се подпомагат с цел разработване на нови производствени процеси при създаването на продукти с по-висока добавена стойност, включващи и експлоатиращи биологични ресурси (горска биомаса, селскостопански и агропромишлени остатъци и странични продукти), технологични процеси за подобряване на кръговостта на секторите на текстила и облеклото, обувната промишленост и преработката на смоли, както и за подпомагане на управлението на отпадъците в тези сектори. Избраните проекти допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове.

Тези мерки се допълват от специални и допълнителни тръжни процедури за дейности за управление на горите и производство на естествена смола. Тя включва подкрепа за дейности за предотвратяване на пожари от специалисти в производството на смоли, закупуване на машини и оборудване от Института за опазване на природата и горите (ICNF) и дейности по опазване и възстановяване на морските борови гори. Чрез насърчаване на управлението на горските земи тези инвестиции допринасят за предотвратяването и смекчаването на последиците от пожарите в селските райони, като спомагат за намаляване на емисиите на замърсители в атмосферата.

Очаква се тази мярка да не навреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и смекчаващите стъпки, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01). По-специално, за да се

гарантира съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01), превозните средства, машините и оборудването, които трябва да бъдат закупени от Института за опазване на природата и горите (ICNF), са с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, превозните средства, машините и оборудването, които ще бъдат закупени, трябва да отговарят на най-добрите налични нива на екологични показатели в сектора. Освен това критериите за допустимост, съдържащи се в заданието за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[39]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[40]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[41] и заводите за механично-биологично третиране[42]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

39 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

40 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

41 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност , улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

42 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

Л.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап-	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
		Цел			Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
12.1	TC-C12-i01	M	Подписване на протокола от 2021 г. за програмата „Resineiros vigilantes“	Подписване на протокола от 2021 г. за програмата „Resineiros vigilantes“				T3	2021 г.	Сключване на протокол между Института за опазване на природата и горите, И.П. и Националната професионална асоциация на производителите на смоли (Resipinus) за наблюдение и откриване на пожари в селските райони.
12.2	TC-C12-i01	M	Одобряване на проектите, представени от Консорциума за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувките и естествената смола	Одобряване на проектите за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката				T2	2022 г.	Одобряване от комитета за подбор на проекти, представени от Консорциума за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувната промишленост и естествената смола. Проектите, представени от консорциумите за подпомагане, попадат в една от следните програми: „Насърчаване на устойчива и кръгова биоикономика в текстила и облеклото„, „Насърчаване на устойчива и кръгова биоикономика в обувния сектор“ и „Насърчаване и оползотворяване на природните ресурси“. Те се съсредоточават върху нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата чрез прилагане на решения за чисти технологии, алтернативи с ниско въздействие и използване на най-добрите налични техники. Критериите за подбор на проектите изискват всички подпомагани проекти за научни изследвания и иновации да гарантират намаляване на преките и непреките въглеродни емисии. Избраните проекти трябва да отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.

12.3	TC-C12-i01	T	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, включващи биотехнологични ресурси		Брой	0	15	Q4	2025	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, включващи ресурси на биологична основа. Това включва най-малко 10 нови продукта или технологии (технологична готовност на ниво 6—7) и най-малко 5 промишлени пилотни процеса (ниво на технологична готовност 7—9) в следните сектори: текстил, обувки, производство на смоли.
12.4	TC-C12-i01	T	Развитие на морски борови гори с потенциал за производство на смола		ha	0	8500	Q4	2025	Район на морските борови гори, развиван чрез използването на естествени техники за възстановяване и резитба на резитбата.
12.5	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците				T3	2021 г.	Влизането в сила на новата обща система за управление на отпадъците (RGGR), която опростява административния процес и намалява разходите, свързани с използването на странични продукти.
12.6	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на преработената национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки	Влизане в сила на преработената национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки				T3	2022	Влизане в сила на преработената национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки, в която се определят екологични критерии, свързани с възлагането на обществени поръчки за услуги и продукти, включващи устойчиви материали на биологична основа, включително чрез въвеждането на задължителни екологични критерии.

М. КОМПОНЕНТ 13: Енергийна ефективност на сградите

Компонентът е насочен към следните предизвикателства. На жилищния сектор се падат 18 % от потреблението на енергия, а секторът на услугите – още 14 %. Поради това сградите играят важна роля за Португалия за постигането на нейните цели за неутралност по отношение на въглеродните емисии. Мерките в тази област, и по-специално в жилищния сегмент, могат също да спомогнат за намаляване на енергийната бедност, която продължава да буди сериозно безпокойство в Португалия, като процентът на домакинствата, които не са в състояние да поддържат жилищата достатъчно отопляеми, все още е 19 % през 2019 г. Португалия е поела ангажимент за постигане на въглеродна неутралност до 2050 г. и следователно трябва да насърчава декарбонизацията на своя сграден фонд, като същевременно подобрява жилищните условия (комфорт и качество в помещенията) и достъпността. Това се постига чрез повишаване на енергийните характеристики на сградите, чрез съчетаване на енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници с електрификация и насочване по-специално към домакинствата с ниски доходи с цел справяне с енергийната бедност.

Установени са редица „несъвършенства на пазара“ и те съответстват на редица проблеми, които водят до забавяне на преобразуването на сградния фонд и използването на потенциалните икономии на енергия, като например:

- липса на разбиране за потреблението на енергия и потенциалните икономии;
- ограничена ремонтна и строителна дейност в обстановка след финансовата криза;
- липса на привлекателни продукти за финансиране;
- ограничена информация относно сградния фонд; както и
- ограничено разпространение на ефективни и интелигентни технологии.

Целта на компонента е да се реновират обществените и частните сгради, за да се подобрят техните енергийни характеристики и комфорт, като същевременно се намалят сметките за енергия и зависимостта на страната, емисиите на парникови газове и енергийната зависимост, да се намали енергийната бедност и да се включат възобновяемите енергийни източници в застроената среда. Това следва да осигури многобройни социални, екологични и икономически ползи за хората и предприятията, като например създаването на работни места на местно равнище и намаляването на замърсяването на въздуха.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно инвестициите в климатичния преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергия (специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.). Тя е свързана с водещата инициатива „Реновиране“ и също така е част от екологичния преход.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

М.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция TC-C13-i01: Енергийна ефективност на жилищни сгради

Целта на тези инвестиции е да се насърчи енергийното саниране на частни жилищни сгради, да се приемат енергийно ефективни решения, да се заменят неефективното оборудване и да се увеличи инсталираният капацитет за насърчаване на енергийната и ресурсната ефективност, да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници и да се преодолее енергийната бедност.

Инвестицията се състои от следните мерки:

- Да подкрепя разходите за проекти (обикновено между 50 % и 70 % от общите разходи) за насърчаване на санирането, енергийната ефективност, декарбонизацията, водната ефективност и кръговата икономика в сградите. Това се извършва чрез ежегодно публикувани известия.
- За домакинствата с ниски доходи, живеещи в енергийна бедност (в които до 100 % от разходите могат да бъдат субсидирани), тези действия изискват по-тясно сътрудничество между централните и местните органи и други участници, като например местни сдружения. Vales eficiência, или ваучери за енергийна ефективност на стойност средно 1300 EUR всеки, се издават и доставят на домакинства в енергийна бедност, което дава право на получателя на определени строителни работи, енергийно ефективни решения, оборудване и електрификация на потреблението на енергия.
    - Трябва да се разпространяват помощни материали, за да се подпомогне вземането на решения относно най-добрите мерки за енергийна ефективност, които трябва да се предприемат.
    - Предоставят се и канали за комуникация и обслужване на едно гише, за да се изяснят съмненията относно това как да се получи тази подкрепа, съгласувано с различни национални и местни субекти, така че потребителите да могат да вземат най-добрите инвестиционни решения.

Планираната инвестиция има за цел да постигне средно спестяване на около 200 ktoe първична енергия и намаляване на емисиите на CO2 с около 150 kt.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C13-i02: Енергийна ефективност на сградите на централната администрация

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийното саниране на сградите на централната администрация, да се насърчи енергийната и ресурсната ефективност и да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници.

Тези инвестиции се състоят от мерки за насърчаване на санирането, енергийната ефективност, декарбонизацията, водната ефективност и кръговата икономика в сградите.

- Ежегодно се публикуват известия за различните видове интервенции в строителството, които трябва да бъдат определени в плановете за ефективност, които предстои да бъдат изготвени, в рамките на европейския план за действие за екологични иновации ECO.AP 2030. ECO.AP 2030 също така е на разположение за предоставяне на техническа подкрепа на централните публични органи при набелязването на проекти и насърчаването на тяхното изпълнение.
- Помощните материали се разпространяват сред служителите на публичната администрация, за да им се помогне да определят най-добрите мерки за енергийна ефективност, които трябва да бъдат предприети.

Планираната инвестиция има за цел да постигне средно спестяване на около 185 ktoe първична енергия и намаляване на емисиите на CO2 с около 140 kt.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C13-i03: Енергийна ефективност на сградите, използвани в сектора на услугите

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийното саниране на сградите, използвани в сектора на услугите, да се насърчи енергийната и ресурсната ефективност, да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници.

Тази инвестиция се състои от следните мерки:

- Ежегодно се публикуват известия за кандидатстване за подпомагане (обикновено между 50 % и 70 % от общите разходи) за поделяне на тези разходи в различните видове интервенции в областта на сградния фонд с цел подобряване на техните енергийни и екологични характеристики.
- Трябва да се разпространяват помощни материали, за да се подпомогне вземането на решения относно най-добрите мерки за енергийна ефективност, които трябва да се предприемат.
- Предоставят се и канали за комуникация, които да помогнат за изясняване на съмненията относно това как да получат тази подкрепа, съгласувано с различни национални и местни субекти, така че потребителите да могат да вземат най-добрите инвестиционни решения.

Планираната инвестиция има за цел да постигне средно спестяване на около 50 ktoe първична енергия и намаляване на емисиите на CO2 с около 30 kt.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

М.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Основен сценарий	Цел	Q	Година	
13.1	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради		m²	0	830 000	T2	2024	Площ на ремонтираните частни жилищни сгради. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
13.2	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради		m²	830 000	1 020 000	T2	2025	Площ на ремонтираните частни жилищни сгради. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
13.3	TC-C13-i01	T	„Ваучери за ефективност“, разпределени за домакинствата, засегнати от енергийна бедност, с цел замяна на старото оборудване и приемане на енергийно ефективни решения		Брой	0	100 000	T3	2025	Брой ваучери за ефективност на стойност средно 1300 EUR/ваучер, разпределени на домакинства в енергийна бедност (от всички домакинства, ползващи се от социалната енергийна тарифа), за закупуване на енергийно ефективно оборудване, като например термопомпи, както и за извършване на работи за подобряване на енергийните характеристики на самото домакинство. Това включва услуги по инсталиране и събиране на предишно оборудване (пренасяне към отговорно за околната среда крайно местоназначение).

13.4	TC-C13-i01	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в частния жилищен сектор		MW	0	35	Q4	2025	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (като фотоволтаични панели и акумулатори с напредването на тази технология), инсталиран за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в частния жилищен сектор.
13.5	TC-C13-i02	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради на централната администрация		m²	0	1 065 000	Q1	2025	Площ на ремонтираните сгради на централната администрация. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
13.6	TC-C13-i02	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради на централната администрация		m²	1 065 000	1 255 000	Q4	2025	Площ на ремонтираните сгради на централната администрация. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне като цяло най-малко средно задълбочено саниране, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.

13.7	TC-C13-i02	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в сградите на централната администрация		MW	0	28	Q4	2025	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (като фотоволтаични панели и акумулатори с напредването на тази технология) за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в сградите на централната администрация.
13.8	TC-C13-i03	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради за частни услуги		m²	0	315 000	Q1	2025	Площ на ремонтираните сгради, използвани от частните служби. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.
13.9	TC-C13-i03	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради за частни услуги		m²	315 000	360 000	Q4	2025	Площ на ремонтираните сгради, използвани от частния сектор на услугите. Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност трябва да постигне средносрочно саниране най-малко в средносрочен мащаб, както е определено в Препоръката на Комисията относно санирането на сгради (ЕС) 2019/786.

13.10	TC-C13-i03	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в сектора на частните услуги		MW	0	30	Q4	2025	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (като фотоволтаични панели и акумулатори с напредването на тази технология) за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в частния сектор на услугите.

Н. КОМПОНЕНТ 14: Водород и възобновяеми енергийни източници

Португалия пое ангажимент за постигане на въглеродна неутралност до 2050 г., като позиционира страната сред тези, които поемат водеща роля в борбата с изменението на климата съгласно Парижкото споразумение. Пътната карта за неутралност по отношение на въглерода до 2050 г. определя като цели за декарбонизация, които трябва да бъдат постигнати намаляване на емисиите с повече от 85 % в сравнение с емисиите от 2005 г. и капацитет за улавяне на въглерод от 13 000 000 тона. Компонентът е насочен към така наречените трудни за намаляване сектори чрез насърчаване на внедряването на водород от възобновяеми източници.

Целите на компонента са да се насърчи енергийният преход и декарбонизацията на промишлеността и транспорта, като се постави силен акцент върху производството на водород от възобновяеми източници и други газове от възобновяеми източници. В случая на автономните региони акцентът е поставен върху използването на енергия от възобновяеми източници (геотермална, вятърна, фотоволтаична и водноелектрическа) и съхранение. Този компонент е от ключово значение за намаляване на националната енергийна зависимост чрез производство на енергия от местни източници, за подобряване на търговския баланс и за повишаване на устойчивостта на националната икономика.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към климатичния преход, с акцент върху производството на енергия от възобновяеми източници (специфични за всяка държава препоръки 3 2019 г. и 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Н.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа ТС-r29: Национална стратегия за използване на водорода (EN-H2)

Целта на мярката е да се въведе елемент на стимулиране и стабилност за енергийния сектор, като се насърчава постепенното въвеждане на водород от възобновяеми източници като устойчив стълб на една по-всеобхватна стратегия за преход към декарбонизирана икономика. Тази стратегия очертава настоящата и бъдещата роля на водорода в енергийната система и предлага набор от мерки и цели за включването на водорода в различните сектори на икономиката. Това включва и създаването на необходимите условия за тази промяна, включително законодателство и регулиране, безопасност, стандарти, иновации и развитие, както и финансиране, наред с другото. Мярката е изменената Наредба на Националната газопреносна мрежа и Регламентът на националната газоразпределителна мрежа да бъдат одобрени от Генерална дирекция „Енергетика и геология“. Изменението регламент дава възможност да се установят условията за свързване към инфраструктурата за пренос на газ, по-специално за впръскването на газове от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници и газове с ниско съдържание на въглерод, както и да се определят минималните и максималните проценти на впръскване на тези газове в мрежите. Освен това измененият регламент включва необходимите изменения на

техническите стандарти, които гарантират качеството на услугата и безопасното използване на тези инфраструктури за всички потребители.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2021 г.

Инвестиция TC-C14-i01: Водород и възобновяеми газове

Целта на мярката е да се подпомогнат частни проекти за производство на водород от възобновяеми източници и други газове с произход от възобновяеми източници за собствено потребление или подаване в мрежата.

Инвестицията се състои от действия в полза на производството, съхранението, преноса и разпределението на възобновяеми газове, насочени към увеличаване на дела на възобновяемите газове в потреблението на енергия, намаляване на емисиите на парникови газове, намаляване на енергийната зависимост и подобряване на сигурността на енергийните доставки. Подкрепят се различни приложения, като например използването на възобновяеми газове за транспорт и впръскването на възобновяеми газове в мрежата за природен газ.

При производството на възобновяеми газове, като например водород от възобновяеми източници или биометан, изключително от възобновяеми източници на енергия, може да се използва набор от технологии, като например: Електролиза; Термохимични и хидротермични процеси; Биологични процеси (биофотолиза и ферментация); Обогатяване на биогаз от анаеробно разграждане на материали от биомаса (без да се включва производството на биогаз); и метанизация (възобновяем водород, комбиниран с рециклиран въглероден диоксид).

Инвестициите са с много специфичен акцент и са насочени към увеличаване на инсталираните мощности за производство на водород от възобновяеми източници и други газове от възобновяеми източници, включително инсталирани мощности в електролизьорите за производството на водород от възобновяеми източници. Проектът се изпълнява чрез три открити и недискриминационни покани за участие в търгове с цел подпомагане на проекти с максимален размер 15000000 EUR на проект.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C14-i02-RAM: Увеличаване на електроенергията от възобновяеми източници в архипелаг Мадейра

Целта на мярката е да се подпомогне производството, съхранението, преноса и разпределението на енергия от възобновяеми източници. Проектите, включени в тази инвестиция, дават възможност за увеличаване на дела на електроенергията от възобновяеми източници, която ще бъде на разположение на всеки остров. Тази инвестиция допринася за стратегията за декарбонизиране на производството на електроенергия, като повишава устойчивостта на националната икономика.

Инвестицията се състои от следните подинвестиции:

- Цялостно обновяване и обновяване на водноелектрическата централа „Водоснабдяване„и „Водоелектрическа централа“Калета I", с което се съживяват 6,2 MW инсталирана мощност и се увеличава инсталираната мощност чрез добавяне на 4 MW;
- Да увеличи инсталираната мощност в системите за акумулиране на енергия чрез добавяне на капацитет за съхранение от най-малко 21 MW/27 MW;
- Инсталира нов синхронен компенсатор с мощност най-малко 15 MVAr;
- Увеличаване на капацитета на електроенергийната мрежа за интегриране на нова инсталирана мощност от най-малко 48 MW във възобновяеми енергийни източници в електроенергийните системи (40 MW Madeira + 8 MW Porto Santo);
- Инсталиране на 130 000 свързани интелигентни измервателни уреда и подмяна на 8 750 улично осветление с решения за ниско потребление на енергия (включително модернизиране на управлението на уличното осветление).

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C14-i03-RAA: Енергиен преход на Азорските острови

Целта на мярката е да се развие модерна електроенергийна инфраструктура и да се осъществят проекти с новаторски технически решения за повишаване на енергийната независимост. На Азорските острови производството на електроенергия от възобновяеми източници понастоящем представлява около 40 % от общата стойност на региона, от които около 24 % идва от геотермална енергия в двата най-големи острова на архипелага. Останалите 60 % от електроенергията се произвеждат от изкопаеми горива, мазут и дизел, които представляват висока годишна сметка не само поради покупната стойност на горивата, но и поради техния морски транспорт от континенталната част до островите и между островното разпределение. Този вид производство, в допълнение към свързаните с него високи разходи, представлява силна външна зависимост, която в ситуации на национална или международна криза може да застраши капацитета за посрещане на енергийните нужди на архипелага.

Инвестицията се състои от следните подинвестиции:

- Увеличаване на инсталираната мощност за производство на енергия от възобновяеми източници, главно геотермална, с 12 MW и съживяване на вече инсталираната геотермална електроцентрала с 5 MW;
- Увеличаване на инсталираната мощност за производство на електроенергия от възобновяеми източници на остров Корво чрез инсталиране на фотоволтаични и вятърни електрически паркове с 850 kW;
- Инсталиране на нови системи за съхранение на електроенергия на островите Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores и Corvo с най-малко 20 MW;
- Инсталиране на нови малки фотоволтаични електрогенериращи инсталации за децентрализирано производство и потребление на обща равностойност 12,6 MW.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Н.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
14.1	TC-C14-r29	M	Влизане в сила на Наредбата за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа	Влизане в сила на Наредбата за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа				T3	2021 г.	Влизане в сила на изменения Регламент за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа. Измененията на Наредбата за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа се одобряват от Генерална дирекция „Енергетика и геология“. Регламентите дават възможност да се установят условията за свързване към инфраструктурата за пренос на газ, по-специално за впръскването на газове от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници, както и да се определят минималните и максималните проценти на впръскване на тези газове в мрежите. Освен това те включват необходимите изменения на техническите стандарти, които гарантират качеството на услугата и безопасното използване на тези инфраструктури за всички потребители.
14.2	TC-C14-i01	M	Първа покана за участие в търг за проекти за производство на газ от възобновяеми източници	Първата покана за участие в търг е открита				T3	2021 г.	Откриване на първата покана за подбор на проекти, които да бъдат подкрепени за най-малко 88 MW нови инсталирани мощности за енергия от възобновяеми източници и газове от възобновяеми източници с нулеви или близки до нула емисии на парникови газове през целия жизнен цикъл.
14.3	TC-C14-i01	T	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и на газ от възобновяеми източници		MW	0	264	Q4	2025	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и на възобновяеми газове, инсталиран с нулеви или близки до нулеви емисии на парникови газове през целия жизнен цикъл.

14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Инсталиране на нов синхронен компенсатора	Инсталиране на нов синхронен компенсатора				Q4	2023	Придобиване и инсталиране на един нов синхронен компенсатор с най-малко 15 MVAr.
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия		MW	0	4	Q4	2023	Увеличаване на инсталираната мощност в реконструираната водноелектрическа централа Serra.
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Реконструиран инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия		MW	0	6.2	Q4	2024	Пълното обновяване на следните водноелектрически централи: Водна електроцентрала Serra Hydroelectric Power Plant: подмяна и модернизиране на електрическото и механичното оборудване, като се поддържа само сградата. Хидроелектрическа централа „Калхета I“: замяна на повечето активи, по-специално двата генераторни агрегата от 0,5 MW инсталирани мощности и други електрически инсталации, с изключение на сградата. Работите включват и възстановяване на каналите, водещи до завода, с обща дължина от около 13 км.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет в системата за натрупване на акумулаторна батерия		MW	0	21	Q4	2024	Увеличаване на съхранението на електроенергия чрез добавяне на инсталиран капацитет в акумулаторните системи. Добавеният капацитет е най-малко 21 MW/27 MWh
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен капацитет за интегриране на нова инсталирана електроенергия в електроенергийната система		MW	0	48	T2	2025	Увеличаване на капацитета за интегриране на възобновяемите енергийни източници в електроенергийната система на ОМД. Модернизирането възлиза на 8 MW в Porto Santo и 40 MW в Мадейра.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Инсталиране на интелигентни измервателни уреди		Брой	0	130 000	Q4	2025	Предоставяне и инсталиране на нови интелигентни измервателни уреди (електромери, които записват информация за потреблението и са свързани към комуникационната мрежа)
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Подмяна на уличното осветление		Брой	0	8 750	Q4	2025	Подмяна на обществената осветителна мрежа със светодиодно осветление с ниско потребление на енергия и тяхната система за управление

14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнителен и обновен инсталиран геотермален производствен капацитет		MW	0	17	Q4	2025	Увеличаване на капацитета за производство на електроенергия от възобновяеми източници, по-специално геотермална енергия. Допълнителната мощност (12 MW) се инсталира в Geothermal Plant Pico Alto и Geothermal Plant Pico Vermelho. С ремонта на геотермалната централа Ribeira Grande Grande се изграждат три нови геотермални кладенеца, а една по-ефективна производствена единица от 5 MW заменя съществуващите генераторни агрегати с мощност 2x2,5 MW.
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнително производство на електроенергия от възобновяеми източници в Корво		kW	0	850	Q4	2023	Увеличаване на инсталираната мощност за производство на електроенергия от възобновяеми източници на остров Корво чрез инсталиране на фотоволтаични и вятърни електроцентрали.
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Нови системи за натрупване на енергия от акумулаторни батерии и системи за управление на енергията в ARA		MW	0	20	Q4	2025	Инсталиране на нови системи за акумулиране на енергия от батерии и системи за управление на енергията на шест острова, за да се даде възможност за по-голяма интеграция на възобновяемите енергийни източници, като същевременно се гарантира сигурността на доставките и качеството на услугата, с мощност между 20 MW и 30 MW заедно. ·
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Инсталиране на малки фотоволтаични инсталации за местно производство и потребление на електроенергия		MW	0	11.2	Q4	2025	Инсталиране на нови инсталирани мощности за производство на електроенергия чрез инвестиране в дифузни малки фотоволтаични инсталации, главно за собствено потребление, като се приема, че няма съфинансиране от бенефициерите.

О. КОМПОНЕНТ 15: Устойчива мобилност

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към няколко предизвикателства пред транспортния сектор: необходимостта от намаляване на емисиите на парникови газове и замърсители, необходимостта от намаляване на зависимостта от личен автомобил и необходимостта да се гарантира по-добро социално сближаване в градските райони.

Целта на този компонент е намаляване на емисиите и подобряване на обществения транспорт чрез разширяване на мрежата, подобряване на нейната достъпност и укрепване на капацитета за планиране на обществения транспорт. Очаква се това да доведе до повече потребители на обществен транспорт, да насърчи преминаването от частен към обществен транспорт и да насърчи по-доброто управление и капацитет за планиране на транспорта. За тази цел този компонент се състои от реформи и инвестиции, които насърчават устойчивия обществен транспорт чрез разширяване на метрото в Лисабон и Порто, изграждане на лека железопътна система в Лисабон, бърза транзитна автобусна система в Порто и закупуване на автобуси с нулеви емисии за обществения транспорт.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към екологичния преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

О.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TC-r30: Реформа на транспортната екосистема

Целта на реформата е да се укрепят органите за обществен транспорт, техните способности и умения и по този начин да се повиши способността им да планират по-добре транспортните системи, които управляват, и да се увеличи използването на обществения транспорт. Тя насърчава изграждането на капацитет на органите за обществен транспорт чрез подкрепа за придобиването на инструменти за планиране и управление на транспортната система, нови цифрови решения, улесняващи използването на обществения транспорт, и подкрепа за модернизирането на системите за издаване на билети и мониторинга на операциите. Тя подпомага органите за управление на транспорта при подготовката, сключването и изпълнението на договори за обществени услуги за пътнически превоз във всички метрополни области и междуобщински общности (CIM) в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета. Тя подобрява условията за достъп до обществения транспорт чрез прилагане на програми за намалени тарифи (Programa de Apoio à Redução do tarifário dos Transportes Públicos , PART) и по-добри и по-щадящи климата транспортни услуги (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP) и прилагането на данъчни мерки в полза на

потребителите на обществен транспорт, като например месечното данъчно приспадане на билетите за обществен транспорт.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция TC-C15-i01: Разширяване на мрежата на метрото в Лисабон – червена линия до Alcântara

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Лисабон и да се привлекат повече потребители чрез разширяване на мрежата на метрото.

Инвестицията се състои в разширяване на мрежата на метрото в Лисабон до Alcântara, като към мрежата се добавят 3,7 км и четири гари. Това ще трансформира Alcântara в голям нов транспортен интерфейс, който осигурява връзка между мрежата на метрото и крайградските железопътни услуги.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиционно TC-C15-i02: Разширяване на мрежата Porto Metro – Casa da Música-Santo Ovídio

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Порто и да се привлекат повече ползватели. Тя има за цел да разшири териториалното покритие на мрежата на метрото и да се справи с проблемите, свързани със задръстванията по оста Порто – Вила Нова де Гая.

Инвестицията се състои в разширяване на мрежата на метрото в Порто чрез изграждането на нова двойна линия от 6,74 км с 8 нови станции между Boavista/Casa da Música в Porto и нова гара, която ще бъде построена в Santo Ovídio (интерфейс с линията Амарела) във Vila Nova de Gaia.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C15-i03: Светлинен железопътен транзит Odivelas – Loures

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Лисабон и да се привлекат повече потребители. Понастоящем частният автомобилен транспорт е доминиращ между Loures и Лисабон, като причинява значителни емисии на парникови газове и замърсители и проблеми, свързани със задръстванията. Мярката има за цел да предизвика преминаване от индивидуален автомобилен транспорт към обществен транспорт.

Инвестицията се състои в изграждането на транзитна система с леки железопътни линии с дължина 12 км, която свързва община Лурес с мрежата на метрото в Лисабон.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C15-i04: Автобусен бърз транзит Boavista – Império

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Порто и да се привлекат повече ползватели. Тя има за цел да намали емисиите на парникови газове и замърсители и да насърчи преминаването от автомобилния транспорт към други видове транспорт.

Тази инвестиция се състои в създаването на нова автобусна система за бърз транзит (девотни автобусни ленти) от 3,8 км и 7 гари между Praça do Império и Praça Mouzinho de Albuquerque в Porto, която осигурява връзка с мрежата на метрото Porto. Системата за бърз транзит на автобуси се управлява от електрически автобуси.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция TC-C15-i05: Декарбонизация на обществения транспорт

Целта на мярката е да се обнови и декарбонизира автомобилният парк на обществения транспорт в Португалия чрез осигуряването на автобуси с нулеви емисии.

Инвестицията се състои от финансова подкрепа за закупуването на 145 автобуса с нулеви емисии (електрически и водород) за обществения транспорт и инфраструктура за зареждане за тяхната експлоатация. Подпомагането се предоставя под формата на безвъзмездно предоставяне на разликата между разходите за закупуване на автобус с нулеви емисии (електрически или водород) и превозно средство, еквивалентно на дизелово гориво (Евро VI). Автобусите се използват за предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз по договори за обществени услуги в метрополните райони на Лисабон и Портопол.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2023 г.

О.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
15.1	TC-C15-i01	M	Подписване на договора за разширяване на мрежата на метрото в Лисабон	Подписване на договора за разширяване на мрежата на метрото в Лисабон				T3	2022 г.	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и избрания изпълнител в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е разширяването на мрежата на метрото в Лисабон (Red Line до Alcântara).
15.2	TC-C15-i01	M	Доклад за напредъка по разширяването на мрежата на метрото в Лисабон	Доклад за напредъка, в който се посочва, че работите напредват съгласно графика				T2	2023	Развитието на работите по разширяването на мрежата „Лисабонски метро“ и спазването на графика за тяхното изпълнение се измерват чрез редовни доклади за напредъка по време на изпълнението на строителните работи. Тя включва оценка на развитието на работата в съответствие с планирания график, включително идентифициране на вече завършените дейности, определяне на дейностите, които трябва да бъдат извършени, и анализ на риска на предложените срокове за изпълнение с, ако е необходимо, план за смекчаване и действие в извънредни ситуации, за да се гарантира, че договорът е изпълнен в рамките на предложените срокове. Етапната цел е изпълнена, ако в доклада за напредъка се посочва, че към момента на изпълнение на етапната цел работите напредват в съответствие с графика.
15.3	TC-C15-i01	T	Завършване на разширяването на мрежата на метрото в Лисабон		Km	0	3.7	Q4	2025	Дължина на строителните работи, извършени за разширяването на мрежата на метрото в Лисабон (3,3 km в тунела и 0,4 km във виадула) чрез разширяване на червената линия до Alcântara. Удължената линия на метрото е готова за незабавното функциониране на планираните транспортни услуги.

15.4	TC-C15-i02	M	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro	—			T2	2023	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и избрания изпълнител в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е разширяването на мрежата Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).
15.5	TC-C15-i02	M	Доклад за напредъка по разширяването на мрежата Porto Metro	Доклад за напредъка, в който се посочва, че работите напредват съгласно графика				T2	2024	Развитието на работите по разширяването на мрежата „Porto Metro“ и спазването на графика за тяхното изпълнение се измерват чрез редовни доклади за напредъка по време на изпълнението на строителните работи. Тя включва оценка на развитието на работата в съответствие с планирания график, включително идентифициране на вече завършените дейности, определяне на дейностите, които трябва да бъдат извършени, и анализ на риска на предложените срокове за изпълнение с, ако е необходимо, план за смекчаване и действие в извънредни ситуации, за да се гарантира, че договорът е изпълнен в рамките на предложените срокове. Етапната цел е изпълнена, ако в доклада за напредъка се посочва, че към момента на изпълнение на етапната цел работите напредват в съответствие с графика.
15.6	TC-C15-i02	T	Завършване на разширяването на мрежата „Porto Metro“		Km	0	6.7	Q4	2025	Дължина на строителните работи, извършени за разширяване на мрежата Porto Metro чрез изграждане на нова линия между Casa da Música (Porto) и Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia). Новата линия на метрото е готова за незабавното функциониране на планираните транспортни услуги.
15.7	TC-C15-i03	M	Подписване на договора за изграждане на лека железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures	Подписване на договора за изграждане на лека железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures				Q1	2023	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и избрания изпълнител в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е изграждането на лека железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures.

15.8	TC-C15-i03	M	Доклад за напредъка по изграждането на леко-железопътната транзитна линия между Odivelas и Loures	Доклад за напредъка, в който се посочва, че работите напредват съгласно графика				T2	2024	Развитието на работите по изграждането на леко-железопътната транзитна линия между Odivelas и Loures и спазването на графика за тяхното изпълнение се измерват чрез редовни доклади за напредъка по време на изпълнението на строителните работи. Тя включва оценка на развитието на работата в съответствие с планирания график, включително идентифициране на вече завършените дейности, определяне на дейностите, които трябва да бъдат извършени, и анализ на риска на предложените срокове за изпълнение с, ако е необходимо, план за смекчаване и действие в извънредни ситуации, за да се гарантира, че договорът е изпълнен в рамките на предложените срокове. Етапната цел е изпълнена, ако в доклада за напредъка се посочва, че към момента на изпълнение на етапната цел работите напредват в съответствие с графика.
15.9	TC-C15-i03	T	Завършване на изграждането на осветена железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures		Км	0	12	Q4	2025	Продължителност на строителните работи, извършени за леката железопътна транзитна линия за свързване на Loures с мрежата „Лиса“ в Odivelas. Новата леко-железопътна транзитна линия е готова за незабавното функциониране на планираните транспортни услуги.
15.10	TC-C15-i04	M	Подписване на договора за изграждане на автобусна линия за бърз транзит между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Porto	Подписване на договора за изграждане на автобусна линия за бърз транзит между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Porto				Q1	2022	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и избрания изпълнител в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е изграждането на автобусна линия за бърз транзит, свързваща Praça do Império с Praça Albuquerque Mouzinho в Порто.

15.11	TC-C15-i04	T	Завършване на изграждането на автобусна линия за бърз транзит между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто		Km	0	3.8	Q4	2023	Продължителност на строителните работи по бързата транзитна линия на автобуса, свързваща Praça do Império с Praça Albuquerque Mouzinho в Porto. Новата автобусна линия за бърз транзит е готова за незабавното извършване на планираните транспортни услуги.
15.12	TC-C15-i05	M	Подписан договор за закупуване на чисти автобуси по Програмата за декарбонизиране на обществения транспорт	Подписан договор за закупуване на 145 чисти автобуса по Програмата за декарбонизиране на обществения транспорт				T3	2022	Подписване на договор между бенефициерите и управляващия орган въз основа на конкурентна тръжна процедура, с който се поема ангажимент за закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически и водород).
15.13	TC-C15-i05	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани в обществения транспорт		Брой	0	145	Q4	2023	Брой нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водород), закупени и действащи за предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз в градските зони на Лисабон и Порто.
15.14	TC-C15-r30	T	Подписани договори за обществени услуги за пътнически превоз в метрополните области и междуобщинските общности		Брой	0	23	Q4	2023	Брой на органите за управление на транспорта с договори, подписани за всички обществени услуги за пътнически превоз с железопътен, автомобилен и вътрешноводен транспорт в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007.

П. КОМПОНЕНТ 16: Предприятия 4.0

Компонентът е насочен към преодоляване на предизвикателствата, свързани със слабата цифровизация на предприятията. Според резултатите от индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI 2020) Португалия се нарежда на 19-то място в ЕС и под средното за ЕС. Най-нестабилните измерения в случая с Португалия са тези на „човешкият капитал„и „Използването на интернет услуги“ и някои измерения на „интегрирането на цифровите технологии“, всички от които отразяват ограниченията по отношение на цифровия капацитет и резултатите на дружествата.

Целите на компонента са насочени към стопанския сектор, по-специално МСП и техните служители, с инвестиции за ускоряване на цифровия преход, допълнени от укрепване на цифровите умения на наетата работна сила. Инвестициите предвиждат следните действия:

- Укрепване на цифровите умения на служителите в стопанския сектор;
- Модернизиране на бизнес модела на дружествата, както и на техните производствени процеси, включително цифровизацията на работни процеси като управление на предприятия, иновативни продукти и фактуриране;
- Създаване на нови цифрови канали за маркетинг на продукти и услуги;
- Иновации и включване на модерни цифрови технологии в бизнес модела на дружествата; както и
- Насърчаване на предприемачеството, основано на цифровите технологии.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки, свързани с подкрепата за използването на цифрови технологии, за да се гарантира равен достъп до качествено образование и обучение, да се повиши конкурентоспособността на предприятията, да се подкрепи заетостта и да се даде приоритет на мерките за запазване на работните места (специфична за всяка държава препоръка 2 2020 г.). С компонента се подкрепя и изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за подобряване на равнището на уменията на населението, по-специално на цифровата му грамотност, включително чрез повишаване на съответствието на ученето за възрастни с потребностите на пазара на труда (специфична препоръка за отделните държави 2 2019 г.) и за насочване на инвестициите към цифровия преход (специфична препоръка за отделните държави 3 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

П.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r31: Цифров преход на бизнес средата

Целта на мярката е да се засили растежът на бизнес средата, за да стане тя по-конкурентоспособна и устойчива по цифров път в настоящия глобален икономически и социален контекст. Тази реформа е част от по-широкия план за действие в областта на цифровия преход (PATD), приет от Португалия през април 2020 г.

Реформата се състои от следните елементи:

- Преглед на съдържателното съдържание, включено в каталога на националните квалификации, по-специално във връзка с цифровите умения за използване в професионален контекст. Това обновяване е в съответствие с най-новите технологични развития и най-належащите нужди на предприятията в различни икономически сектори. За тази цел от 2021 г. могат да се предоставят нови пътеки за обучение и кратък курс на обучение.
- Създаване на правна и регулаторна рамка, необходима за създаването на цифрови печати в областта на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, устойчивостта и използваемостта. Тази рамка и насърчаването на доверието в цифровите технологии са предварително условие за осъществяването на инвестициите за цифрови печати, предвидени в този компонент.

Изпълнението на реформата приключва до 31 март 2022 г.

Инвестиция TD-C16-i01: Цифрово овластяване на предприятията

Целта на мярката е да се повишат цифровите умения на наетата работна сила, включително на служителите и ръководителите, като се обърне специално внимание на предприятията в промишлеността, търговията, услугите, туризма и селското стопанство, за да се увеличи броят на работниците, притежаващи умения в областта на цифровите технологии, и да се подобрят конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията, като по този начин се допринесе и за запазването и създаването на работни места. Тези инвестиции ще спомогнат за увеличаване на броя на квалифицираните работни места в съществуващите дружества и ще насърчат създаването на нови предприятия.

Инвестицията се състои от две взаимосвързани програми за обучение, които се създават с цел преодоляване на пропуските в цифровите умения на работниците (служители и ръководители) и предприятията. Очаква се инвестицията да повлияе на новите политики и да допринесе за развитието на професионални умения и практики за обучение през целия живот. Очаква се също така инвестициите да подобрят способността на дружествата да се справят с предизвикателства и да се възползват от възможностите, предлагани от технологиите. Двете действия са:

- Академия Portugal Digital: с цел да се достигне до 800 000 участници в онлайн, смесено и лично обучение за придобиване на цифрови умения
- Заетост + цифрови технологии 2025 г.: с цел да се предложи на 200 000 участници по-задълбочено обучение на живо и смесени умения в областта на цифровите технологии

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 септември 2025 г.

Инвестиция TD-C16-i02: Цифров преход на предприятията

Целта на мярката е да допринесе за преобразуването на бизнес моделите на португалските МСП и тяхната цифровизация. Това е особено важно с оглед на факта, че в португалската икономика преобладават предимно микропредприятия, които са по-малко активни в цифрово отношение в сравнение с по-големите предприятия. По този начин чрез ангажиране на МСП в цифровизацията на предприятията целта на инвестицията е да се преобразува бизнес моделът на португалската икономика и да се допринесе за по-голяма конкурентоспособност и устойчивост.

Инвестицията се състои от четири групи действия:

- „Национална мрежа от изпитвателни платформи“: създаването на национална мрежа от тестови платформи има за цел да създаде условия за предприятията да разработват и изпитват нови продукти и услуги и да ускорява процеса на цифрова трансформация чрез материално оборудване и оборудване за изпитване на инфраструктура или чрез виртуални/цифрови симулатори. Целта е да се създадат 30 инфраструктури за изпитване и да се изпитат най-малко 3 600 пилотни проекта.
- Цифрова търговия: програма за цифровизация на МСП, с акцент върху микропредприятията в търговския сектор, за активиране на техните канали за цифрова търговия, за включване на технологии в бизнес моделите и за дематериализиране на процесите с клиенти и доставчици чрез използването на информационни и комуникационни технологии. Тя се състои от три проекта: I) „Ускорители на цифровата търговия“ със създаването на 25 местни, регионални или секторни ускорители (структури, които предоставят индивидуално обучение, наставничество, финансова подкрепа за стартиращи предприятия и МСП, за да им се помогне да се разрастват) и система от финансови стимули за цифровизиране на бизнес моделите на МСП (целта е 30 000 МСП); II) „Съседни обекти в областта на цифровата търговия“, които ще подкрепят цифровизацията (с местни платформи за електронна търговия и доставки) на 50 търговски района, разположени в градски центрове, крайградски или селски райони, с цел насърчаване на тези райони и насърчаване на териториалното сближаване и местната икономика; III) „Интернационализация чрез електронна търговия“, за да се помогне на предприятията да разработят нови канали за продажба в чужбина чрез онлайн продажби.
- Подкрепа за цифровия преход на бизнес моделите: Наставничество 4.0 – програма за подпомагане на предприятията при внедряването на модерни цифрови технологии.
- Предприемачество: с мерки като i) „Voucher for Start-ups – New Green and Digital Products“ – ваучерна програма, насочена към подпомагане на стартиращи предприятия, които желаят да разработят цифрови и екологосъобразни бизнес модели; II) „Укрепване на националната структура за предприемачество – начало Португалия“ с инвестиции в картографирането на средата за започване на стопанска дейност с цел идентифициране на предизвикателствата и решенията, свързани с програмата за предприемачество и изпълнението на съответните планове за действие; и iii) „Бонове за стартиращи инкубатори/ускорители на ускорители“ в подкрепа на инкубаторите и ускорителите при тяхното разработване, включително внедряването на нови цифрови технологии, подобряване на ресурсите, с които разполагат, и укрепване на техните знания и способности с цел подпомагане на стартиращи предприятия с цифрови бизнес модели.

По отношение на финансовите инструменти, по мярка „Ускорители на цифровата търговия„, която предоставя финансова подкрепа и финансови стимули, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), правното споразумение между португалските органи и упълномощения субект или финансовия посредник, отговарящ за финансовия инструмент, и последващата инвестиционна политика на финансовия инструмент:

- изисква прилагането на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта за фонда InvestEU; както и

- изключване от допустимостта на следния списък на дейности и активи: i) дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[43]; ii) дейности и активи по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[44]; iii) дейности и активи, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[45] и заводите за механично-биологично третиране[46]; и iv) дейности и активи, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- да изисква проверка на правното съответствие на проектите със съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда от упълномощения субект/финансов посредник за всички сделки, включително освободените от проверка на устойчивостта.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[47]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[48]; iii) дейности, свързани с депата за

---

43 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

44 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

45 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

46 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

47 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

48 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно

отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[49] и заводите за механично-биологично третиране[50]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 септември 2025 г.

Инвестиция TD-C16-i03: катализатор за цифровия преход на предприятията

Целта на мярката е да допринесе за цифровия и екологичния преход на обществото и бизнеса.

Инвестицията се състои от следните три действия:

- „Дематериализация на фактурирането“ с проект, насочен към намаляване на използването на хартия чрез цифрова платформа за изпращане на фактури;
- „Киберсигурност, неприкосновеност, използване и сертифициране за устойчивост“ – инвестиция в: създаване на четири нови печата за сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта; създаването на платформи, които подпомагат комуникацията между всички партньори и субекти, участващи в процеса (както и генерират процедурни данни, свързани с мониторинга на програмата); кампания за разпространяване на инициативата и оправомощаване на органите за оценяване на съответствието или на органите за техническа оценка, които поддържат печатите за сертифициране в тези области; както и
- „Цифрови иновационни центрове (ЦЦИ)“: услуга за подпомагане на предприятията да станат по-конкурентоспособни в цифровата сфера с цел подобряване на техните производствени процеси чрез автоматизация или внедряване на революционни технологии. Тези инвестиции ще укрепят и допълнят мрежата, която вече е в процес на разработване в рамките на програмата „Цифрова Европа“, за да достигнат общо 16 ЦЦИ, установени в Португалия.

За търгове, свързани със създаването на цифрови иновационни центрове и за подбора на бенефициери, подпомагани от цифровите иновационни центрове, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“

предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

[49] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[50] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

(2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата[51]; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности[52]; iii) дейности, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци[53] и заводите за механично-биологично третиране[54]; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. В допълнение към това в заданието се изисква да могат да бъдат избирани само дейности, които отговарят на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

[51] С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

[52] Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Целеви показатели, определени за безплатно предоставяне на квоти за дейности, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

[53] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

[54] Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; за които се предоставят доказателства на равнище предприятие.

П.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
16.1	TD-C16-r31	M	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в националния каталог на квалификациите във връзка с модулите в областта на цифровите умения, и на законодателството или регламента за създаване на цифрови подписи и печати	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в националния каталог на квалификациите във връзка с модулите в областта на цифровите умения, и на законодателството или регламента за създаване на цифрови подписи и печати				Q1	2022	Влизане в сила на следните законови или подзаконови актове: (1) Преглед на съдържанието на професионалното и образователното обучение, включено в националния каталог на квалификациите в областта на цифровите умения, а именно модули за обучение, свързани с технологии и инструменти, за да се развият уменията, които са най-необходими в професионалния контекст, въз основа на диагностициране на уменията. (2) законодателство или нормативна уредба, необходими за създаването на електронни подписи и печати в областта на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, устойчивостта и използваемостта. Създаването на тази правна рамка и насърчаването на доверието в цифровите технологии е условие за осъществяването на инвестициите за цифрови печати, предвидени в този компонент.
16.2	TD-C16-i01	M	Начало на Португалската цифрова академия и програмите „Заетост + цифрови технологии“	Начало на Португалската цифрова академия и програмите „Заетост + цифрови технологии“				Q1	2022	Португалска цифрова академия – (1) Онлайн платформата функционира и е достъпна за нейните потребители, 2) са определени диагностични процедури за оценка на препоръките за цифрови умения за стажантите и за определяне на персонализираните курсове за обучение, от които те се нуждаят, а първият набор от онлайн обучения се стартира и е достъпен за стажантите.

										Заетост + цифрови технологии – 1) се определят икономическите сектори, към които трябва да бъдат насочени, и се определят основните предизвикателства пред тях в областта на цифровите технологии, които трябва да бъдат преодолени чрез курсовете; 2) се определят партньорите и заинтересованите страни за изпълнението на програмата; (3) стартира програмата за обучение и започва обучение лице в лице или смесено обучение.
16.3	TD-C16-i01	T	Заетост + участници в цифровото обучение		Брой	0	200 000	T3	2025	Брой участници в обучението, които са завършили модул за обучение „лице в лице„или „смесено обучение за преквалификация и повишаване на квалификацията“, с акцент върху цифровите умения, които са насочени към справяне с предизвикателствата на набелязаните икономически сектори в програмата „Заетост + цифрови технологии“. Избраните икономически сектори са тези, които са определени на етапната цел за първото тримесечие на 2022 г.
16.4	TD-C16-i01	T	Участници в обучението в Португалската цифрова академия		Брой	0	800 000	T3	2025	Брой участници в обучението, които са получили диагностициране на цифрови умения, индивидуален план за обучение и които са завършили онлайн, смесен или личен модул в програмата на Португалската цифрова академия.
16.5	TD-C16-i02	T	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия		Брой	0	12 000	T3	2023	Брой МСП, подкрепени чрез създаването на 25 местни, регионални или секторни цифрови търговски ускорители, както и система от финансови стимули за цифровизиране на бизнес моделите на МСП. Подкрепата се състои в оценка и диагностициране на равнището на цифровизация на МСП бенефициери, както и в предоставяне на целеви услуги и стимули за по-голямо внедряване на цифровите технологии в бизнес модела на бенефициерите. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използване на проверка на устойчивостта, използване на списък за изключване и изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
16.6	TD-C16-i02	T	Разработени пилотни продукти на националната мрежа от тестови бази		Брой	0	540	T3	2023	Брой разработени пилотни продукти (с намерението да се достигне поне ниво 7 на технологична готовност) в националната мрежа от изпитвателни платформи.

										Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
16.7	TD-C16-i02	T	Тестови плотове, избрани за националната мрежа от изпитвателни платформи		Брой	0	30	T3	2022 г.	Брой изпитвателни платформи, избрани да бъдат инсталирани допълнително с необходимото оборудване, за да се даде възможност за разработване и изпитване на пилотни продукти в националната мрежа от изпитвателни платформи. Обхватът на промишлените сектори, както и на техните подсектори, съответства на тези, предвидени за мрежата на цифровите иновационни центрове (ЦЦИ), за да се създадат полезни взаимодействия и взаимно допълване с мрежата на ЦЦИ. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
16.8	TD-C16-i02	T	Разработени пилотни продукти на националната мрежа от тестови бази		Брой	540	3 600	T3	2025	Брой пилотни продукти, разработени с цел достигане на ниво 7 на технологична готовност) в националната мрежа от изпитвателни платформи. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.

16.9	TD-C16-i02	T	Съседство в областта на цифровата търговия		Брой	0	50	T3	2025	Брой квартали за цифрова търговия в градски центрове, крайградски или селски райони. Тези инвестиции обхващат свързаността и местната цифрова инфраструктура, по-специално инсталирането (или модернизирането) на съществуващото оборудване и инсталации за безжичен интернет за потребителите в търговските зони. Той обхваща също така интегрирането на технологични решения за управление на доставките на колетни пратки и въвеждането на електронни платежни средства с цел цифровизиране на опита на потребителите, както и на бизнес модела на магазините. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
16.10	TD-C16-i02	T	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия		Брой	12 000	30 000	T3	2025	Брой МСП, подкрепени чрез създаването на 25 местни, регионални или секторни цифрови търговски ускорители, както и система от финансови стимули за цифровизиране на бизнес моделите на МСП. Подкрепата се състои в оценяване и диагностициране на равнището на цифровизация на МСП бенефициери, както и в предоставяне на целеви услуги и стимули за по-широко внедряване на цифровите технологии в бизнес модела на бенефициерите. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използване на проверка на устойчивостта, използване на списък за изключване и изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.

16.11	TD-C16-i02	T	МСП и инкубатори на стартиращи предприятия, пряко подкрепяни от програми за цифровизация		Брой	0	8 900	T3	2025	Брой МСП (8500) и инкубатори за стартиращи предприятия (400), подпомагани от една от следните програми: 1) Интернационализация чрез електронна търговия; (2) Дейности по наставничество 4.0 в подкрепа на бизнес моделите за цифровия преход; (3) ваучери за стартиращи предприятия за разработването на нови екологични и цифрови продукти; (4) Вотове за стартиращи инкубатори и ускорители за тяхното технологично развитие. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
16.12	TD-C16-i02	T	Стартиращи предприятия, картографирани на платформата Startup Portugal		Брой	0	5 000	T3	2025	Брой стартиращи предприятия, картографирани чрез идентифициране на основните им бизнес характеристики на платформата Start-up Portugal. Новата платформа ще наблюдава екосистемата на стартиращите предприятия, по-специално, но не само, цифровите предприятия. Платформата се предоставя на цялата екосистема (стартиращи предприятия, инвеститори, ускорители/инкубатори, публични субекти).
16.13	TD-C16-i03	T	Цифрови иновационни центрове (ЦЦИ)		Брой	0	16	Q4	2021	Брой на консорциумите в ЦЦИ, избрани с одобрението на офертите. Създаването на всеки ЦЦИ впоследствие предполага създаването на инкубатор/ускорител за насърчаване на предприемаческата екосистема, свързана със секторите, обхванати от центъра. Тези инвестиции укрепват и допълват мрежата, която вече е в процес на разработване в рамките на програмата „Цифрова Европа“. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.

16.14	TD-C16-i03	M	Създаване на платформи за изпращане на цифрови фактури и сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта	Създаване на платформи за изпращане на цифрови фактури и сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта				Q4	2022	Създават се пет нови платформи за: 1) изпращане на цифрови фактури; и 2) сертифициране на киберсигурността, 3) сертифициране на неприкосновеността на личния живот, 4) сертифициране на използваемостта и 5) сертифициране на устойчивостта; включително свързаните с това кампании за разпространение на информация на всички платформи. Платформите за сертифициране подкрепят заявленията и подаването на заявления за сертифициране, управлението на процесите, издаването и централизираното хранилище на издадените сертификати и печати. Платформите за сертифициране подпомагат също така комуникацията между всички партньори и субекти, участващи в процесите, както и генерирането на процедурни данни, свързани с мониторинга на програмата. Платформите трябва да функционират и да са достъпни за ползвателите, за които са предназначени.
16.15	TD-C16-i03	T	Бенефициери на консултантски услуги на цифрови иновационни центрове		Брой	0	4 000	T3	2025	Брой дружества, които са получили консултантски услуги от мрежата на цифровите иновационни центрове с цел подобряване на знанията и производствените процеси чрез автоматизация или внедряване на революционни технологии. Критериите за подбор гарантират съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подкрепените сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.

Р. КОМПОНЕНТ 17: Качество и устойчивост на публичните финанси

Компонентът е насочен към предизвикателствата, свързани с високото съотношение на държавния дълг към БВП на Португалия, което беше допълнително утежнено поради кризата с COVID-19. Размерът на съотношението на държавния дълг към БВП на Португалия ограничава наличното фискално пространство и, когато икономическите условия позволяват това, налага необходимостта от осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план. В този контекст по-строгите рамкови условия за фискалната политика се очаква да допринесат за по-благоприятна за растежа път към по-голяма фискална устойчивост.

Целта на компонента е да се подобри управлението на публичните финанси в Португалия и да се преодолеят съществуващите пропуски в структурните реформи във фискалната област. Наред с другото, тези цели включват:

- постигане на пълно и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка за 2015 г. и свързаните с него структурни промени по отношение на бюджетирането, счетоводството и информационните системи;
- Увеличаване на икономиите на ефективност чрез по-широко използване на централизирани прегледи на обществените поръчки и разходите, които се планира да бъдат включени в редовния бюджетен процес и да подлежат на системни последващи оценки;
- подобряване на финансовите резултати на държавните предприятия чрез по-голяма прозрачност, засилен мониторинг и по-силно управление, като ръководството става по-отговорно и ориентирано към резултатите; както и
- повишаване на ефективността на приходната администрация – включително данъчните и митническите органи и службите за социална сигурност – чрез използване на наличните възможности за по-голяма цифровизация и удобство за бизнеса.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на качеството на публичните финанси, като същевременно се засилва цялостният контрол на разходите, ефективността на разходите и адекватното бюджетиране (специфична препоръка за всяка държава 1 2019 г.), препоръката за подобряване на финансовата устойчивост на държавните предприятия, като същевременно се гарантира по-навременен, прозрачен и всеобхватен мониторинг (специфична за всяка държава препоръка 1 2019), и препоръката, когато икономическите условия позволяват това, да се провеждат фискални политики, насочени към постигане на благоразумна средносрочна фискална позиция и гарантиране на устойчивостта на дълга (специфична за всяка държава препоръка 1/2020). Компонентът допринася също така за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към цифровия преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Р.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r32: Модернизиране и опростяване на управлението на публичните финанси

Основната цел на реформата е да подобри качеството и устойчивостта на публичните финанси, и по-специално да засили контрола върху разходите и подходящото бюджетиране. Реформата има за цел също така да повиши прозрачността и ефективността при използването на публичните ресурси чрез по-интегрирано управление на административните и финансовите процеси във всички структури на държавното управление.

Реформата е всеобхватна фискална и структурна реформа, която се състои от взаимно подсилващи се инициативи.

- Първо, постепенните стъпки ще допринесат за пълното и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка за 2015 г. Те включват разработване на програмно бюджетиране и включването му в бюджетното планиране и мониторинг, както и въвеждане в действие на Държавната счетоводна единица. Планираното значително модернизиране на информационните системи за управление на публичните финанси също се очаква да улесни придържането към счетоводната система на базата на текущо начисляване.
- Второ, планира се прегледите на разходите да се превърнат в структурна характеристика на бюджетния процес на Португалия чрез по-доброто им интегриране в годишния бюджетен цикъл и последващата оценка на възможното повишаване на ефективността.
- Трето, с цел повишаване на ефективността се въвеждат подобрения в обхвата на централизираното възлагане на обществени поръчки.
- Четвърто, планира се двустранен подход за държавните предприятия, при който мерките за увеличаване на прозрачността при оповестяването на финансови данни трябва да бъдат допълнени с мерки за укрепване на управлението, включително чрез подобрени договори за управление с цел стимулиране на основани на стимули управленски практики, и подписване на бюджетни планове и планове за действие, които да дадат възможност за по-голяма автономност в съчетание с по-голяма отчетност и мониторинг.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C17-i01: Информационни системи за управление на публичните финанси

Целта на инвестицията е да се приведе в действие съответната реформа на управлението на публичните финанси с оглед подобряване на качеството и устойчивостта на публичните финанси. Инвестициите са особено важни за пълното и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка за 2015 г.

Инвестицията се състои от допълнителни подинвестиции, които, взети заедно, следва да допринесат за интегрираното управление на публичните приходи и разходи. Първо, подинвестициите са насочени към решения в областта на информационните технологии, които дават възможност за наблюдение на държавните трансакции, въз основа на цифровизацията на процесите, автоматизацията на счетоводството и интегрирането в централните системи на Министерството на финансите, които са от полза за бюджетното планиране, наблюдение и отчетност. Те включват разработването на решения в областта на информационните технологии, които дават възможност за интегрирано управление на държавната хазна чрез Държавната счетоводна единица,

както и за подпомагане на изготвянето на държавния бюджет и средносрочното бюджетно планиране чрез въвеждането на програмно бюджетиране и придържане към счетоводна система на базата на текущо начисляване. Второ, допълнителни подобрения са предвидени и в информационните системи за централизирано възлагане на обществени поръчки, както и в управлението на обществени превозни средства и недвижимо имущество.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C17-i02: Модернизиране на информационните системи на Данъчната и митническа служба за данъчно облагане на недвижимото имущество в селските райони

Целта на инвестицията е да се постигне напредък по отношение на цифровизацията на всички процеси, свързани с данъчното облагане на имотите в селските райони, по-специално на свързаната с това информация – картографиране и свързани характеристики (като например култури и икономически потенциал) – и въвеждането на предварително попълване за конкретни задължения за деклариране.

Инвестицията се състои от няколко подинвестиции, включващи: цифровизацията на подкрепящата информация за имуществените матрици; укрепване на информационно-технологичната инфраструктура за съхранение на цифровизирана информация за собствеността; III) разработването на механизми за консултации и визуализация на матриците за недвижими имоти; IV) разработването на информационна система в подкрепа на опростената кадастрална оценка на селскостопанските имоти; V) разработване на решение за управление на georeferирана информация; и vi) разработването на декларативни услуги за предварително попълване (по-специално за данъчно облагане на недвижимо имущество и специфични сделки, подлежащи на облагане с гербов налог).

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C17-i03: Цифров преход на услугите за социална сигурност

Целта на инвестицията е да се ускори цифровизацията на услугите за социална сигурност с цел те да станат по-лесни за ползване, да се насърчи ефективността и да се ограничат измамите и укриването на данъци.

Инвестицията се състои от стъпки за: I) да подобри структурата и организацията на услугите за социална сигурност въз основа на модернизирането на основните информационни системи в областта на социалните обезщетения, социалноосигурителните вноски, предотвратяването на измами, управлението на информацията и каналите за плащане; II) разработване и прилагане на нов модел на взаимоотношения, който се очаква да интегрира различните канали за взаимодействие между гражданите, предприятията и службите за социална сигурност чрез цялостен подход; III) адаптиране на работните места на службите за социална сигурност, за да се даде възможност за по-гъвкави схеми на работа, като например дистанционната работа; IV) внедряване на информационно-технологична инфраструктура въз основа на решения в облак, които имат потенциала да поддържат ефективността и оперативната съвместимост; и v) преглед на вътрешните процеси и обучение на работниците в областта на социалната сигурност, за да се подпомогне гладкото изпълнение на горепосочените инвестиции и структурни промени.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Р.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
17.1	TD-C17-r32	T	Завършване на разработването и прилагането на нови модели за възлагане на обществени поръчки за националната централна система за обществени поръчки, както е предвидено в стратегическия план за периода 2020—2023 г. на субекта за споделени услуги в публичната администрация		Брой	0	10	Q4	2022	Брой преразгледани рамкови споразумения и договорни модели с цел: насърчаване на административното опростяване; укрепване на механизмите за мониторинг и контрол; III) насърчаване на ефективността на разходите и съображенията за рационализация; IV) разширяване на списъка на стоките и услугите, които са предмет на централизирано възлагане на поръчки; и v) насърчаване на сътрудничеството между вътрешните и външните заинтересовани страни.
17.2	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на Държавната счетоводна единица	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на Държавната счетоводна единица				Q4	2022	Влизане в сила на вторично законодателство (и/или административни насоки) за регулиране на конкретните приходни и разходни позиции, които да бъдат включени в бюджета на Държавната счетоводна единица, при пълно спазване на членове 49 и 55 от Закона за бюджетната рамка от 2015 г.

17.3	TD-C17-r32	M	Приключване и одобряване на модела за мониторинг на изпълнението на бюджета и финансите на сектор „Държавно управление“	Приключване и одобряване на модела за мониторинг на изпълнението на бюджета и финансите на сектор „Държавно управление“				Q4	2022	Доизграждане и одобряване от Министерството на финансите на модела за контрол и наблюдение на изпълнението на бюджета и финансите на сектор „Държавно управление“, при пълно спазване на разпоредбите на Закона за бюджетната рамка от 2015 г. и на принципите на счетоводния стандарт за публичната администрация на базата на текущо начисляване.
17.4	TD-C17-r32	M	Приемане на модела за изчисляване на разходите за бюджетиране на програмите	Приемане на законодателство за модела на изчисляване на разходите за програмно бюджетиране				Q4	2025	Приемане на вторично законодателство (и/или административни насоки) за установяване на принципите за изчисляване на разходите и мониторинг на спазването на показателите, основани на изпълнението, определени за всяка бюджетна програма и публична политика, с оглед влизането им в сила до първото тримесечие на 2027 г.
17.5	TD-C17-r32	M	Прилагане на механизми за интегриране на прегледите на разходите в редовния бюджетен процес, включително последваща оценка на икономиите на ефективност	Доклад относно интегрирането на прегледите на разходите в редовния бюджетен процес и последващата им оценка				Q4	2024	За прегледите на разходите се разработва структурна и институционална рамка, за да бъдат изцяло включени в годишния бюджетен процес и средносрочната бюджетна рамка на Португалия. Процесът включва диагностициране, разработване на решения и определяне на модел, който позволява повишаване на ефективността при предоставянето на обществени услуги, насърчаване на разширяването на прегледите на разходите, така че да обхванат допълнителни сектори в рамките на сектор „Държавно управление“, и освобождаване на ресурси чрез повишаване на ефективността за цифровия и екологичния преход. В допълнение към интегрирането на прегледите на разходите в годишния бюджетен процес, те подлежат на ефективни годишни последващи оценки, за да се установи постигнатото повишаване на ефективността. Това може да включва по-широко внедряване на споделени услуги и централизирано възлагане на обществени поръчки въз основа на използването на технологични платформи и общи ресурси.

17.6	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия образец на договор за управление съгласно новата система от стимули/санкции за управлението на държавни предприятия	Влизане в сила на новия образец на договор за управление				Q4	2021 г.	Влизане в сила на новия образец на договор за управление, който ще бъде подписан с публични ръководители, назначени в управителните съвети на държавните предприятия, с цел повишаване на отговорността и отчетността при управлението на публичните ресурси чрез нова система от стимули/санкции, ориентирани към постигането на резултати.
17.7	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия модел за анализ и оповестяване на финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия	Влизане в сила на новия доклад, в който подробно се описват финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия				Q4	2022	Влизане в сила на новия доклад, в който редовно и своевременно се описват финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия, като се включват финансовите данни, събрани чрез новата информационна система за сектора на държавните предприятия.
17.8	TD-C17-r32	T	Брой на бюджетите и плановете за дейности на държавните предприятия, последователно одобрени от министъра на финансите и съответните ресорни министри		Брой	74	136	Q4	2025	Своевременно оценяване на бюджета и плановете за дейности на държавните предприятия. Това са тригодишни стратегически планове за управление, в които държавните предприятия определят и преговарят с министъра на финансите и съответния(те) ресорен(ни) министър(и) за техните основни направления на действие, портфейл от услуги, човешки ресурси, инвестиционен план, равнища на дейност за подпомагане и икономическа финансова обосновка за тригодишен период, както и обясняват повишаването на ефективността и производителността, което ще гарантира тяхната финансова устойчивост в средносрочен и дългосрочен план.
17.9	TD-C17-i01	M	Приключване на изпълнението на Държавната счетоводна единица	Приключване на изпълнението на Държавната счетоводна единица				Q4	2023	Приключване на прилагането на Държавната счетоводна единица в пълно съответствие с членове 49 и 55 от Закона за бюджетната рамка от 2015 г.

17.10	TD-C17-i01	M	Пускане в действие на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес, включително бюджетиране на програмата	Пускане в действие на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес				Q4	2024	Въвеждане в експлоатация на информационната система, за да се гарантира представянето на бюджетната/счетоводната информация в съответствие с новите формати, определени в Закона за бюджетната рамка от 2015 г. от всички структури на сектор „Държавно управление“, включително по отношение на новите бюджетни програми, основани на изпълнението.
17.11	TD-C17-i01	M	Пускане в действие на поддържаща информационна система за новия модел на бюджетен и финансов контрол	Информацион на система в действие				Q4	2025	Въвеждане в експлоатация на поддържаща информационна система, която да гарантира контрола и наблюдението на бюджетната/счетоводната информация в съответствие с новите формати, определени в Закона за бюджетната рамка от 2015 г. от всички субекти на сектор „Държавно управление“.
17.12	TD-C17-i01	T	Завършване на модернизацията и опростяването на информационните системи на националната централна система за обществени поръчки		Брой	0	11	Q4	2024	Брой на модернизираните и опростени информационни системи на националната централна система за обществени поръчки с цел: насърчаване на административното опростяване; укрепване на механизмите за мониторинг и контрол; III) насърчаване на ефективността на разходите и съображенията за рационализация; IV) разширяване на списъка на стоките и услугите, които са предмет на централизирано възлагане на поръчки; и v) насърчаване на сътрудничеството между вътрешните и външните заинтересовани страни. Постигането на тази цел се измерва чрез броя на новите действащи информационни системи.
17.13	TD-C17-i01	T	Завършване на модернизацията на информационните системи за държавните превозни средства		Брой	0	2	T2	2026	Брой на новите информационни системи, които функционират за инвентаризация и наблюдение на държавните превозни средства.
17.14	TD-C17-i01	M	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност	Приключване на изграждането на оперативния център за сигурност				Q4	2025	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност, за да се даде възможност за по-голяма информационна сигурност и достъп до данни, както и за прилагане на политики за сигурност и решения в областта на киберсигурността.

17.15	TD-C17-i02	M	Приключване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общински данък върху недвижимото имущество (ИСВП) въз основа на данните, с които разполага данъчната и митническата администрация	Приключване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общински данък върху недвижимото имущество (IMI)				T2	2022 г.	Обмен на данни между данъчната и митническата администрация и общините за предварително попълване на образец 1 на декларацията за общински данък върху недвижимото имущество (" Imposto Municipal sobre Imóveis", IMI), като се използва съществуващата информация за имотите в съответните информационни системи.
17.16	TD-C17-i02	M	Осигуряване и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на селскостопанските имоти	Осигуряване и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на селскостопанските имоти				Q4	2025	Предоставяне на информационната система в подкрепа на опростената оценка на селските имоти като допълнителна мярка към общата преоценка на този вид собственост.
17.17	TD-C17-i02	T	Завършване на характеризирането на едафо-климато-морфологията (почва и климат) и оценка на икономическия потенциал на селските имоти		%	0	90	Q4	2025	Процент от селския район на континентална Португалия, чието характеризиране и оценка на икономическия потенциал с едафо-климато-морфологични характеристики (почва и климат) трябва да бъде завършено, подкрепено от разработването на решение за управление на информацията, основано на географски препратки.
17.18	TD-C17-i03	T	Разширяване на функционалностите на уебсайта Segurança Social Direta чрез добавяне на пет нови онлайн услуги		Брой	3	8	Q4	2025	Брой на новите онлайн услуги, добавени към уебсайта на Segurança Social Direta с цел разширяване на неговите функции, а именно: I) информационна система за техническа помощ за съдилищата – процес на гражданско настойничество и процес на насърчаване и защита; II) допълнителни обезщетения – обявяване на статут на безработица; III) семейни обезщетения – преоценка; IV) субсидия поради преустановяване на дейността; и v) пенсия за преживяло лице. Целта е да се увеличи относителната тежест на Segurança Social Direta във всички канали за комуникация със социалното осигуряване на фона на въвеждането на плана за визия от 360°.

17.19	TD-C17-i03	T	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения с плащане на вноски, за лицата със среден период на предоставяне, по-дълъг от 10 дни		Брой	109	22	Q4	2025	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения с осигурителен характер за лицата със среден период на предоставяне, по-дълъг от 10 дни, в резултат на подобренията, въведени на уебсайта на Segurança Social Direta (във връзка с пенсиите за осигурителен стаж и възраст само в Португалия).
17.20	TD-C17-i03	T	Прилагане на интелигентни модели за наблюдение в подкрепа на предотвратяването на измами въз основа на процеси на машинно самообучение		Брой	0	2	Q4	2025	Предоставят се два интелигентни модела за наблюдение, при които се използват процеси на машинно самообучение, и те трябва да бъдат приведени в действие. Двата модела, които се създават и прилагат, са: I) прогнозен модел, който може да сигнализира за подлежащите на проверка субекти въз основа на резултатите от алгоритмите за обучение, като се използват исторически данни от подсистемата „Информация от наблюдение“ на информационната система за социална сигурност, за да се извършват по-целенасочени действия по наблюдение, с по-малко оперативни усилия и по-убедителни резултати, като се повишава ефективността и ефикасността на системата за наблюдение и се използват други източници на информация; II) модел на индекси на риска за бенефициерите на социални помощи.

С. КОМПОНЕНТ 18: Икономическа справедливост и бизнес среда

Компонентът е насочен към преодоляване на предизвикателството, свързано с неефективността на португалската съдебна система, както и с оставащите пречки пред лицензирането на бизнеса. Продължителността на административните и данъчните процедури се подобрява през последните години, но остава една от най-високите в ЕС, а броят на висящите дела (забавени дела) остава сравнително висок. Бизнес средата е възпрепятствана и от ниската ефективност на законодателството в областта на обезпеченията и несъстоятелността, както и от тежките процедури за лицензиране в някои сектори.

Целта на компонента е да се укрепят и направят по-ефикасни отношенията между гражданите и предприятията с държавата, както и да се намалят тежестта и сложността, които възпрепятстват стопанската дейност и оказват въздействие върху производителността. В него се разглеждат два дългогодишни въпроса: пречки пред получаването на лицензи за стопанска дейност и неефективност в съдебната система, както и приемането на парадигмата „цифрова по дефиниция“ в съдебната система и нейното популяризиране в процедурите за лицензиране както по отношение на функционирането на съдилищата, така и по отношение на взаимодействието със заинтересованите страни.

Този компонент има за цел да отговори на различните предизвикателства, установени в специфичните за всяка държава препоръки (специфични за всяка държава препоръки 4 2019 г. и 2020 г.), а именно продължаващата неефективност в областта на производствата по несъстоятелност и на административните и данъчните съдилища, и да разгледа въпроса за изискванията за лицензиране за предприятията, като същевременно засяга рамката за регулираните професии (също включена в същите специфични за всяка държава препоръки), макар и ограничена до професията на синдиците (предизвикателството пред регулираните професии е разгледано в раздел 6). Компонентът допринася също така за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към цифровия преход (Специфична за всяка държава препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

С.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r33: Икономическа справедливост и бизнес среда

Реформата включва установяването на пречките пред инвестициите в областта на лицензирането, с цел да се намали процедурната неефективност и да се извлекат ползите от цифровизацията и оперативната съвместимост между услугите, като се прилага принципът на еднократност като основен акцент на реформата по отношение на бизнес средата. Предвижда се промените в правната рамка, с които се премахват тези пречки, да влязат в сила до третото тримесечие на 2025 г.

В областта на правосъдието реформата има за цел повишаване на ефективността на административните и данъчните съдилища чрез създаване на правна рамка за

насърчаване и извънсъдебно уреждане на спорове, създаване на правна рамка за доброволен административен арбитраж и създаване на специализирани състави в по-висшите съдилища, докато преразглеждането на рамката на несъстоятелността включва засилване на ролята на синдиците, преразглеждане на правната рамка за укрепване на правата на кредитора и въвеждане на задължително частично разпределение в конкретни случаи.

Освен това предвидената реформа ще осигури правното основание за цифровизацията на процесите и процедурите в цялата правосъдна система, включително в областта на криминалистичните и наказателните разследвания.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция TD-AP-C18-i1: Икономическа справедливост и бизнес среда

Целта на инвестицията е да се гарантира цифровият преход и устойчивостта на португалските информационни системи в областта на правосъдието. Тя има за цел интегрирането на парадигмата „цифрова по дефиниция“ в съдебната система и регистраторите, включително относно взаимодействията с гражданите и предприятията.

Цифровият преход е трамплинът за тази инвестиция, съсредоточен върху правосъдната система, която е разделена на пет клъстера:

- Разработване и прилагане на цифрови платформи за правосъдната система (включващи всички съдилища), където целта е да се насърчи цифровизацията на всички съдебни процеси и процедури и да се извлекат ползите от присъщото повишаване на ефективността за справяне със съществуващите забавяния. Освен това се разработват нови интерфейси за взаимодействие със съответните заинтересовани страни;
- Разработване на цифрови платформи за гражданите и предприятията (включително миграция на данни), предоставяне на нови услуги онлайн и осигуряване на пълна дематериализация на някои услуги. Тази инвестиция има за цел да предостави интегрирани платформи за услуги за предприятията и гражданите през целия им „жизнен цикъл“, включително всички различни регистратори (реални регистри, превозни средства, националност, търговски регистри и регистри за съдимост, както и регистрация и проверка на патенти);
- Цифрови платформи за наказателни разследвания и криминалистика, разработване и модернизиране на информационни системи и осигуряване на връзка с европейските мрежи,
- Разработване и прилагане на платформи за управление на знанията в областта на правосъдието, включително споделена обща платформа за услуги, управление на документи, разработване на платформа за събиране на статистически данни и показатели и опростяване на езика, използван в комуникациите и цифровите услуги при взаимодействията с гражданите и предприятията (включително електронни уведомления);
- Подобряване на технологичната инфраструктура и оборудване, включително центъра за данни, съоръжението за бедствие/възстановяване, цифровите архиви, отворената платформа за данни, управлението на цифровата идентичност и създаването на цифров център за контакт и бюро за обслужване в областта на правосъдието.

Тези инвестиции се възползват от силни полезни взаимодействия с Компонент 19 – цифрова публична администрация, прилагане на парадигмата „цифрова по дефиниция„и осигуряване на съответствие с националната стратегия за киберсигурност и стратегията „в облак“.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

C.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
18.1	TD-C18-r33	M	Създаване на специализирани състави в административните и по-висшите данъчни съдилища	Създаване на специализирани състави в административните и по-висшите данъчни съдилища				Q1	2023	Създаване на специализирани състави в административните и по-висшите данъчни съдилища: обикновени административни съдебни решения, съдебни решения по социално-административни въпроси, съдебни решения в областта на обществените поръчки, обикновени данъчни решения, данъчни мерки и съдебни решения за административни нарушения
18.2	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на правен режим за насърчаване на извънсъдебно и извънсъдебно уреждане на спорове	Влизане в сила на правен режим за насърчаване на извънсъдебно и извънсъдебно уреждане на спорове				Q1	2023	Влизане в сила на правния режим, с който се създава законова схема от стимули за прекратяване на производството чрез извънсъдебно и извънсъдебно уреждане на спора

18.3	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелността и събирането на вземания	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелността и събирането на вземания				T2	2024	Влизане в сила на преработената правна рамка за несъстоятелност и оздравяване на дружества с оглед ускоряване на тези производства и адаптирането им към „цифрови по подразбиране“, включително преразглеждане на Кодекса за несъстоятелността с цел оптимизиране на производствата по несъстоятелност, като се вземе предвид и транспонирането на Директива 2019/1023 и установяването на чисто електронни производства; б) възлага на администратора по несъстоятелността задачата да изготви план за ликвидация с обвързани със срокове цели за погасяване на активите, съставляващи масата на несъстоятелността; в) опростяване на процедурата за разглеждане на задълженията и реда на вземанията в производството по несъстоятелност, като на синдика се възлага отговорността да представи заедно със списъка на признатите вземания предложение за реда на вземанията, което позволява на съдията, в случай на съгласие и при липса на оспорване, да одобри и двата документа, като по този начин се даде възможност за по-гъвкава процедура; г) институция за задължително частично разпределение, когато масата на несъстоятелността е част от постъпленията от ликвидацията на активи на стойност 10 000 EUR или повече, собствеността върху които не се оспорва и процедурата не е в състояние да направи окончателно разпределение; д) преразглеждане на преференциалния режим на правото на запазване при наличие на ипотека (Código Civil); е) намаляване на ограниченията за упражняване на дейността на синдици. ж) премахване на ограниченията на етапа на призоваване, установяване по правило на електронното връчване на юридическите лица, по-специално в производства по несъстоятелност (CPC); з) създаването и функционирането на специализирани състави във висшите съдилища по търговски дела. процедури по ESE и адаптирането им към „цифрови по подразбиране“, включително

18.4	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на законодателния пакет относно премахването на пречките пред лицензирането	Влизане в сила на законодателния пакет относно премахването на пречките пред лицензирането				T3	2025 г.	Влизане в сила на законодателството за премахване на пречките пред лицензирането, посочено в доклада на работната група, създадена със съвместен указ на отговорните членове на правителството
18.5	TD-C18-i01	M	Модернизирана информационна система за наказателно разследване	Осъвременена информационна система за наказателно разследване, която е в действие				Q4	2023	Въвеждане в експлоатация на модернизирана информационна система за наказателни разследвания. Модернизацията включва изграждане на интерфейси и модернизиране на системите за прихващане и осигуряване на оперативна съвместимост с европейските и международните партньори.
18.6	TD-C18-i01	M	Информационна система „предприятие 2.0“	Информационна система „предприятие 2.0“ в действие				Q1	2024	Въвеждане в експлоатация на информационната система „Предприятия 2.0“, която е нова платформа, която включва информация за жизнения цикъл на предприятията (създаване, управление и прекратяване).
18.7	TD-C18-i01	M	Нова информационна система за цифровата трансформация на съдилищата и прокуратурата	Нова информационна система за цифровата трансформация на действащите съдилища и прокуратура				Q4	2025	Въвеждане в експлоатация на нова информационна система за разглеждане на електронни съдебни производства. Новата информационна система е достъпна в приблизително 400 съдилища и прокуратури за разглеждане на електронни съдебни производства, обхващащи всички юрисдикции, процедурни стъпки (включително разследващи) и съдебни органи, и се използва от съдии, прокурори, съдебни служители и представители. Всички съдебни комуникации със заинтересованите страни се цифровизират.
18.8	TD-C18-i01	M	Изпълнение на новия технологичен план	Изпълнение на новия технологичен план				Q4	2025	Изпълнение на новия технологичен план за оборудване и инфраструктури в областта на правосъдието с въвеждането в експлоатация на следните компоненти: а) Нов център за данни; б) Платформа за свободно достъпни данни в областта на правосъдието; в) Система за управление на информацията за всички субекти в областта на правосъдието; г) Управление на цифровата идентичност и д) Система за събиране и управление на иззето имущество в съдебни производства

18.9	TD-C18-i01	M	Платформи за управление на знанията в областта на правосъдието	Работещи платформи за управление на знанията в областта на правосъдието				Q4	2025	Пускане в действие на следните платформи за управление на знанията: а) Съвместни услуги за подкрепа б) Статистика и показатели в) Платформа за управление на информацията (система за управление на документи)

Т. КОМПОНЕНТ 19: Цифрова публична администрация

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството, свързано с необходимостта от предоставяне на по-добри, по-прости и повече цифрови обществени услуги. Въпреки че Португалия е в добра позиция по отношение на предоставянето на цифрови услуги, разпокъсаността и дублирането на изискванията продължават да бъдат основни пречки пред ефективната и ориентирана към клиентите публична администрация. Този компонент има за цел справянето с тези предизвикателства.

Компонентът има за цел по-добро обществено обслужване чрез насърчаване на използването на технологични решения и укрепване на близостта с цел по-опростен, сигурен, ефективен и ефикасен достъп за гражданите и предприятията, като се намалят свързаните с контекста разходи. Освен това тя има за цел насърчаване на ефикасността, модернизацията, иновациите и овластяването на публичната администрация, укрепване на нейната устойчивост, подобряване на уменията на държавните служители и засилване на приноса на държавната и публичната администрация за икономическия и социален растеж и развитие.

Този компонент е съсредоточен върху прилагането на парадигмата „цифрова по дефиниция“ и принципа на еднократност в португалската публична администрация, като същевременно се инвестира в повишаването на квалификацията на работната сила.

Този компонент допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно:

- даване на приоритет на благоприятстващите растежа разходи (специфични за всяка държава препоръки 1 2019 г. и 2020 г.) чрез извличане на ползи от ефективността, произтичащи от цифровизацията;
- подобряване на равнището на уменията на населението (специфична препоръка за страната 2 2019 г.) по отношение на държавната служба;
- насочване на инвестициите към цифровия преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020 г.) чрез инвестиране в междусекторни и секторни системи на публичната администрация; както и
- намаляване на регулаторната и административната тежест за предприятията (специфична за всяка държава препоръка 4 2019 г.) чрез опростяване и повишаване на ефективността на отношенията между предприятията и публичните органи, по-специално чрез прилагането на принципа на еднократност.

  Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и смекчаващите стъпки, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

Т.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r34: Цифрови, прости, приобщаващи и сигурни обществени услуги за гражданите и предприятията

Целта на реформата е да се приложи парадигмата „цифрова по дефиниция„в обществените услуги, да стане по-ориентиран към ползвателите, да се увеличи

достъпността и да се намали административната тежест за гражданите и предприятията, включително като се разчита на използването на услуги „в облак“.

Реформата се състои в прилагането на мерки, за да се гарантира, че е налице необходимата правна рамка за цифровия преход, по-специално за прилагането на единния цифров портал и на принципа на еднократност, чрез координиран процес между публичните субекти, залегнали в стратегия и план за действие за цифрова трансформация в публичната администрация за периода 2021—2023 г. и 2024—2026 г., като същевременно се прилагат необходимите предпазни мерки за информационна сигурност, включително тези, които са специфични за киберсигурността.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2021 г.

Реформа TD-r35: Функционална и организационна реформа на публичната администрация

Целта на тази реформа е да се преструктурират и рационализират обществените услуги с цел насърчаване на модерна и по-ефективна публична администрация, като се използват и предимствата на полезните взаимодействия, произтичащи от прилагането на реформата TD-r34. Понастоящем в централните правителствени служби има разпръснатост и съкращения, което води до повторение на услугите в министерствата, както и висока степен на строгост на моделите за предоставяне на работа в публичния сектор, което разчита на стриктни вериги на командване и води до неоправдани бюрократични подходи.

С тази реформа се преразглежда моделът на функциониране на държавната и публичната администрация като цяло, за да се засилят полезните взаимодействия и да се използват възможностите, създадени от технологиите. Това включва централизиране на общи и споделени услуги, справяне с разпиляването и съкращенията в рамките на отделите на централното държавно управление, подходяща специализация на секторните преки и непреки структури на публичната администрация чрез области на експертен опит, специализация на ключови функции за подкрепа на държавната дейност и съсредоточаване на държавните служби в единно физическо пространство и насърчаване на вътрешния одит и сравнителни показатели, насочване на ефективността на процесите, непрекъснато подобряване и разпространение на практиките на висшето ръководство сред органите на публичната администрация. Тази реформа се осъществява чрез създаването на структура на мисията (работна група) за диагностициране и определяне на план за реорганизация на централните държавни служби, която да се финансира по TD-C19-i07.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Реформа TD-r36: Публична администрация, оправомощена да създава обществена стойност

Тази реформа е насочена към повишаване на квалификацията на държавните служители, включително по отношение на техните цифрови умения, и въвежда нови модели на работа (а именно дистанционна работа). Тази реформа е в съответствие с мерките, предвидени в раздел 6.

Тази реформа, отразена в Стратегията за иновации и модернизация на държавната и публичната администрация от юли 2020 г., ще укрепи структурата за управление и обучение на държавните служители и ръководството чрез създаване на структура за координиране на дейностите за обучение (Instituto Nacional de Administração), която да

управлява насърчаването както на напреднало обучение, като управленски умения, наука за данни, курсове за специализация, така и чрез задълбочаване на програмата Qualifica AP с цел повишаване на нивото на квалификация на държавните служители в краткосрочен/средносрочен план. Успоредно с това целта на тази реформа е да се използва потенциалът на дистанционната работа в държавната администрация.

Тя е неразривно свързана с инвестициите TD-C19-i07 – овластяване на публичната администрация, в които се предвиждат програми за цифров капацитет, програми за професионален стаж, обучение за висше и напреднало управление и повишаване на уменията на държавните служители като цяло.

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2021 г.

Инвестиция TD-C19-i01: Препроектиране на обществените и консулските услуги

Целта на тази инвестиция е да се приложи цифровата парадигма по дефиниция във взаимодействието между заинтересованите страни и португалската публична администрация, като се цели повишаване на ефективността и намаляване на бюрокрацията. То също така има за цел да повиши ефективността на консулските услуги и да гарантира цифровия преход на субектите под контрола на Министерството на външните работи.

С тази мярка се извършва реформа на фронт-офис на обществените и консулските услуги, като се създаде капацитет за реагиране на всичкиниканал (единен цифров портал, телефонни центрове и персонални услуги), съчетан със система за междусекторно управление, възползваща се от изчисленията в облак и използването на 5G мрежи, за иновации, подобряване на качеството и намаляване на асиметриите при предоставянето на обществени услуги. Тази инвестиция включва и създаването на нови Espaços cidadão и Lojas do Cidadão в нови енергийно ефективни пространства.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

Инвестиция TD-C19-i02: Устойчиви електронни услуги

Целта на тази инвестиция е да се осигури необходимата административна подкрепа за предишните инвестиции и да се засили оползотворяването и използването на данните от публичните служби, като се укрепи оперативната съвместимост и обменът на данни, както и оперативната съвместимост с външни субекти и трансгранична дейност (връзка с единния европейски портал за данни).

Тази инвестиция се основава на реформа TD-r34 за установяване на координирано управление на екосистемата от данни на публичната администрация, включваща сигурни решения за идентифициране, механизми за контрол на достъпа до данни и статистическа информация. Тя насърчава повторното използване на данните, събрани от публичните органи, като прилага принципа на еднократност, като разчита на оперативната съвместимост и интеграцията на информационните системи и разширява използването на решения за електронна идентификация. Освен това тя насърчава свободно достъпните данни и наличието на данни за научноизследователски цели, като същевременно насърчава уменията в областта на науката за данните.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

TD-C19-i03: Укрепване на цялостната рамка за киберсигурност

Целта на тази инвестиция е да се подобрят стандартите и процедурите за информационна сигурност по отношение на онлайн данните. Инвестицията е свързана с инвестиции TD-C19-i01 и TD-C19-i02.

Тази мярка има за цел да засили националното оправомощаване в областта на киберсигурността и информационната сигурност и да създаде физически и технологични условия за прилагането и привеждането в действие на нов модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност. Тя включва четири мерки:

- Засилване на изграждането на капацитет в областта на киберсигурността и информационната сигурност чрез създаването на експертни центрове за разработването на решения в областта на киберсигурността за МСП и публичната администрация;
- Повишаване на сигурността при управлението на жизнения цикъл на информацията чрез развиване на националния капацитет за криптография и контрол върху класифицираната информация;
- Прилагане на националната референтна рамка за киберсигурността (съгласно реформа TD-r34) чрез създаване на национална система за сертифициране на киберсигурността, включително акредитация на органи (при съгласуване и използване на мерките, включени в компонент 16); както и
- Създаване на физически и технологични условия за привеждане в действие на новия модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност (със съответните нови органи с пълни правомощия).

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

TD-C19-i04: Ефикасна, сигурна и споделена критична цифрова инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да се повиши устойчивостта на критичните цифрови инфраструктури, а именно мрежите за комуникация при извънредни ситуации и за сигурност, както и на държавната компютърна мрежа (RING).

Тези инвестиции са насочени към ИТ мрежата на правителството, подобряват покритието и капацитета на държавната мрежа за комуникация при извънредни ситуации и националната мрежа за вътрешна сигурност и правят преглед на архитектурата на информационните системи и процеси на силите за сигурност. Това включва:

- Обновяване на технологичните системи за управление и контрол на границите, полицейско и съдебно сътрудничество;
- Проект 112 за оперативни центрове – актуализация, за да се вземат предвид новите стандарти (ново поколение 112);
- Проект за национална мрежа за вътрешна сигурност – адекватност на ИТ архитектурните системи и технологични инструменти и изграждането и привеждането в действие на нов център за данни;
- Проект за държавна мрежа за спешна комуникация (SIRESP) – инвестицията включва насърчаване на технологичните промени в наземната инфраструктура на SIRESP (backbone), от E1 на IP (интернет протокол), създаването на Център за възстановяване при бедствия за информационни системи, свързани със SIRESP, както и въвеждането на херцийски греди в някои мрежови обекти чрез замяна на връзките с медни и оптични влакна, за да се осигури резервна система;

- Прилагане на споделени услуги в силите и службите за сигурност, премахване на съкращенията в техническите процеси, създаване на общи системи и намаляване на оперативните разходи; както и
- Ring – Възстановяване и развитие на технологичната инфраструктура и информационните системи на правителствения център за управление на ИТ мрежата, обучение на служителите, предоставяне на интегрирана мултимедийна система и сигурни комуникационни системи и управление.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

TD-C19-i05: Цифров преход на публичната администрация на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се изгради по-устойчива публична администрация, като цифровите технологии станат достъпни за предоставянето на обществени услуги.

Тези инвестиции следват подхода, възприет в инвестициите TD-C19-i01 за i03, насочени към модернизиране на критичната инфраструктура и ИТ архитектурата, предоставяне на цифрови инструменти в съответствие с нуждите на публичната администрация и гражданите, повишаване на квалификацията на човешките ресурси (по-специално в областта на цифровите умения), наличност на обществени услуги за всичкиниканини и оперативна съвместимост и свързаност. Тази мярка предоставя на публичната администрация на региона инфраструктура, инструменти, оперативна съвместимост на услугите и ноу-хау, за да се гарантира предоставянето на цифрови обществени услуги, като същевременно се гарантира съответствие с изискванията за киберсигурност в реформите TD-r34 и Investment TD-C19-i03.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2025 г.

TD-C19-i06: Цифров преход на публичната администрация на Азорските острови

Целта на тази инвестиция е да се подкрепи цифровият преход на публичния сектор и да се намали административната тежест за осигуряване на по-добри обществени услуги за гражданите и предприятията.

С тази мярка се подпомага цифровият преход на обществената услуга, също и в рамките на универсалния подход, като се разчита на оперативно съвместими цифрови услуги, при които транзакционните услуги са достъпни онлайн. Тя препроектира обществената услуга, за да се създадат условия за по-опростени и по-гъвкави услуги, и подобрява технологичните условия за дематериализиране на работните места в публичната администрация, като осигурява виртуална работна среда и обучение на персонала (например цифрови умения, управление и съвместна работа). За да се гарантира сигурността на данните, се създава оперативен център за киберсигурност.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

TD-C19-i07: Публична администрация, оправомощена да създава обществена стойност

Целта на тази инвестиция е да се гарантира, че държавната администрация разполага с необходимото ноу-хау, по-специално по отношение на управленските умения и технологии, за да предоставя висококачествени услуги на обществеността.

Целта на тази инвестиция е да се развие предлагането на обучение за работниците и мениджърите в публичната администрация, да се насърчи привличането на таланти чрез предлагане на стажантски програми и да се насърчи дистанционната работа. По-

специално, тя обхваща програми, благоприятстващи цифровите технологии, по-високо и напреднало обучение по управление, както и общо обучение и повишаване на квалификацията на държавните служители.

Тази мярка включва и създаването на Експертен център за планиране, политика и прогнози в публичната администрация, който да е от значение за укрепване на капацитета за подпомагане на определянето и прилагането на публични политики, оценка на политиката и прогнозиране.

Освен това, както е посочено в реформата TD-r35, в рамките на тази инвестиция се създава структура на мисията в подкрепа на реорганизацията на обществените услуги.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 март 2026 г.

Т.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
19.1	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, предоставяни по опростен и съгласуван начин по различни канали		Брой	0	5	Q4	2022 г.	Брой на услугите, които са записани в разширения каталог на субектите и услугите и са достъпни по няколко начина: Единен портал за цифрови услуги, център за контакт, Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão. Този показател предполага препроектиране на тези услуги в съответствие с принципа на еднократност и предоставянето им в рамките на подход, основан на универсалния подход.
19.2	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, предоставяни по опростен и съгласуван начин по различни канали		Брой	5	25	Q1	2026	Брой на услугите, които са записани в разширения каталог на субектите и услугите и са достъпни по няколко начина: Единен портал за цифрови услуги, център за контакт, Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão. Този показател предполага препроектиране на тези услуги в съответствие с принципа на еднократност и предоставянето им в рамките на подход, основан на универсалния подход.
19.3	TD-C19-i01	M	Въведен е нов модел на консулско управление	Въведен е нов модел на консулско управление				Q1	2026	Пълно прилагане на новия модел за консулско управление: и) дематериализирани консулски услуги, предоставяни на граждани/чужди граждани в чужбина, като 80 % от услугите, предоставяни от Министерството на външните работи, са цифровизирани; ii) Centro de Atendimento консулски функции, достъпни в най-малко 15 държави.
19.4	TD-C19-i02	T	Обществени услуги, до които има сигурен достъп чрез електронна самоличност и при спазване на принципа на еднократност		Брой	0	5	T3	2022	Брой на цифровите обществени услуги, достъпни за гражданите и предприятията, които използват повторно данните, налични в каталога на ИПД (на разположение на iap.gov.pt), обхванати от електронната самоличност (при поискване от службите) и от системата за контрол на личните данни в публичната администрация, и публикуват свободно достъпни данни на адрес www.dados.gov.pt.

19.5	TD-C19-i02	T	Обществени услуги, до които има сигурен достъп чрез електронна самоличност и при спазване на принципа на еднократност		Брой	5	25	Q1	2026	Брой на цифровите обществени услуги, достъпни за гражданите и предприятията, които използват повторно данните, налични в каталога на ИПД (на разположение на iap.gov.pt, обхванати от електронната самоличност (при поискване от службите) и от системата за контрол на личните данни в публичната администрация, и публикуването на свободно достъпни данни на адрес www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19-i02	T	Териториална информационна инфраструктура		Брой	0	150	Q1	2026	Брой на източниците на данни, интегрирани в териториалната информационна инфраструктура, която обхваща жилищната, демографската, социалната и икономическата информация. Източниците на данни включват административни микроданни и микроданни от проучвания (обикновено на равнище физическо лице или организация/предприятие), които постепенно се интегрират в Статистиката на Португалия (чрез нейната национална инфраструктура за данни), като се започне от социалната сигурност, данъчната администрация и няколко органа на публичната администрация в областите на образованието, труда, здравеопазването и правосъдието, наред с другото, и се разширяват обхванатите години (годишна или подгодишна информация), доколкото е възможно. Всеки източник на данни трябва да бъде стабилизиран (предаването), третиран и анализиран, за да бъде готов за интегриране и изготвяне на статистическа информация на най-подробно равнище, особено по отношение на регионалното измерение.
19.7	TD-C19-i03	T	Обучение на специалисти в областта на информационните технологии с цел укрепване на капацитета в областта на киберсигурността и информационната сигурност		Брой	0	9 800	Q1	2026	Брой на ИТ специалистите, обучени в мрежата от седем новосъздадени експертни центъра в областта на киберсигурността. Центровете осигуряват задълбочени умения в областта на киберсигурността и информационната сигурност чрез програми за обучение и стажове в Националния център за киберсигурност (CNCS) за служители в областта на ИКТ в публичната администрация (Face-to-face или телематично обучение).

19.8	TD-C19-i03	T	Приемане на португалското криптографско решение от публичните органи		Брой	0	150	Q1	2026	Брой на публичните органи, на които е предоставено криптографско оборудване, което е в съответствие с правните изисквания [Resolução do Conselho de Ministros, n.° 16/96, de 22 de março – instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3) , Capítulo 3/Резолюция на Съвета на министрите, № 16/96, 22 март – Инструкции за национална сигурност, сигурност на телекомуникациите (SEGNAC 3), глава 3].
19.9	TD-C19-i03	T	Прилагане на националната рамка за киберсигурност		Брой	0	47	Q1	2026	Брой на новите субекти в публичната администрация, обхванати от националната рамка за киберсигурност (вж. реформа TD-r34). От тези субекти се изисква да изготвят показатели за киберсигурността, да прилагат националната и европейската регулаторна рамка в областта на киберсигурността, включително чрез органи за оценяване на съответствието и нови одитори, както и чрез определяне и наблюдение на модела за управление на сътрудничеството и обмена на информация за целите на сигурността на знанията и информацията.
19.10	TD-C19-i03	M	Завършване на изграждането на органите за киберсигурност и информационна сигурност	Завършване на изграждането на органите за киберсигурност и информационна сигурност				Q1	2026	Завършване на строителните работи и инсталирането на оборудване с подходящи технологични условия и условия за сигурност за изграждането на трите органа в областта на киберсигурността и информационната сигурност.
19.11	TD-C19-i04	T	Сигурна система за мобилни комуникации за държавни служители		%	0	95	T2	2022 г.	Процент на служителите в държавната администрация, които имат достъп до защитена система за гласови съобщения, съобщения и видеокомуникации.
19.12	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури	Завършване на подобренията на националната мрежа за вътрешна сигурност и на мрежата за извънредни ситуации в областта на държавната комуникация				Q4	2023	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури: 60 % от изграждането на допълнителен капацитет в рамките на националната мрежа за вътрешна сигурност, включително висок капацитет за обработване на данни, устойчивост и сигурност: III) 55 % от изпълнението на пълния териториален обхват, капацитета и съкращенията на мрежата за държавна комуникация при извънредни ситуации.

19.13	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури	Завършване на подобренията на националната мрежа за вътрешна сигурност и на мрежата за извънредни ситуации в областта на държавната комуникация				Q4	2025	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури: въвеждане в експлоатация на допълнителен капацитет в рамките на националната мрежа за вътрешна сигурност, включително висок капацитет за обработване на данни, устойчивост и сигурност: II) внедряване на нови технологични архитектури, системи и инструменти със способност за интелигентна автоматизация и сложност; III) Държавна комуникационна мрежа за извънредни ситуации: постигане на пълно териториално покритие и подобряване на неговия капацитет и неговите съкращения
19.14	TD-C19-i04	M	Модернизиране на информационната система на силите и службите за сигурност	Модернизиране на информационните системи на силите и службите за сигурност				Q4	2024	Модернизиране на информационните системи на силите и службите за сигурност: а) Влизане в действие на обновените информационни системи на SEF (управление и контрол на границите, полицейско и съдебно сътрудничество и обща европейска система за убежище) споделени ИТ услуги в рамките на силите и службите за сигурност
19.15	TD-C19-i04	M	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)				Q1	2026	Целта е да се укрепи RING чрез модернизиране на петте критични технологични инфраструктури на RING (защита на защитна стена; компютри, съхранение и архивиране; VoIP телефония; видео-конферентна връзка; и приложна екосистема) и изчислителни облаци) и модернизиране на развитието на основните информационни системи
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Обществени услуги за гражданите, посетителите и предприятията в ОМД		Брой	0	5	T2	2025	Брой на новите опростени цифровизирани обществени услуги, предоставени на гражданите и предприятията
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Модернизация на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД	Модернизация на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД				T2	2025	Завършване на цифровия преход в публичната администрация на ОМД, което включва: - Въвеждане на 5G и оптични влакна в ОМД - Мобилен контролен център за горски пожари - Централизиране и обновяване на съществуващите центрове за данни на регионалната публична администрация - Прилагане на архитектурата на киберсигурността (вж. r34)

										- Свързаност в регионалните сгради на публичната администрация - Инструменти за цифрова мобилност за служителите в публичния сектор - Цифрово обучение за служители от публичния сектор - Предоставяне на ИТ система за управление на публичните финанси - Доставка на система за управление на публична собственост - Оперативна съвместимост на правосъдната система на АМД с националните информационни системи - Проект „Smart AP connect“
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Цифровизация на регионалната публична администрация на ARA	Цифровизация на регионалната публична администрация на ARA				Q4	2025	Приключване на пет проекта: - APR+ достъпна, приобщаваща и открита публична администрация - APR + по-гъвкави обществени услуги - APR+ Proactiva - Мобилен портал за регионалната публична администрация - Годни за бъдещето ГПР+
19.19	TD-C19-i07	T	Стажантска програма за висшисти		Брой	0	1 500	Q4	2023 г.	Брой на завършилите програмата за стажове в публичната администрация, създадена съгласно Resolução do Conselho de Ministros № 11/2021
19.20	TD-C19-i07	T	Служители в публичния сектор, работещи от разстояние		%	0	25	Q4	2023 г.	Процент на работниците с функции, съвместими с работата от разстояние, които работят ефективно при работа от разстояние
19.21	TD-C19-i07	T	Обучение на служителите на публичната администрация		Брой	0	114 000	Q1	2026 г.	Брой на участниците в обучението в следните програми за изграждане на капацитет: - *Programa de capacitação digital* - Напреднало и висше образование по мениджмънт - Обучение за Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão - Програма Qualifica AP - PlanAPP — Проект за умения за планиране и прогнозиране

19.22	TD-C19-r34	M	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация				T3	2021 г.	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация: стратегията и хоризонталния план за действие за цифровата трансформация на публичната администрация и II) Законодателният пакет (включително регламент относно CNCS) относно националната рамка за киберсигурност въз основа на Закон 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация				Q4	2023	Влизане в сила на законодателство, необходимо за осъществяване на функционалните и организационни промени в централната публична администрация въз основа на доклада на Estrutura de missão, създаден с резолюция на Министерския съвет
19.24	TD-C19-r36	M	Създаване на Националния институт по администрация, I.P.	Създаване на Националния институт по администрация, I.P. с правен акт				T2	2021	Създаване с правен акт на Instituto Nacional de Administração, IP, който дава възможност за дейностите по обучение на публичната администрация

У. КОМПОНЕНТ 20: Цифрово училище

През 2019 г. Португалия имаше стойности под средните за Европа по отношение на ежедневното използване на интернет (65 %), използването на онлайн обществени услуги (41 %) и специалисти в областта на ИКТ на пазара на труда (2,4 %) (данни на Евростат/Обсерватория на цифровите умения) и определи амбициозни цели до 2025 г. за тези показатели (съответно 80 %, 75 % и 5 %). Сред специалистите в областта на ИКТ на пазара на труда жените са 18,3 %, а мъжете – 81,7 % (по данни на Евростат).

Целта на компонента е да се създадат условия за образователни, педагогически и управленски иновации в португалската система на начално и средно образование. Това се постига чрез развиване на цифровите умения на учителите, учениците и училищния персонал, чрез интегриране на цифровите технологии в различните области на учебните програми и чрез осигуряване на подходящо оборудване. От своя страна се очаква това да допринесе за цифровия преход и за приобщаващия и устойчив растеж на икономиката.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на равнището на уменията на населението, по-специално на цифровата му грамотност (специфична препоръка 2 за страната), и за подпомагане на използването на цифрови технологии за гарантиране на равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава препоръка 2 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана в съответствие с Техническите насоки на DNSH (2021/C58/01).

У.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r37: Реформа на цифровото образование

Целта на мярката е да се разработи нов цифров подход към образованието, като се използват съществуващите политики в областта на общественото образование, по-специално системата на автономност и гъвкавост в учебните програми. Целта на тази реформа е да се въведе качествен скок в педагогическото използване на цифровите технологии и начина, по който те ще бъдат интегрирани в процеса на придобиване на знания. Реформата има за цел също така да намали рисковете от изключване и неравностойно положение в учебните процеси чрез намаляване на социалните и образователните неравенства по отношение на достъпа до цифровите технологии. Реформата на цифровото образование е насочена към образователната общност (ученици, преподаватели и непедагогически персонал).

Реформата се състои от мерки, за да се гарантира, че 95 % от учителите в обществената образователна мрежа преминават обучение по основни или по-напреднали цифрови умения, включително относно интегрирането на цифровите технологии в учебната програма.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C20-i01: Цифров преход в образованието

Целите на инвестицията са: I) да премахне пречките пред достъпа до качествен интернет в училищната среда; II) да премахне ограниченията пред интегрираното

използване на технологично и цифрово оборудване и да премахне липсата на специализирано оборудване за развиване на цифрови умения и да стимулира продължаването на кариерите в областта на НТИИМ, да насърчава равното участие на момичетата и момчетата; III) да се преодолее недостатъчното използване на цифровите образователни ресурси в учебния процес и процеса на оценяване; и iv) преодоляване на разпиляването и неефективността на системите за управление и информация на образователната система чрез преразглеждане и актуализиране на методиките и процесите за училищно управление и администрация.

Тази инвестиция се състои от следното:

- Увеличаване на свързаността на училищата чрез разширяване на интернет свързаността на разширената мрежа за образование от 40 до 300 Gbps, свързване на началните и средните училища с разширената мрежа за образование и осигуряване на най-малко 1 Gbps свързаност и разширяване на местната мрежа със средно 40 нови точки за достъп за всяко училище.
- Предоставяне на 600 000 компютъра на ученици и учители, модернизиране на прожекционното оборудване в класните стаи (40 000 прожекционни апарати) и чрез предоставяне на училищата на лаборатории за цифрово образование, оборудвани с авангардни цифрови технологии като 3D принтери и образователни роботи (1 300).
- Разработване и внедряване на нови цифрови образователни ресурси (95 % от предметите в учебните програми за начално и средно образование, включително физическо възпитание и спорт), включително цифровизация на тестовете за оценяване.
- Предоставяне на училищата на „единна система за идентичност“, която да управлява училищната общност, да сближава и интегрира информационните системи за управление на образованието и да предоставя на ръководството подходящи ИТ решения, 15 000 различни видове оборудване (между компютри, скенери и принтери) с оглед постигане на по-ефикасно и прозрачно функциониране на образователната система, включително рационализиране на разходите на училищата.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C20-i02-RAA: Цифрово образование (Азорски острови)

Целта на мярката е да се осигури достъп до използването на цифрови технологии, да се насърчат равните възможности и да се постигнат значителни подобрения в средствата за учене в съответствие с Плана за действие на Европейския съюз в областта на цифровото образование.

Тези инвестиции се състоят в насърчаване на развитието на цифрови умения на образователната общност, насочени както към студентите, така и към преподавателите, и включват целенасочени действия в следните области:

- Оборудване: 24 900 ново мобилно ИТ оборудване за предучилищното, началното и средното образование, включително последващи подобрения и софтуер и осигуряване на оборудване на училищно равнище с най-малко 330 нови интерактивни екрана, 100 ново специализирано лабораторно оборудване, 100 нови триизмерни принтери, 150 нови видеопрожекционни апарати и 150 нови образователни робота;

- Цифрови образователни ресурси: цифровизация на образователните ресурси с цел достигане до 100 % от учениците в автономния регион Азорски острови, използващи цифрови наръчници;
- Цифрова компетентност 24 модула за обучение, посветени на учители и училищен персонал;
- Свързаност: действия за подобряване на свързаността на училищата в автономния регион Азорски острови с поне 1 Gbps.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C20-i03-RAM: Ускоряване на цифровизацията на образованието във връзка с АлМ

Целта на мярката е да се създаде по-активна, иновативна, приобщаваща, автономна, справедлива и отворена образователна система в автономния регион Мадейра.

Инвестицията се състои в осигуряване на качествено учене, обучение и квалификация, подготовка на децата и учениците за посрещане на предизвикателствата на двадесет и първи век, включително цифровия преход, с конкретни действия в следните области:

- Цифрови образователни ресурси и оборудване: В рамките на проекта „Цифрови наръчници“ той има за цел да осигури множество цифрови образователни ресурси в различни формати и различни типологии (анимации, симулации, триизмерни видеоматериали или други), осигуряване на оборудване (таблети) и достъп до цифрови учебници. Тя включва за всички ученици всяка година (15 410 ученици): 1 таблет, 1 лиценз за виртуален достъп до училище, валиден за всяка учебна година; 1 Лично и непрехвърляемо разрешение за цифровата версия на всеки учебен наръчник, приет за училищно образование.
- Свързаност и оборудване за училищата: с цел училищата да бъдат оборудвани с „иновативна учебна среда„(25 пространства за „иновативни стажове в областта на околната среда“; 22 лаборатории за „Мекерно пространство“; 15 места за обучение на деца; 20 „Иновативни пространства“– въз основа на концепцията за зала Snoezelen[55] – насърчаване на приобщаването и цифровата грамотност, с „Центрове за образователни иновации за програмиране и роботизиране“ – по един за всяко училище, и за подобряване на училищната свързаност (най-малко 1 Gbps).
- Цифрова компетентност с обучителни дейности, предлагани на учители и преподаватели.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2025 г.

[55] Зали, създадени да въздействат на сензорната система за тревога или спокойствие

У.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за междинните цели)	Качествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Q	Година	
20.1	TD-C20-r37	T	Обучение за придобиване на цифрови умения за учители и непедагогически персонал в обществената образователна мрежа		%	0	95	Q4	2025	Процент на учителите в обществената образователна мрежа, които са преминали обучение по основни или по-напреднали цифрови умения, включително (за учители) относно интегрирането на цифровите технологии в учебната програма
20.2	TD-C20-i01	M	Подписване на договори за закупуване на индивидуални компютри за ученици и учители	Договор, подписан				Q4	2021	Подписване на договори за закупуване на 600 000 нови лаптопи за отпускане на заеми на учители и ученици
20.3	TD-C20-i01	T	Компютри за индивидуално ползване от ученици и учители		Брой	450 000	1 050 000	Q4	2022	Брой преносими компютри за отпускане на заеми на учители и ученици в началните и средните обществени училища
20.4	TD-C20-i01	T	Подобряване на свързаността на началните и средните училища		%	0	95	Q4	2023	Процент на началните и средните публични училища в континентална Португалия, които 1) са свързани с разширената образователна мрежа от 300 Gbps с връзка от поне 1 Gbps; и 2) разполагат с мрежи от местни училищни зони с най-малко 40 точки за безжичен достъп.

20.5	TD-C20-i01	T	Създадени лаборатории за цифрово образование		Брой	0	1 300	Q4	2023	Брой на новите лаборатории за цифрово образование, инсталирани в началните и средните публични училища в континентална Португалия със специализирано проектно оборудване, като например роботика, триизмерни принтери, оборудване за измерване и изпитване, различни инструменти, модули за разработване и симулация, електронни компоненти, машини за записване и рязане на лазери или други, за разработване и умножаване на експерименталните компютри, програмирането и роботиката.
20.6	TD-C20-i01	T	Класни стаи с ново прожекционно оборудване		Брой	0	40 000	Q4	2023	Брой на класните стаи в началните и средните обществени училища с ново прожекционно оборудване
20.7	TD-C20-i01	T	Овластяване на училищното управление		%	30	95	Q4	2024	Процент на началните и средните публични училища в континентална Португалия, които 1) са приели единната система за идентичност; 2) свързани с информационните системи за управление на образованието на Министерството на образованието и 3) приемат системата „Училище 360“, включително доставката на 15 000 компютъра, които да се използват в училищните управленски дейности.
20.8	TD-C20-i01	T	Цифрови образователни ресурси		%	0	95	Q4	2025	Процент на предметите в учебните програми за начално и средно образование, включително физическото възпитание и спорта, за които е завършено производството на цифрови образователни ресурси.
20.9	TD-C20-i01	T	Цифрови тестове и изпити в училищата		%	0	95	Q4	2025	Процент на крайните училищни тестове и изпити, които са цифровизирани.
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в ARA		Брой	0	4	Q4	2022	Брой масови отворени онлайн курсове (MOOK), създадени с цел насърчаване на развитието на цифрови умения за обучение в класни стаи и дистанционно обучение, включително предоставяне на уроци и портал за обществени поръчки за цифрова компетентност. Масовите отворени онлайн курсове са достъпни онлайн и са свободно достъпни за учители и родители.
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Нови лаптопи и таблети за училищата в ARA		Брой	0	24 900	Q4	2025	Брой нови лаптопи и таблети за предучилищна възраст, 1-ви и 2-ри цикъл и средно образование, включително обновяване на RAM памет и софтуер
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Цифрово оборудване и цифрови образователни	Доставка на цифрово оборудване и				Q4	2025	Завършване на разпространението на следното цифрово оборудване в училищата в автономния регион Азорски острови:

			ресурси на училищата в ARA	цифрови образователни ресурси на училищата в ARA						поне 1Gbps интернет връзка в 95 % от училищата, 330 нови интерактивни екрана, 100 ново специализирано лабораторно оборудване, 100 нови триизмерни принтери, 150 нови видеопрожекционни апарати, 150 нови образователни робота. Освен това всички училища предлагат цифрови наръчници за всички ученици.
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в ARA		Брой	4	24	Q4	2025	Брой масови отворени онлайн курсове (MOOK), създадени с цел насърчаване на развитието на цифрови умения за обучение в класни стаи и дистанционно обучение, включително предоставяне на уроци и портал за обществени поръчки за цифрова компетентност. Масовите отворени онлайн курсове са достъпни онлайн и са свободно достъпни за учители и родители.
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици от 2-рия и 3-ти цикъл и за ученици от средните училища		Брой	0	5 120	Q4	2022	Брой ученици във втория и третия цикъл на началното и средното образование, които през учебната година са имали достъп до и са използвали набора от цифрови ръководства в ОМД.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Връзка с училищата в ОМД		%	0	95	Q4	2024	Процент на началните и средните училища в ОМД, които са свързани със структурираната Wi-Fi мрежа на ARM с интернет връзка от поне 1 Gbps за всяко училище
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици от 2-рия и 3-ти цикъл и за ученици от средните училища в ARM		Брой	5 120	15 410	Q4	2025	Брой ученици във втория и третия цикъл на началното и средното образование, които през учебната година са имали достъп до и са използвали набора от цифрови ръководства в ОМД.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Обучение за учители в областта на цифровите умения в ОМД		Брой	0	6 500	Q4	2025	Брой преподаватели и учители от всички степени на образование (от предучилищно до средно образование), които са участвали в обучение по цифрови и технологични умения в ОМД
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Доставка на научно-технологично оборудване на училищата в ОМД	Доставка на научно-технологично оборудване на училищата в ОМД				Q4	2025	Училищата в RAM се възползват от разпределението на следното научно и технологично оборудване: Комплекти за експериментиране в областта на роботиката (за 129 училища и 100 предучилищни институции); Комплекти за експериментални научни изследвания (за 129 училища); Парни комплекти (за 129 училища); Комплекти за биология, физика и химия (за 35 училища); Поливизуални/мултимедийни комплекти (за 40 училища), 100 ново компютърно оборудване (за 94 училища в първия цикъл). Освен това се създават 82 иновативни учебни среди, за да се даде възможност за нови методологични подходи в процеса на преподаване и учене.

2. Прогнозни общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост

Прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост на Португалия възлизат на 166436793777 EUR.

РАЗДЕЛ 2: ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

1. Финансиране

Вноските, посочени в член 2, параграф 2, се организират по следния начин:

1.1.Първо искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
6.13	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование
5.4	RE-C05-r12	M	Одобряване на програмата за иновации в селското стопанство
5.2	RE-C05-r11	T	Разширяване на мрежата от признати кооперативни лаборатории
2.19	RE-C02-r04	M	Влизане в сила на Декрет-закон за одобряване на правната рамка за националния план за спешни и временни жилища
6.14	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията
7.4	RE-C07-i01	M	Подбор на области за бизнес приемане за интервенции с цел подобряване на екологичната устойчивост и цифровизацията
19.24	TD-C19-r36	M	Създаване на Националния институт по администрация, I.P.
3.20	RE-C03-r08	M	Приемане на национална стратегия за борба с бедността
5.11	RE-C05-i03	M	Тръжна процедура за проекти за научни изследвания и иновации
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Приемане на регламент за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Приемане на инвестиционната политика за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови
8.17	RE-C08-r19	M	Правна рамка относно задължителното ползване на земеделска земя в горските райони
8.19	RE-C08-r21	M	Закон за създаване на интегрирана система за управление на пожари в селските райони (SGIFR)
12.1	TC-C12-i01	M	Подписване на протокола от 2021 г. за програмата „Resineiros vigilantes“
12.5	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците
14.1	TC-C14-r29	M	Влизане в сила на Наредбата за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа
14.2	TC-C14-i01	M	Първа покана за участие в търг за проекти за производство на газ от възобновяеми източници
19.22	TD-C19-r34	M	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация
1.4	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве, който определя принципите за организация на услугите, свързани с психичното здраве

1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите за регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснати грижи
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в публичния жилищен фонд в автономния регион Азорски острови
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране
3.17	RE-C03-i05	M	Публикуване на оферта за „Изграждане на цифрова инфраструктура за достъпност 360°“
3.21	RE-C03-r06	M	Приемане на националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.
3.22	RE-C03-r05	M	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване
3.23	RE-C03-r07	M	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните области на Лисабон и Порто
5.1	RE-C05-r09	M	Актуализиране на насоките за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия до 2030 г.
5.3	RE-C05-r11	M	Влизане в сила на новия правен режим за центровете за технологии и иновации
7.6	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 1 пътен проект
7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Подписан договор за 2 проекта за пътища
10.1	TC-C10-r23	M	Влизане в сила на преразглеждането на актовете на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд
11.1	TC-C11-i01	M	Първа покана за участие в търг за проекти за промишлена декарбонизация
16.13	TD-C16-i03	T	Цифрови иновационни центрове (ЦЦИ)
17.6	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия образец на договор за управление съгласно новата система от стимули/санкции за управлението на държавни предприятия
20.2	TD-C20-i01	M	Подписване на договори за закупуване на индивидуални компютри за ученици и учители
		Размер на вноската	*636 139 080 EUR*

1.2.Второ искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.13	RE-C01-i01	M	Влизане в сила на условията за позоваване на спешни случаи, проверени в бяло, синьо или зелено в болничните служби за спешна помощ за други видове здравни услуги, включително първични здравни услуги
1.20	RE-C01-i02	M	Влизане в сила на регламента за отпускане на финансова подкрепа от регионалните здравни органи
3.24	RE-C03-i06	M	Подписване на споразумения между общините Лисабон/Порто и местните технически звена, определящи обхвата на мерките, които трябва да бъдат подкрепени.
8.4	RE-C08-i02	M	Преминаване към платформа BUPI 2.0
8.7	RE-C08-i03	M	Публикуване на договора за Primary Fuel Management Breaks Structuring Network (RPFGC)
9.9	RE-C09-i02	M	Публикуване на документацията за планиране на мярката, включваща всички резултати и условия от ОВОС

15.10	TC-C15-i04	M	Подписване на договора за изграждане на автобусна линия за бърз транзит между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Porto
16.1	TD-C16-r31	M	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в националния каталог на квалификациите във връзка с модулите в областта на цифровите умения, и на законодателството или регламента за създаване на цифрови подписи и печати
16.2	TD-C16-i01	M	Начало на Португалската цифрова академия и програмите „Заетост + цифрови технологии“
1.6	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия образец на договор за управление
3.3	RE-C03-i01	M	Възлагане на договори за подпомагане на органите за насърчаване на създаването и разширяването на мрежата от социални заведения/социални отговори.
4.1	RE-C04-i01	M	Технологични спецификации за мрежата от културни съоръжения
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови
8.14	RE-C08-i05	T	Създаване на регионални и подрегионални структури на Националния орган за спешна помощ и гражданска защита (ANEPC)
8.15	RE-C08-i05	M	Публикуване на първоначалния доклад на Института за опазване на природата и горите, I.P.
12.2	TC-C12-i01	M	Одобряване на проектите, представени от Консорциума за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувките и естествената смола
17.15	TD-C17-i02	M	Приключване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общински данък върху недвижимото имущество (ИСВП) въз основа на данните, с които разполага данъчната и митническата администрация
19.11	TD-C19-i04	T	Сигурна система за мобилни комуникации за държавни служители
		Размер на вноската	*1 967 365 517* EUR

1.3.Трето искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.1	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване – подписани споразумения за сътрудничество или финансиране
2.4	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – подписване на споразумения за финансиране за спешно настаняване и временно настаняване в преход
7.7	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 2 проекта за пътища
7.9	RE-C07-i03	M	Първата оценка на въздействието върху околната среда е завършена
10.5	TC-C10-i03	M	Подписване на договора за „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“
12.6	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на преработената национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки
15.1	TC-C15-i01	M	Подписване на договора за разширяване на мрежата на метрото в Лисабон
15.12	TC-C15-i05	M	Подписан договор за закупуване на чисти автобуси по Програмата за декарбонизиране на обществения транспорт
16.7	TD-C16-i02	T	Тестови плотове, избрани за националната мрежа от изпитвателни платформи

19.4	TD-C19-i02	T	Обществени услуги, до които има сигурен достъп чрез електронна самоличност и при спазване на принципа на еднократност
1.3	RE-C01-r01	T	Приключване на процеса на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването в общините
1.8	RE-C01-r03	T	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба
1.24	RE-C01-i03	M	Разработване на действия за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеки на пациентите“ в контекста на деменциите
1.32	RE-C01-i06	T	Модернизиране на местните мрежи в областта на информационните технологии
1.33	RE-C01-i06	T	Въвеждане на функционалности за дистанционно здравеопазване и телемониторинг.
2.9	RE-C02-i03-RAM	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Завършени проекти за интеграция на бездомни лица.
4.6	RE-C04-i02	M	Създаване на мрежа „Saber Fazer“
5.5	RE-C05-i01.01	T	Сключване на договори за разработване на нови стоки и услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).
5.7	RE-C05-i01.02	T	Сключване на договори за разработване на нови стоки и услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.
5.9	RE-C05-i02	T	Сключени договори с посредници, включително съвместни лаборатории – СЛУЖБИ
6.15	RE-C06-r16	M	Влизане в сила на закона за регулираните професии
7.1	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства
8.18	RE-C08-r20	M	Система за наблюдение на земната покривка (SMOS)
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Начало на договора за обществено строителство за техническия център MARTEC
16.14	TD-C16-i03	M	Създаване на платформи за изпращане на цифрови фактури и сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта
17.1	TD-C17-r32	T	Завършване на разработването и прилагането на нови модели за възлагане на обществени поръчки за националната централна система за обществени поръчки, както е предвидено в стратегическия план за периода 2020—2023 г. на субекта за споделени услуги в публичната администрация
17.2	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на Държавната счетоводна единица
17.3	TD-C17-r32	M	Приключване и одобряване на модела за мониторинг на изпълнението на бюджета и финансите на сектор „Държавно управление“
17.7	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия модел за анализ и оповестяване на финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия
19.1	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, предоставяни по опростен и съгласуван начин по различни канали
20.3	TD-C20-i01	T	Компютри за индивидуално ползване от ученици и учители
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в ARA
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици от 2-рия и 3-ти цикъл и за ученици от средните училища
		Размер на вноската	*2 404 557 471* EUR

1.4.Четвърто искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.5	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия Закон за психичното здраве, който определя принципите, свързани с правата на хората с психични заболявания и урежда задължителната хоспитализация или лечение
1.12	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия режим на изключителност на труда в Националната здравна служба
6.16	RE-C06-r17	M	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформи
8.10	RE-C08-i04	T	Доставка на превозни средства, машини и оборудване
15.7	TC-C15-i03	M	Подписване на договора за изграждане на лека железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures
18.1	TD-C18-r33	M	Създаване на специализирани състави в административните и по-висшите данъчни съдилища
18.2	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на правен режим за насърчаване на извънсъдебно и извънсъдебно уреждане на спорове
1.1	RE-C01-r01	M	Влизане в сила на правни актове в областта на първичните здравни грижи
3.6	RE-C03-i02	T	Жилища с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност
7.11	RE-C07-i04	M	Подписан договор за 10 проекта за пътища
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Подписан договор за 8 проекта за пътища
8.12	RE-C08-i04	T	Монтиране на радари с двойна поляризация
15.2	TC-C15-i01	M	Доклад за напредъка по разширяването на мрежата на метрото в Лисабон
15.4	TC-C15-i02	M	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro
		Размер на вноската	*1 253 016 092*EUR

1.5.Пето искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.2	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища – Закупени, построени (висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата
2.6	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – Жилища с започнали строителни работи за аварийни и преходни жилища (които трябва да бъдат изградени със стандарт за енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики) в процес на изграждане
4.7	RE-C04-i02	T	Подписани договори за рехабилитация и опазване на сгради, свързани с културното наследство, и национални театри
16.5	TD-C16-i02	T	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия
16.6	TD-C16-i02	T	Разработени пилотни продукти на националната мрежа от тестови бази

1.2	RE-C01-r01	T	Предоставяне на достъп до инструмента за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във функционалните звена на групите здравни центрове
1.14	RE-C01-i01	T	Изграждане на нови здравни звена
1.22	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в домашни условия
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономен регион Азорски острови – строителство на сгради
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране
6.3	RE-C06-i01	T	Модернизирани тренировъчни станции
6.5	RE-C06-i02	T	Финансова подкрепа за постоянни договори
8.5	RE-C08-i02	T	Обучение по BUPI
10.6	TC-C10-i03	M	Финализиране на Alfeite Arsenal Academy
11.2	TC-C11-i01	M	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Инсталиране на нов синхронен компенсатора
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнително производство на електроенергия от възобновяеми източници в Корво
15.11	TC-C15-i04	T	Завършване на изграждането на автобусна линия за бърз транзит между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто
15.13	TC-C15-i05	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани в обществения транспорт
15.14	TC-C15-r30	T	Подписани договори за обществени услуги за пътнически превоз в метрополните области и междуобщинските общности
17.9	TD-C17-i01	M	Приключване на изпълнението на Държавната счетоводна единица
18.5	TD-C18-i01	M	Модернизирана информационна система за наказателно разследване
19.12	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури
19.19	TD-C19-i07	T	Стажантска програма за висшисти
19.20	TD-C19-i07	T	Служители в публичния сектор, работещи от разстояние
19.23	TD-C19-r35	M	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация
20.4	TD-C20-i01	T	Подобряване на свързаността на началните и средните училища
20.5	TD-C20-i01	T	Създадени лаборатории за цифрово образование
20.6	TD-C20-i01	T	Класни стаи с ново прожекционно оборудване
		Размер на вноската	*1 879 522 989* EUR

1.6.Шесто искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.7	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия план за счетоводна отчетност на Националната здравна служба
9.1	RE-C09-i01	T	Допълнителни пунктове за мониторинг на инсталираните подземни водни ресурси (SM3)
18.6	TD-C18-i01	M	Информационна система „предприятие 2.0“
1.11	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства
3.25	RE-C03-i06	M	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон относно мерките, предприети във всяка от 12-те области на интервенция.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни и сертифицирането на качеството на млякото и безопасността на храните
9.5	RE-C09-i01	M	Приемане на актуализиран проект (ако се изисква) на мярката за водочерпене в Гуадиана, който да включва всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда (SM5)
9.7	RE-C09-i01	M	Приемане на актуализиран проект (ако се изисква) на мярката за обезсоляване, който да включва всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда (SM6)
9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Допълнителни километри обновени или рехабилитирани канали
13.1	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради
15.5	TC-C15-i02	M	Доклад за напредъка по разширяването на мрежата Porto Metro
15.8	TC-C15-i03	M	Доклад за напредъка по изграждането на леко-железопътната транзитна линия между Odivelas и Loures
18.3	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелността и събирането на вземания
		Размер на вноската	*1 111 064 368* EUR

1.7.Седмо искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Въвеждане на назначения за телемедицина в регионалната здравна служба на Азорските острови
2.5	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – подписване на споразумения за финансиране за спешни и преходни жилища
1.10	RE-C01-r03	T	Засилване на мерките за хоспитализация в болниците на Националната здравна служба
1.34	RE-C01-i06	T	Прилагане на административни модули на информационните технологии, основни клинични модули и спешни клинични модули
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Ново компютърно оборудване за регионалната здравна служба на Мадейра
2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра
3.2	RE-C03-i01	T	Създаване на екипи за социална намеса (Radar Social)

3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Нови места за хора с увреждания в центровете за професионална дейност
3.18	RE-C03-i05	M	Цифрова информационна платформа за хора с увреждания
4.4	RE-C04-i01	M	Предоставяне на модернизирана технологична инфраструктура за мрежата от съоръжения в областта на културата
6.17	RE-C06-r18	M	Създаване на португалска норма за система за управление на равното заплащане
6.18	RE-C06-r18	M	Уведомяване за дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете
7.2	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства
8.13	RE-C08-i05	T	Укрепване на структурите на Министерството на вътрешните работи (MAI) с превозни средства и оперативно оборудване
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Реконструиран инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет в системата за натрупване на акумулаторна батерия
17.5	TD-C17-r32	M	Прилагане на механизми за интегриране на прегледа на разходите в редовния бюджетен процес, включително последваща оценка на икономиите на ефективност
17.10	TD-C17-i01	M	Пускане в действие на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес, включително бюджетиране на програмата
17.12	TD-C17-i01	T	Завършване на модернизацията и опростяването на информационните системи на националната централна система за обществени поръчки
19.14	TD-C19-i04	M	Модернизиране на информационната система на силите и службите за сигурност
20.7	TD-C20-i01	T	Овластяване на училищното управление
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Връзка с училищата в ОМД
		Размер на вноската	*1 357 966 667* EUR

1.8.Осмо искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	**Свързана мярка (реформа или инвестиция)**	**Ключов етап /Цел**	**Наименование**
6.1	RE-C06-i01	T	Ремонтирани или изградени специализирани технологични центрове
6.8	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в области на НТИИМ
8.6	RE-C08-i02	M	Карти на земната покривка и земеползването (COS) 2023 г.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Доставка на изследователски кораб
13.5	TC-C13-i02	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради на централната администрация
13.8	TC-C13-i03	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради за частни услуги
13.2	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен капацитет за интегриране на нова инсталирана електроенергия в електроенергийната система
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Обществени услуги за гражданите, посетителите и предприятията в ОМД
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	Модернизация на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД

		Размер на вноската	*862 209 195* EUR

1.9.Девето искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Увеличен достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови
1.38	RE-C01-i09	T	Приключване на изпълнението в училищата на програмите „Училищна спортна общност„и „Училищни спортове на Wheels“
1.39	RE-C01-i09	M	Стартиране на националната кампания за Универсална система за подкрепа на активния живот и свързаната с нея технологична платформа
3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Нови места в домове за настаняване
5.12	RE-C05-i03	T	Приключване на иновационни и научноизследователски проекти, насочени към екологичните аспекти на Програмата за иновации в селското стопанство до 2030 г.
5.13	RE-C05-i03	T	Приключване на иновационни и научноизследователски проекти, насочени към цифровите аспекти на Програмата за иновации в селското стопанство до 2030 г.
6.7	RE-C06-i04	T	Допълнителни клубове Ciência Viva
8.1	RE-C08-i01	T	Разработване на програми за планиране и управление на ландшафта (PRGP) в териториите, определени като уязвими.
8.2	RE-C08-i01	T	Публикуване на операции по интегрирано управление на ландшафта (OIGPs) в Diário da Republica
8.3	RE-C08-i01	T	Села с проекти за управление на горивото
8.8	RE-C08-i03	T	Установена сервитутна зона
9.10	RE-C09-i02	M	При условие че е извършена положителна оценка на въздействието върху околната среда, която изцяло и по същество е отговаряла на правните критерии, приемане на актуализиран проект за производство на язовир, водно- и слънчева енергия и напояване, който да включва изцяло всички резултати и условия от ОВОС.
13.3	TC-C13-i01	T	„Ваучери за ефективност“, разпределени за домакинствата, засегнати от енергийна бедност, с цел замяна на старото оборудване и приемане на енергийно ефективни решения
16.3	TD-C16-i01	T	Заетост + участници в цифровото обучение
16.4	TD-C16-i01	T	Участници в обучението в Португалската цифрова академия
16.8	TD-C16-i02	T	Разработени пилотни продукти на националната мрежа от тестови бази
16.9	TD-C16-i02	T	Съседство в областта на цифровата търговия
16.10	TD-C16-i02	T	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия
16.11	TD-C16-i02	T	МСП и инкубатори на стартиращи предприятия, пряко подкрепяни от програми за цифровизация
16.12	TD-C16-i02	T	Стартиращи предприятия, картографирани на платформата Startup Portugal
16.15	TD-C16-i03	T	Бенефициери на консултантски услуги на цифрови иновационни центрове
18.4	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на законодателния пакет относно премахването на пречките пред лицензирането
1.9	RE-C01-r03	T	Създаване на нови центрове за интегрирана отговорност в болниците на Националната здравна служба
1.21	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани услуги за продължителни грижи и палиативни грижи в болничната и извънболничната помощ

1.23	RE-C01-i03	T	Обновяване на криминалистични психиатрични единици и оборудване
1.25	RE-C01-i03	M	Завършване на укрепването на мрежата за грижи за психичното здраве
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Увеличаване на броя на местата в интегрираните услуги за продължителни грижи в регионалните здравни служби на Мадейра
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономен регион Азорски острови – строителство на сгради
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови – реновиране
3.7	RE-C03-i02	T	Жилища с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност
3.8	RE-C03-i02	T	Обществено пространство с подобрена достъпност за лица с намалена подвижност
3.9	RE-C03-i02	T	Обществени услуги с подобрена достъпност за лица с ограничена подвижност
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Обучение на семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Превозни средства, закупени за „Instituições Particulares de Solidariedade Social“
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Проект за застаряване на населението
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Мерки за борба с преждевременното напускане на училище от деца и млади хора.
3.19	RE-C03-i05	M	Телефонен център за португалски жестомимичен език
3.26	RE-C03-i06	T	Пълно прилагане на най-малко 90 % от мерките
4.2	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците
4.3	RE-C04-i01	M	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции
4.5	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за превода и изданието на литературни произведения
4.8	RE-C04-i02	T	Завършени строителни работи за рехабилитация и опазване на сгради, свързани с културното наследство, и национални театри
5.6	RE-C05-i01.01	T	Приключване на изпълнението на 6-те договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране на средства)
5.8	RE-C05-i01.02	T	Завършени продукти, процеси или услуги (СПС), свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата
5.10	RE-C05-i02	T	Дружества, които се ползват от услугите, предоставяни от звената за връзка, включително съвместни лаборатории – Colabs
5.14	RE-C05-i03	T	Обновяване/модернизиране на центровете за иновации в селското стопанство
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Предоставяне на общо 125000000 EUR на НФП от региона под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната политика на инструмента. Ориентировъчно е, че най-малко 300 предприятия ще бъдат подпомогнати от завършването на плана.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на предприятия в преработвателния и търговския сектор
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на стопанства
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Стопанства, ползващи се от специализирана техническа помощ по Програмата за овластяване на земеделските стопани
6.2	RE-C06-i01	T	Ремонтирани или изградени специализирани технологични центрове
6.4	RE-C06-i01	T	Модернизирани тренировъчни станции
6.9	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в НТИИМ
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Допълнителен брой пълнолетни лица, записани в следгимназиално и висше образование в автономния регион Азорски острови

6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Модернизирани професионални училища в автономния регион Азорски острови
6.12	RE-C06-r14	M	Откриване на свободни места за обучение
6.6	RE-C06-i03	T	Допълнителни участници в мерките в подкрепа на повишаването на квалификацията на възрастните
7.3	RE-C07-i00	T	Допълнителни публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства
7.5	RE-C07-i01	T	Приключване на интервенциите в избрани зони за приемане на предприятия
7.8	RE-C07-i02	T	Построени или рехабилитирани пътища
7.10	RE-C07-i03	T	Построени или рехабилитирани пътища
7.12	RE-C07-i04	T	Построени или рехабилитирани пътища
7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Построени или рехабилитирани пътища
8.9	RE-C08-i03	T	Изграждане на основната мрежа за структуриране на управлението на горивата (RPFGC)
8.11	RE-C08-i04	T	Доставка на леки и средни огнеборски хеликоптери
8.16	RE-C08-i05	T	Изпълнение на национална програма за обучение
9.6	RE-C09-i01	M	Въвеждане в експлоатация на водочерпенето в Гуадиана при пълно спазване на резултатите и условията, определени в оценката на въздействието върху околната среда (SM5)
9.11	RE-C09-i02	M	Пускане в експлоатация на язовир, производство на водна и слънчева енергия и напояване, при пълно спазване на резултатите и условията, определени в ОВОС, и постигане на добро състояние на съответните водни обекти
9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Допълнителен обем вода, предоставена в южната част на остров Мадейра за обществено водоснабдяване и напояване
10.2	TC-C10-i01	T	Завършване на модернизацията на Blue Hub School и укрепване на доставките и оборудването
10.3	TC-C10-i01	T	Завършване на инсталирането и/или модернизирането на центровете на Синия център
10.4	TC-C10-i02	T	Одобряване на окончателните доклади за 70 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда за субектите в сектора на рибарството
10.7	TC-C10-i03	M	Приемане и приемане на „Многофункционалната морска платформа„и „Оперативния център“
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Завършване на център за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето на Азорските острови (център MARTEC)
11.3	TC-C11-i01	T	Финансова подкрепа за проекти за промишлена декарбонизация
12.3	TC-C12-i01	T	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, включващи биотехнологични ресурси
12.4	TC-C12-i01	T	Развитие на морски борови гори с потенциал за производство на смола
13.4	TC-C13-i01	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в частния жилищен сектор
13.6	TC-C13-i02	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради на централната администрация
13.7	TC-C13-i02	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в сградите на централната администрация
13.9	TC-C13-i03	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сгради за частни услуги
13.10	TC-C13-i03	T	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и за използване в общностите за енергия от възобновяеми източници в сектора на частните услуги

14.3	TC-C14-i01	T	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и на газ от възобновяеми източници
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Инсталиране на интелигентни измервателни уреди
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Подмяна на уличното осветление
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнителен и обновен инсталиран геотермален производствен капацитет
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Нови системи за натрупване на енергия от акумулаторни батерии и системи за управление на енергията в ARA
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Инсталиране на малки фотоволтаични инсталации за местно производство и потребление на електроенергия
15.3	TC-C15-i01	T	Завършване на разширяването на мрежата на метрото в Лисабон
15.6	TC-C15-i02	T	Завършване на разширяването на мрежата „Porto Metro“
15.9	TC-C15-i03	T	Завършване на изграждането на осветена железопътна транзитна линия между Odivelas и Loures
17.4	TD-C17-r32	M	Приемане на модела за изчисляване на разходите за бюджетиране на програмите
17.8	TD-C17-r32	T	Брой на бюджетите и плановете за дейности на държавните предприятия, последователно одобрени от министъра на финансите и съответните ресорни министри
17.11	TD-C17-i01	M	Пускане в действие на поддържаща информационна система за новия модел на бюджетен и финансов контрол
17.14	TD-C17-i01	M	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност
17.16	TD-C17-i02	M	Осигуряване и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на селскостопанските имоти
17.17	TD-C17-i02	T	Завършване на характеризирането на едафо-климато-морфологията (почва и климат) и оценка на икономическия потенциал на селските имоти
17.18	TD-C17-i03	T	Разширяване на функционалностите на уебсайта Segurança Social Direta чрез добавяне на пет нови онлайн услуги
17.19	TD-C17-i03	T	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения с плащане на вноски, за лицата със среден период на предоставяне, по-дълъг от 10 дни
17.20	TD-C17-i03	T	Прилагане на интелигентни модели за наблюдение в подкрепа на предотвратяването на измами въз основа на процеси на машинно самообучение
18.7	TD-C18-i01	M	Нова информационна система за цифровата трансформация на съдилищата и прокуратурата
18.8	TD-C18-i01	M	Изпълнение на новия технологичен план
18.9	TD-C18-i01	M	Платформи за управление на знанията в областта на правосъдието
RAM	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизирането на критични цифрови инфраструктури
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Цифровизация на регионалната публична администрация на ARA
20.1	TD-C20-r37	T	Обучение за придобиване на цифрови умения за учители и непедагогически персонал в обществената образователна мрежа
20.8	TD-C20-i01	T	Цифрови образователни ресурси
20.9	TD-C20-i01	T	Цифрови тестове и изпити в училищата
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Нови лаптопи и таблети за училищата в ARA
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Цифрово оборудване и цифрови образователни ресурси на училищата в ARA
20.13	TD-C20-i02-RAA	M	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в ARA

20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици от 2-рия и 3-ти цикъл и за ученици от средните училища в ARM
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Обучение за учители в областта на цифровите умения в ОМД
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Доставка на научно-технологично оборудване на училищата в ОМД
		Размер на вноската	*2 011 821 839* EUR

1.10. Десето искане за плащане (невъзстановяема подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
1.16	RE-C01-i01	M	Завършване на националния обхват на програмите за скрининг и ранна диагностика в първичните здравни грижи
3.1	RE-C03-i01	T	Доставка на електрически превозни средства
3.4	RE-C03-i01	T	Създаване на нови места и обновяване на съществуващи места в социалните заведения
3.5	RE-C03-i01	T	Потребители на услуги за домашна помощ и персонал, който получава таблети, оборудване за техническа помощ или достъп до обучение.
9.2	RE-C09-i01	T	Приключване на интервенциите по мрежата за намаляване на загубите на вода
9.3	RE-C09-i01	T	Модернизация на площи за колективно хидроземеделско ползване и индивидуално напояване (SM2)
9.4	RE-C09-i01	T	Брой пречиствателни станции за осигуряване производството и рафинирането на пречистени отпадъчни води (SM4)
9.8	RE-C09-i01	M	Въвеждане в действие на мярката за обезсоляване при пълно спазване на резултатите и условията, определени в оценката на въздействието върху околната среда (SM6)
19.2	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, предоставяни по опростен и съгласуван начин по различни канали
19.3	TD-C19-i01	M	Въведен е нов модел на консулско управление
19.5	TD-C19-i02	T	Обществени услуги, до които има сигурен достъп чрез електронна самоличност и при спазване на принципа на еднократност
19.6	TD-C19-i02	M	Териториална информационна инфраструктура
19.7	TD-C19-i03	T	Обучение на специалисти в областта на информационните технологии с цел укрепване на капацитета в областта на киберсигурността и информационната сигурност
19.8	TD-C19-i03	T	Приемане на португалското криптографско решение от публичните органи
19.9	TD-C19-i03	T	Прилагане на националната рамка за киберсигурност
19.10	TD-C19-i03	M	Завършване на изграждането на органите за киберсигурност и информационна сигурност
19.15	TD-C19-i04	M	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Обучение на служителите на публичната администрация
1.15	RE-C01-i01	T	Изграждане на нови здравни звена
1.17	RE-C01-i01	M	Увеличаване на капацитета за реагиране на центровете за първично здравеопазване и разширяване на техните области на намеса
1.18	RE-C01-i01	M	Обновяване на здравни заведения и оборудване за осигуряване на достъпност, качество и безопасност в първичните здравни центрове
1.19	RE-C01-i01	M	Укрепване на грижите в рамките на общността, на интервенциите по домовете и на общностите

1.26	RE-C01-i04	M	Закупуване на оборудване за болниците в Източна Лисабон, Сексал и Синтра
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Увеличаване на броя на наличните места в домашната хоспитализация на регионалната здравна служба на Мадейра
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Създаване на общностни екипи за психично здраве в регионалната здравна служба на Мадейра
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Обновяване на първични здравни услуги в регионалната здравна служба на Мадейра
2.3	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища – Закупени, построени (висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата
2.7	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешна помощ и временно настаняване – създадени жилища за спешна помощ и преход (построени със стандарт за енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики) и доставени на разработчиците
2.8	RE-C02-i02	T	Настаняване, предоставено на разработчиците на силите за сигурност
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра
2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Брой на реновираните жилища, обитавани от частни собственици, включително с подобрена енергийна ефективност
17.13	TD-C17-i01	T	Завършване на модернизацията на информационните системи за държавните превозни средства
		Размер на вноската	*423 631 066* EUR

2. <u>Заем</u>

Вноските, посочени в член 3, параграф 2, се организират по следния начин:

2.1.Първо искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
5.23	RE-C05-r10	M	Влизане в сила на регламента за определяне на дейността и устава на Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	RE-C05-i06	M	Влизане в сила на декрет закон, уреждащ мярката за капитализация на BPF
5.28	RE-C05-i06	M	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на механизма
		Размер на вноската	*700 000 000* EUR

2.2.Второ искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
5.30	RE-C05-i06	M	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Капиталов трансфер в размер на 250000000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционната политика за BPF

		Размер на вноската	*125 000 000* EUR

2.3.Трето искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
5.24	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране
2.20	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)
2.25	RE-C02-i06	M	Настаняване на студенти на достъпни цени – стартиране на тръжна процедура
5.25	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа
		Размер на вноската	*275 000 000* EUR

2.4.Четвърто искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.26	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени
5.26	RE-C05-r13	M	Развитие на капиталовия пазар – влизане в сила на законодателството
5.29	RE-C05-i06	T	Предоставяне чрез инструмента за капитализация на обща 1300000000 EUR на португалски нефинансови предприятия под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната му политика
		Размер на вноската	*685 000 000* EUR

2.5.Пето искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.21	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)
2.22	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)
2.27	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени
		Размер на вноската	*585 000 000* EUR

2.6.Шесто искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.23	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)
5.32	RE-C05-i06	T	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са подписани.
		Размер на вноската	*180 000 000* EUR

2.7.Седмо искане за плащане (подкрепа за заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование
2.28	RE-C02-i06	T	Настаняване на студенти на достъпни цени
2.24	RE-C02-i05	T	Финансово достъпен обществен жилищен фонд – целеви жилища (строено с висока енергийна ефективност или рехабилитирано с подобрени енергийни характеристики)
		Размер на вноската	*149 000 000* EUR

РАЗДЕЛ 3: ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ

1. Мерки за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост

Мониторингът и изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Португалия се извършват в съответствие със следните мерки:

С Наредба-закон № 29-B/2021 се установява четиристепенен модел на управление:

а) Междуведомствена комисия, председателствана от министър-председателя, която отговаря за стратегическата и политическата координация и цялостното политическо ръководство;

б) Национална комисия за мониторинг, съставена от представители на различни социални и икономически партньори и ключови фигури от гражданското общество и председателствана от независимо лице, която да наблюдава изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост и резултатите от него, да насърчава неговото правилно разпространение сред гражданите, предприятията и други организации, да разглежда всички въпроси, засягащи изпълнението му, и да предлага препоръки;

в) Административна структура Estrutura de missao Recuperar Portugal („работна група“), създадена с Резолюция № 46-B/2021 на Министерския съвет, отговаря за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, заедно с Агенцията за развитие и сближаване (която контролира използването на комбинацията от средства на ЕС, контролира риска от двойно финансиране и съгласуваността с други инициативи) и Министерството на финансите;

г) Комитетът за одит и контрол (ККО), председателстван от Главния финансов инспекторат (IGF), който отговаря за одитните и контролните дейности.

Португалия е създала институционалните участници, които отговарят за изпълнението на отделните реформи и инвестиции на ниво компоненти. Отговорните министерства или участници, участващи в изпълнението на всяка реформа и всяка инвестиция, поддържат редовна връзка със работната група, която е структурата, която отговаря за координирането на работата по плана за възстановяване и устойчивост, подписването на договори с преките и междинните бенефициери, проверката на изпълнението на междинните и крайните цели и изпращането на исканията за плащане до Европейската комисия.

2. Ред и условия за предоставяне на пълен достъп на Комисията до основните данни

- Работната група „Estrutura de missao Recuperar Portugal“, заедно с Агенцията за развитие и сближаване и Министерството на финансите, като централен координиращ орган за плана за възстановяване и устойчивост на Португалия и неговото изпълнение, отговаря за цялостната координация и мониторинг на плана. По-специално той действа като координиращ орган за наблюдение на напредъка по междинните и крайните цели, за мониторинг и, когато е целесъобразно, за изпълнение на дейности по контрол и одит, както и за предоставяне на доклади и искания за плащания. Тя координира докладването на междинните и крайните цели, съответните показатели, но също така качествената финансова информация и други данни, например относно крайните получатели. Кодирането на данните се извършва в централизирана информационна система.

- В съответствие с член 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 след приключването на съответните договорени междинни и крайни цели в раздел 2.1 от настоящото приложение Португалия представя на Комисията надлежно обосновано искане за плащане на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема. Португалия гарантира, че при поискване Комисията разполага с пълен достъп до съответните основни данни, които подкрепят надлежната обосновка на искането за плащане, както за оценката на искането за плащане в съответствие с член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, така и за целите на одита и контрола.